

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

**НАУКОВО ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА СТУДЕНТА
В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ**

Ужгород, 2020

УДК 796 (075.8): 37.015 - 057

T-50

Товт В.А.

Науково дослідницька робота студента в системі підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту: навч. посіб./ укладачі В.А.Товт, Н.В.Степчук. – Ужгород: «ТОВ "РiК-У"», 2020. - 148 с.

Навчальний посібник «Науково дослідницька робота студента в системі підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту» призначений для забезпечення освітніх програм підготовки фахівців за спеціальностями 014 Середня освіта (фізична культура) та 017 Фізичне виховання і спорт. Він містить рекомендації щодо науково-дослідної роботи студентів, загальні правила і поради з підготовки та захисту дипломних робіт. В навчальному посібнику достатньо повно висвітлюються питання основ наукових досліджень, спеціальна термінологія, надаються методичні рекомендації студентам стосовно проведення досліджень та покрокових дій з виконання дипломних робіт. Розділи містять посилання на нормативну базу, в якій визначаються вимоги до наукових видань загалом, та дипломних робіт зокрема. Навчальний посібник є корисним як для викладачів, так і студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Ключові слова: науково-дослідницька робота, студенти, фізична культура і спорт, методика підготовки, дипломні роботи.

Рецензенти:

канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент Молнар М.В.

канд. наук з фіз. виховання і спорту Семаль Н.В.

Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
протокол № 1 від 05.02.2020 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
протокол № 1, від 7 лютого 2020 р.

Ужгород, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ГЛОСАРІЙ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕРМІНІВ	6
ПЕРЕДМОВА	8
Розділ 1. ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО МЕТОДОЛОГІЮ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	10
Розділ 2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ ТА В СПОРТІ	15
Розділ 3. ДИПЛОМНА РОБОТА - ВАЖЛИВА ЛАНКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА	24
Розділ 4. ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ТА АЛГОРИТМ ЇЇ ПІДГОТОВКИ	29
4.1. Нормативні вимоги до дипломної роботи	29
4.2. Вибір теми досліджень (крок перший)	31
4.3. Способи здійснення пошуку літературних джерел (крок другий)	32
4.4. Осмислення наукової проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій)	38
4.5. Визначення технології проведення наукових досліджень (крок четвертий)	42
Розділ 5. СТРУКТУРА ПИСЬМОВОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА ПІДГОТОВКА ЇЇ ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ	47
5.1. Вимоги до розділу дипломної роботи «ЗМІСТ»	47
5.2. Підготовка розділу «ВСТУП»	49
5.3. Підготовка розділу I. «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»	51
5.4. Підготовка розділу II. «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ»	54

5.5. Підготовка розділу III. «РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»	57
5.6. Підготовка розділу «ВИСНОВКИ»	60
5.7. Підготовка розділу «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»	61
5.8. Підготовка розділу «ДОДАТКИ»	63
Розділ 6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	64
6.1. Загальні вимоги	64
6.2. Вимоги до розділів дипломної роботи	65
6.3. Ілюстрації	68
6.4. Таблиці	72
6.5. Формули і рівняння	73
6.6. Посилання	74
6.7. Нумерація	75
Розділ 7. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ ЯК ФОРМА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	78
7.1. Порядок проведення захисту дипломної роботи	78
7.2. Методика оцінювання дипломної роботи	81
7.3. Корисні поради	82
РЕЗЮМЕ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	91
ДОДАТКИ	93

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АПП	–	<i>алфавітно-предметний покажчик</i>
ВАК	–	<i>Вища атестаційна комісія</i>
ДВНЗ	–	<i>Державний вищий навчальний заклад</i>
ДСТУ	–	<i>Державний стандарт України</i>
ЕКГ	–	<i>електрокардіограма</i>
ЕОМ	–	<i>електронно-обчислювальна машина</i>
ЖЕЛ	–	<i>життєва ємність легенів</i>
ЗВО	–	<i>заклад вищої освіти</i>
КГ	–	<i>контрольна група</i>
КТ	–	<i>комп'ютерна томографія</i>
МОН	–	<i>міністерство освіти і науки</i>
МРТ	–	<i>магнітно-резонансна томографія</i>
ПГ	–	<i>порівняльна група</i>
НДР	–	<i>науково-дослідна робота</i>
СМГ	–	<i>спеціальна медична група</i>
УжНУ	–	<i>Ужгородський національний університет</i>
ФП	–	<i>фізична підготовка</i>
ФКіС	–	<i>фізична культура і спорт</i>

ГЛОСАРІЙ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕРМІНІВ

Аксиома - це положення, яке приймається без логічних доказів через свою безпосередню переконливість, наочність, безсумнівність. Наприклад, одним із постулатів у економічних науках є постулат про обмеженість ресурсів.

Гіпотеза (припущення) - недоведене твердження, припущення або здогад. Як правило, гіпотеза висловлюється на основі ряду спостережень, які її підтверджують і тому виглядає правдоподібно. Гіпотезу згодом або доводять, перетворюючи її у встановлений факт, або ж заперечують (наприклад, вказуючи на контрприклад), переводячи в розряд помилкових тверджень. Недоведена і неспростованими гіпотеза називається відкритою проблемою.

Закон - вербальне або математично сформульоване твердження, яке описує співвідношення, зв'язки між різними науковими поняттями, запропоноване як пояснення фактів і визнане на даному етапі науковим співтовариством.

Категорії - поняття, які набувають широкого змісту і вживаються у різних значеннях з декількома відтінками.

Метод теоретичного аналізу і синтезу - різновид теоретичних досліджень під час визначення проблеми пошуку, формулювання гіпотези, завдань дослідження; використовують їх і з метою коригування експерименту, при підведенні підсумків дослідно-пошукової роботи, формулюванні висновків та рекомендацій.

Наукове дослідження - це процес дослідження певного об'єкта (предмета або явища) за допомогою наукових методів, яке має на меті встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення в інтересах раціонального використання у практичній діяльності людей (напам'ять).

Науковий експеримент - набір дій та спостережень, які виконуються для перевірки (істинності чи хибності) гіпотези або наукового дослідження.

Науковий метод (або методи наукового дослідження) - форма пізнання, один з основних методів наукового дослідження, в якому вивчення явищ відбувається в доцільно вибраних або штучно створених умовах, що забезпечують появу тих процесів, спостереження які необхідні для встановлення закономірних зав'язків між явищами.

Наукова ідея - інтуїтивне пояснення явищ без проміжної аргументації, без осмислення всієї сукупності зав'язків, на основі яких робляться висновки. Вона ґрунтується на вже існуючих знаннях, але виявляє непомічені закономірності.

Наука виділяє два види ідей: конструктивні і деструктивні, тобто ті, що мають чи не мають значущості для науки і практики.

Науковий факт - знання у формі твердження, достовірність якого суворо встановлена. Наукові факти характеризуються такими властивостями, як новизна, точність і об'єктивність і достовірність.

Науковий результат - нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації.

Наукова концепція - система поглядів, теоретичних положень, основних тверджень щодо об'єкта дослідження, які об'єднані певною ідеєю.

Поняття - форма мислення, яка відображає істотні властивості і зв'язки предметів і явищ в їхній суперечності і розвитку; думка або система думок, що узагальнює, виділяє предмети деякого класу за специфічними для них ознаками.

Постулати - різновид принципів, твердження, які приймаються в межах певної наукової теорії за істину, хоча і не можуть бути доведені засобами цієї теорії і тому виконують у ній роль аксіом.

Принципи - ключові, вихідні положення, перший ступінь систематизації знань. На відміну від законів принципи об'єктивно в природі не існують, а визначаються науковцями.

Проблема - складне теоретичне або практичне питання, що потребує розв'язання, вивчення, дослідження.

Системний аналіз - науковий метод пізнання, що являє собою послідовність дій з установами структурних зв'язків між змінними або елементами досліджуваної системи. Спирається на комплекс загальнонаукових, експериментальних, природничих, статистичних, математичних методів.

Спостереження - метод наукового дослідження, що полягає в систематичному та планомірному сприйнятті об'єкта, в ході якого здобувається знання про його зовнішні сторони і властивості. Для спостереження використовуються спеціально створені прилади, що виступають як продовження й посилення органів чуття людини, а також - як знаряддя впливу на об'єкт.

Теорія - система знань, що має характер передбачення відносно якого-небудь явища. Теорії формулюються, розробляються і перевіряються згідно з науковим методом. Стандартним методом перевірки теорій є експеримент.

Терміни - поняття, які мають відтінок спеціального наукового значення. Це може бути слово чи словосполучення, яке несе конкретний науковий зміст.

ПЕРЕДМОВА

Концепція освітньої діяльності в сучасній вищій школі приділяє велику увагу науково-дослідницькій роботі, оскільки саме ця робота формує у студентів необхідні компетентності для самовдосконалення та творчого мислення. В процесі навчання науково-педагогічні працівники ЗВО мають допомогти студентам віднайти шлях до отримання нових наукових знань, навчити користуватися методами наукового дослідження, а студенти вже в свою чергу повинні використати ці знання, щоби відкрити для себе необмежені можливості та передові досягнення науки, набути необхідне в сучасному житті критичне мислення, важливі професійні навички і вміння до розв'язання актуальних проблем своєї професії. Саме тому творчий науковий пошук всього нового, що дуже швидко з'являється в галузі освіти, педагогіки, спорті та фізичній культурі, творча активність студентів під час виконання наукових робіт є тими «лакмусовими папірцями», які визначають їхню майбутню професійну майстерність.

Наукова підготовка студентів під час навчання в ЗВО проводиться за трьома напрямками: в межах навчального плану, під час роботи у наукових гуртках та під час самостійної роботи. Керівництво НДР студентів здійснюють наукові керівники, які викладають в ЗВО дисципліни освітньої програми відповідної спеціальності. Зазвичай науковими керівниками призначаються досвідчені викладачі, що мають науковий ступінь та (або) вчене звання. Підсумком кожного етапу наукової підготовки студентів є їх курсові роботи, опубліковані наукові тези і статті, виступи на наукових конференціях, участь у наукових олімпіадах, підготовка та захист дипломних робіт (проектів).

Після курсових робіт і публікацій наукових тез та статей, участі у наукових конференціях та олімпіадах, підготовка дипломних робіт є важливим етапом наукової підготовки студентів та однією із офіційних форм їх звітності за завершений цикл навчання.

В дипломній роботі повинні бути використання знання та практичні навички, отримані студентом у процесі освоєння теоретичного і практичного курсу підготовки за відповідною освітньою програмою. Як правило, освітня програма передбачає підготовку дипломних робіт з використанням знань тих дисциплін, які є професійно-орієнтованими для тієї чи іншої спеціальності.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО МЕТОДОЛОГІЮ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Існує багато визначень поняття «методології наукових досліджень». Найбільш загальним та простим для розуміння є таке: *методологія наукових досліджень - це вчення про сукупність методів та прийомів дослідження для отримання нових, або уточнення вже існуючих знань.*

Для того, щоби краще зрозуміти, що таке методологія наукових досліджень, потрібно розібратися на самперед, що таке «наукове дослідження»?

Власне поняття «наукове дослідження» передбачає цілеспрямоване пізнання законів та закономірностей, які відображають причинно-наслідкові зв'язки між явищами, діями, елементами досліджуваної структури тощо.

При цьому, під **законами** ми розуміємо сталі, незмінні причинно-наслідкові зв'язки, які існують незалежно від дослідника і не мають виключень (закони термодинаміки, гравітації ін.). А **закономірності** – це причинно-наслідкові зв'язки, які також існують незалежно від дослідника, але можуть мати окремі незначні виключення (залежність між показниками сили і методами її розвитку, між спортивною майстерністю і технологією тренування, ін.).

Виявлені вченими знання законів та закономірностей дозволяють заздалегідь передбачати результати будь-якої роботи та уникати помилок.

У фізичній культурі і спорті специфічні закономірності, що мають місце в процесі фізичного виховання та спортивного тренування, вважаються **предметом наукових досліджень**. Окреме явище, чи конкретна ситуація, а також комплекс явищ і ситуацій, їх взаємопов'язана сукупність - представляють **об'єкт наукового дослідження**.

Наукове дослідження, зазвичай характеризують такі ознаки:

- цілеспрямований процес досягнення поставленої мети та чітко сформульованих завдань;
- творчий процес, спрямований на пошук нового, вивчення невідомого, висунення оригінальних гіпотез, нове висвітлення оптимальних шляхів розв'язання актуальних проблем;
- системний процес, що визначається плановістю та упорядкованістю дослідницьких операцій, етапністю проведення дослідницьких процедур;
- аналітичний процес, що базується на доказовості, послідовному обґрунтуванні узагальнень та висновків.

Метою досліджень в фізичній культурі та спорті є пошук закономірностей оптимального фізичного вдосконалення людини на всіх етапах її життєдіяльності, наукове обґрунтування найбільш раціональних засобів, принципів та методів тренування; ефективних організаційних форм функціонування, шляхів гармонійного виховання особистості.

Науково-дослідницька робота в фізичній культурі і спорті може проводитися на трьох рівнях: емпіричному, теоретичному, мегатеоретичному.

Емпіричний рівень наукового дослідження пов'язаний із вивченням фактичного матеріалу, його аналізом, описом отриманих первинних матеріалів, виявленням важливих об'єктивних зв'язків між окремими елементами цілісної структури. Однак для досліджень у фізичній культурі і спорті недостатньо тільки проведення опису, або класифікації емпіричних фактів. Важливе також обґрунтування концептуальних положень, які відображають сутність явищ, взаємозв'язок їх сторін, загальні закономірності функціонування. Тому більш досконале вивчення предмету дослідження потребує проведення його на інших рівнях НДР.

Теоретичний рівень наукового дослідження спирається на більш глибоке вивчення проблем фізичного виховання і спортивного тренування із застосуванням комплексу специфічних методів дослідження, детальним аналізом та систематизацією отриманих фактів. Дослідження на теоретичному рівні вирішує актуальні проблеми у фізичній культурі та спорті, обирає найбільш оригінальні системи тренування, навчання, розвитку і виховання різних вікових груп населення.

Мегатеоретичний рівень наукового дослідження передбачає обґрунтування фундаментальних теорій та національних концепцій розвитку фізичної культури і спорту, які вже охоплюють не окремі групи осіб, а широкі верстви населення.

Зазначені три рівня наукового дослідження можуть використовуватися в НДР як окремо, так і в синтезі одне з одним.

При проведенні дослідження будь-якого рівня важливе місце займають питання його організації та планування. Кожне дослідження, як правило, складається з декількох етапів. Кожен з етапів вирішує свої завдання та використовує специфічну методологію досліджень.

На першому етапі визначаються актуальність проблеми, окреслюється мета роботи, відповідно з якою вивчається рівень вивченості предмету дослідження та стан вирішення проблеми іншими дослідниками. Вивчення та аналіз педагогічного досвіду на цьому етапі дає можливість розробити попередню робочу гіпотезу та визначити основні завдання НДР. Завдань може бути декілька і кожне з них у конкретному формулюванні відображає стратегію та тактику дослідження. Змістом проблеми дослідження можуть бути протиріччя між чинним станом речей та потребами практики у вирішенні актуальних питань фізичної культури і спорту чи вимогами суспільства щодо національної системи фізичного виховання, або ще не розроблені чи недостатньо науково обґрунтовані питання теорії і методики фізичного виховання і спорту. Загалом в проблемі повинно бути вказано, що не так у досліджуваній структурі, і якою насправді повинна бути ця структура для того, щоби задовольняти потреби цілісної системи.

Робочою гіпотезою дослідження є припущення, про способи вирішення проблеми та очікувані результати. яке допомагає виявляти на кожному етапі роботи спрямованість наукового пошуку. Робоча гіпотеза передбачає особливості процесу дослідження та перспективу його вирішення. Інколи робочу гіпотезу називають головною ідеєю НДР так, як в ній зазначаються нові підходи у вирішенні проблеми дослідження. Після формулювання робочої гіпотези визначаються завдання, організація та методи наукового дослідження. Формулювання завдань дослідження – важливий етап планування НДР. Вони повинні відповідати темі НДР, меті та робочій гіпотезі. Фактично завдання визначають організаційну структуру всього дослідження. Методи дослідження також повинні підбиратися відповідно до завдань. Так для прикладу, завдання - вивчення сучасних технологій фізичного виховання – передбачає використання методу аналізу та узагальнення літератури і джерел.

На другому етапі здійснюється перевірка робочої гіпотези через констатуючі та формуючі процедури наукового дослідження. На цьому етапі важливий збір емпіричного матеріалу, його аналіз та узагальнення. Варто зазначити, що констатуюча процедура передбачає використання специфічних дослідницьких методів для обґрунтування кожного теоретичного положення без втручання у процеси, які досліджуються. А формуюча процедура, навпаки, дозволяє активне втручання у процеси фізичного виховання, чи спортивного тренування. Для цього можуть формуватися порівняльна та основна групи учнів чи спортсменів. Перша група займається відповідно до запропонованих автором нових технологій тренувань. Отже основою формуючих процедур є формуючий експеримент, який на підставі висновків констатуючої процедури дослідження передбачає обґрунтування нових положень теорії та практики фізичного виховання. Таким чином через зазначені дослідницькі процедури на другому етапі збирається матеріал, необхідний для доведення ефективності чи не ефективності запропонованих дослідником рекомендацій.

На третьому етапі здійснюється практична перевірка ефективності запропонованих дослідником рекомендацій в заключному експерименті та в

реальних умовах навчально-тренувального процесу. Результати перевірки обробляються та оформляються у вигляді таблиць, діаграм, графіків тощо. Проводиться кінцевий аналіз отриманих матеріалів, їх систематизація, узагальнення та встановлення певних закономірностей. Все це дозволяє визначити ступінь реалізації завдань дослідження, підтвердити або відкинути запропоновану гіпотезу. Якщо гіпотеза підтверджується, вона набуває характеру нового знання, а якщо відкидається, то виникає необхідність уточнення або формулювання нової гіпотези, яка потребує подальших наукових досліджень.

На четвертому етапі надаються практичні рекомендації впровадження результатів НДР у практику фізичного виховання та спортивної роботи. Такі практичні рекомендації подаються у формі пропозицій щодо внесення змін до чинних програм рухової активності окремих категорій населення, включення до змісту фізичного виховання нових комплексів вправ, алгоритмів педагогічної роботи фахівців, інноваційної методики тощо.

На п'ятому етапі виконується друковане оформлення результатів наукових досліджень. Результати НДР друкуються у формі наукових публікацій (наукових тез; наукової статті; монографії), або наукових робіт (курсової роботи; дипломної роботи чи проекту; кандидатської чи докторської дисертації). Матеріали НДР у наукових публікаціях та наукових роботах викладаються у певному порядку, а саме: обґрунтування актуальності проблеми дослідження, вибір предмету, мети та гіпотези дослідження, постановки завдань, формулювання практичного значення роботи, визначення організації та методів дослідження, детального опису ходу дослідження, аналізу його результатів, підготовка узагальнених висновків.

На шостому етапі відбувається публічний захист результатів НДР. Готуються презентаційні матеріали до захисту. Членам спеціальної комісії або спеціалізованої вченої ради представляється наукова доповідь за темою дослідження, надаються пояснення по окремим питанням НДР, заслуховуються виступи рецензентів (офіційних опонентів).

Розділ 2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ ТА В СПОРТІ

Знання основних методів досліджень, які застосовуються в фізичній культурі і спорті, необхідні кожному працівнику галузі освіти, педагогіки. Вони потрібні для вивчення та оцінки накопиченого в продовж тривалого історичного періоду педагогічного досвіду в галузі, здійснення самостійного наукового пошуку інноваційної методики роботи з учнями чи спортсменами. Уміння та навички НДР можуть бути використані студентами для вдосконалення особистої професійної майстерності в проведенні різних форм фізкультурної чи тренерської діяльності. Також уміння та навички володіння методами НДР можуть стати в нагоді випускникам у вирішенні питань вдосконалення національної системи фізичної культури і спорту.

Результати наукових досліджень на початку втілюються в наукових працях (статтях, монографіях, підручниках, дипломних роботах, дисертаціях і т. д.). Лише потім, після їх всебічної оцінки, можуть використовуватися в практичній діяльності. В процесі їх практичного пізнання в узагальненому вигляді результати наукових досліджень можуть бути представлені в нормативних документах.

Методи дослідження в цьому процесі відіграють роль інструментів наукового пізнання окремих структурних елементів системи.

Метод наукового дослідження у фізичній культурі та в спорті – це спосіб отримання наукової інформації для встановлення закономірної залежності між окремими елементами структури спортивного тренування чи фізичного виховання та обґрунтування конкретних наукових рекомендацій.

Основну групу складають типові для фізичного виховання методи аналізу та узагальнення, педагогічного обстеження та експерименту. Поряд з цим часто застосовуються методи суміжних наук, для прикладу: антропометричні, педагогічні, психологічні, соціологічні та інші методи.

Теоретичний аналіз та узагальнення - один з універсальних методів, невід’ємна частина будь-якого наукового дослідження. Суттєвою проблемою вивчення літературних джерел та документів є дуже швидке збільшення їх

кількості, поява різноманітної наукової та ненаукової інформації. Розібратися у зростаючому об'ємі нормативної, наукової та методичної літератури, допомагає бібліографія. Вона систематизує друковані видання і поділяється на поточну, яка описує сучасні публікації, та ретроспективну, яка здійснює огляд літератури з окремої проблеми за визначений проміжок часу. Бібліографія друкованих видань може бути подана у формі бібліографічного опису або реферату з зазначенням змісту досліджень та їх результатів. Бібліографічний пошук літератури з питань, що входять в рамки тієї чи іншої теми НДР, є першим етапом роботи дослідника. Багато даних, необхідних для дослідження, містяться в нормативних документах, планах-конспектах занять з фізичного виховання, протоколах спортивних змагань, відомостях оцінювання, медичних книжках. До документальних матеріалів також належать результати анкетувань та опитувальні листи. Різниця між анкетами та опитувальними листами полягає в тому, що анкети містять більш лаконічні відповіді: підкреслені слова або цифри; слова «так» або «ні» ін. В опитувальному листі відповіді подаються в описовій формі. Анкети та опитувальні листи застосовують частіше на початку НДР. Результати анкетувань і опитувань вважаються суб'єктивною інформацією та не можуть слугувати остаточним підтвердженням гіпотези дослідження.

Метод спостереження та хронометрування має чітко сформульовані мету, план проведення та предмет спостереження. Цей метод передбачає об'єктивну та чітку фіксацію фактів: фото- та кінозйомку; хронологічний запис подій; змін, які відбуваються в організмі. Результати спостережень та хронометрування занотовуються у журналах або спеціальних протоколах, тощо. Отримані дані порівнюють з аналогічними показниками та на підставі цього порівняння робляться відповідні висновки і обґрунтування.

Контрольне тестування та оцінювання вважається специфічним методом у ФКіС. Воно проводиться за допомогою стандартизованих (нормативних) за змістом, формою та умовами виконання рухових дій (фізичних вправ). Контрольне тестування допомагає визначити показники рівня розвитку фізичних якостей, оцінити сформованість рухових умінь і навичок, порівняти отримані дані

з нормативними показниками, виявити перевагу та недоліки застосованих засобів, методів навчання та форм організації занять. При підборі контрольних тестів для проведення дослідження слід враховувати наступне: тести повинні давати можливість проводити оцінювання в однакових для всіх умовах; мають бути доступними за складністю виконання та фізичним навантаженням; визначатися в об'єктивних показниках (секундах, сантиметрах, кілограмах, метрах, кількості повторень інше). Оцінювання проводиться за допомогою загальноприйнятих нормативних шкал оцінювання. Так, оцінювання може проводитися за двобальною, п'ятибальною, десятибальною, дванадцяти бальною, стобальною та європейською (ECTS) шкалами оцінювання. Шкала оцінювання обирається в залежності від завдань та очікуваної точності результатів тестування.

Функціональна діагностика – це метод оцінювання стану здоров'я, який проводиться зазвичай за допомогою інструментальних функціонально-діагностичних досліджень. Ці дослідження допомагають виявити відхилення та встановити ступінь порушень функцій різних органів і фізіологічних систем організму. Функціональна діагностика в фізичній культурі і спорті – це комплекс методів дослідження людського організму для визначення діяльності (функціонування) окремих органів, систем або організму в цілому під дією фізичних навантажень. Вона дозволяє об'єктивно оцінити реакцію функціональних систем організму на фізичне навантаження, своєчасно виявити патології та визначити ступінь функціональних розладів, які можуть вплинути на спортивні результати. Функціональна діагностика, як правило, проводиться лікарями в медичних закладах. Однак деякі методи можуть здійснюватися фахівцями фізичної культури і спорту, які мають відповідну підготовку. Основними методами функціональної діагностики вважаються:

- опитування (скарги, анамнез хвороби, анамнез життя);
- пульсометрія;
- інструментальні (ЖЕЛ, амплітуда рухів, кривизна хребта, МРТ, КТ, ЕКГ тощо);
- дослідження функції зовнішнього дихання (спірометрія);

- велоергометрія;
- вимірювання артеріального тиску.

Науковий експеримент - це форма пізнання, яка передбачає здійснення сукупності дослідів, об'єднаних єдиними метою та планом їх проведення, взаємозв'язком результатів і способом їх обробки. У наслідок наукового експерименту отримують сукупність результатів, які допускають їхню сумісну обробку і зіставлення. Науковий експеримент може бути спрямований на виявлення окремих фактів або залежностей (абсолютний експеримент) або порівняння яких-небудь показників (порівняльний експеримент). У фізичному вихованні і спорті об'єктом порівняння часто є різноманітні засоби, методики, методичні прийоми та ін. У порівняльному експерименті беруть участь дві або декілька аналогічних за статтю, віком та фізичною підготовленістю групи. Заняття в них відрізняються окремими змінами в змісті чи методиці. Наприклад, в одній групі використовується на занятті фронтальний спосіб організації учнів або колового тренування, а в іншій - традиційні способи організації. Наприкінці експерименту визначається, у якій групі досягнуто кращих результатів. Групу, яка навчається за загальноприйнятою методикою (традиційною), називають контрольною, а іншу – порівняльною або експериментальною.

Педагогічний експеримент – це метод наукового дослідження, в якому явища та умови дослідження безпосередньо або опосередковано перебувають під впливом дослідника. Основне призначення педагогічного експерименту – це встановлення причинно-наслідкового зв'язку між окремими педагогічними впливами та наслідками, які здатні забезпечити більш ефективний спосіб управління процесом фізичного вдосконалення. На відміну від пасивного спостереження під час експерименту дослідник активно втручається в досліджувані процеси, змінюючи умови їх протікання.

Природний експеримент - вид експерименту, який здійснюється в умовах звичайної життєдіяльності з мінімумом втручання експериментатора в цей процес. Тобто це експеримент, що проводиться у звичайних умовах роботи чи навчання, коли начебто ніякого експерименту і ніякого експериментатора не

існує. Це дає змогу учасникам експерименту не проявляти зайвої активності, не напружуватися, вести себе природно. У природному експерименті або немає відхилень від умов звичайної практики фізичного виховання, або ці відхилення є дуже незначними.

Лабораторний експеримент – це один з методів наукового дослідження, в якому вивчення явищ відбувається в доцільно вибраних або штучно створених умовах, що забезпечують появу тих процесів, спостереження, які необхідні для встановлення закономірних зв'язків між явищами. Важливими характеристиками лабораторного експерименту є його надійність та валідність. Часто лабораторний експеримент проводиться у спеціальних лабораторіях та на спеціальному обладнанні. Звідси і назва - лабораторний експеримент. Проведення експерименту в лабораторних умовах дозволяє використовувати складне діагностичне обладнання та отримувати високоточні і об'єктивні результати. У лабораторному експерименті піддослідні можуть бути поставлені в умови, які значно відрізняються від тих, що спостерігаються у звичайних умовах їх життєдіяльності.

Модельний експеримент – це експеримент, який базується на використанні в якості об'єкта, що досліджується, моделі, яка може не тільки заміщувати в дослідженні реальний об'єкт, але і умови, в яких він перебуває. У модельному експерименті дослідник намагається усунути побічні явища, пізнає способи діяльності цілісної системи в контрольованих умовах фізичного навантаження. За типом моделей, що досліджуються в експерименті вони поділяються на матеріальні та уявні. *Матеріальний модельний експеримент* є формою об'єктивного матеріального зв'язку свідомості з зовнішнім світом. У матеріальному експерименті використовуються матеріальні об'єкти дослідження, такі як смуга перешкод, послідовне розташування спортивних приладів у коловому тренуванні, тощо. *Уявний (ідеалізований) модельний експеримент* - є однією з форм уявної діяльності дослідника, у процесі якої в його уяві відтворюється структура реального експерименту, тобто засобами уявного

експерименту є ідеалізовані моделі (чуттєві образи, образно-знакові моделі, знакові моделі, комп'ютерні програми, тощо).

Математичні методи (методи математичної статистики) у системі фізичного виховання і спорту необхідні для аналізу отриманих даних. Вони дають можливість більш об'єктивно оцінити результати експерименту. Зібраний первинний матеріал досліджень обробляється з використанням одномірного математичного аналізу: *визначення відсоткових значень, порівняння середніх арифметичних величин з визначенням ступеня вірогідності різниці, дисперсійний аналіз, рангова кореляція ін..* Також в НДР може використовуватись багатомірний математичний аналіз: *множинний кореляційний аналіз, факторний аналіз, кластерний аналіз ін..*

Результати математичного аналізу відображаються у таблицях, діаграмах, графіках. Вони підвищують надійність наукових висновків і створюють певні засади для подальших теоретичних узагальнень.

З точки зору математики, результати експериментальних досліджень у багатьох випадках можна розглядати як статистичну сукупність випадкових величин. Сукупність, яка містить у собі всі можливі значення випадкової величини, називається генеральною. На практиці використовують сукупність, в якій міститься лише певна частина генеральної сукупності, що називається вибірковою сукупністю, або вибіркою.

Для первинної обробки експериментальних даних вибірки вираховуються такі основні параметри одномірного статистичного аналізу: середнє арифметичне значення X або M ; помилка середнього значення ($\pm m$); показник вірогідності різниці P .

Проста середня арифметична величина обчислюється шляхом додавання всіх одержаних значень та ділення обчисленої суми на кількість випадків (n). Середня арифметична величина обчислюється за формулою:

$$X = \frac{\sum V}{n},$$

де X - середня арифметична; \sum - знак суми; V - одержані у дослідженнях значення (варіанти).

Наприклад, є 10 результатів у бігові на 100 м (12,0; 12,3; 11,9; 12,6; 11,7; 12,6; 12,1; 12,4; 12,0; 12,4). Необхідно обчислити середній результат для даної групи спринтерів.

$$X = \frac{\sum V}{n} = \frac{12,1+12,3+12,2+\dots+12,8}{10} = \frac{123,7}{10} = 12,37$$

Характеризуючи всю сукупність лише за її частиною, неможливо уникнути помилок, які називаються *помилками репрезентативності*. Навіть при ідеальній організації дослідницької роботи з'являються помилки такого типу. У статистиці під «помилкою» слід розуміти не помилку дослідження, а міру представництва даної величини, тобто наскільки середня арифметична величина, одержана із вибіркової сукупності відрізняється від істинної, яка могла би бути одержана з усієї генеральної сукупності.

Помилка репрезентативності середньої арифметичної залежить від двох величин: від різноманітності значень у генеральній сукупності і від чисельності вибірки. Чим менша ступінь різноманітності (на її величину вказує середнє квадратичне відхилення) і чим більша кількість вибраних для дослідження об'єктів, тим менша величина помилки репрезентативності вибіркового середнього арифметичного. Для розрахунку величини помилки використовується

формула: $m = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$,

$$\text{де } \sigma = \sqrt{\frac{\sum (X^i - M)^2}{n-1}},$$

X^i – значення i варіанти, $i=1, \dots, n$;

M – середнє арифметичне вибірки;

n – об'єм вибіркової сукупності.

У формулі під коренем ставиться $n-1$, якщо менше 30 випадків, якщо ж більше 30 випадків, тоді - n .

Достовірність середньої арифметичної величини залежить від дисперсії варіаційного ряду. Чим більш компактним є ряд, тим достовірнішою буде

середня арифметична, і навпаки, чим він більше розсіяний, тим середня арифметична менш достовірна, міра її точності залежить також від кількості спостережень. Помилка середньої арифметичної ($\pm m$) застосовується при обчисленні коефіцієнта достовірності t-критерію Стьюдента. t-критерій Стьюдента - загальна назва для класу методів статистичної перевірки гіпотез (статистичних критеріїв), заснованих на порівнянні розподілу значень, запропонованих Стьюдентом. Найчастіші випадки застосування t-критерію пов'язані з перевіркою рівності середніх значень у двох вибірках. При цьому, t-критерій Стьюдента розраховується за такою формулою:

$$t = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{m_1^2 + m_2^2}}$$

де M_1 - середня арифметична першої порівняльної вибірки (групи), M_2 - середня арифметична другої порівняльної вибірки (групи), m_1 - середня похибка першої середньої арифметичної, m_2 - середня похибка другої середньої арифметичної.

Для виявлення залежності, або пов'язаності між випадковими величинами вираховуються коефіцієнти кореляції. До поняття кореляція відноситься будь-яке статистичне відношення із широкого класу відношень, що задають залежність величин. Зазвичай про кореляцію говорять тоді, коли дві величини перебувають у лінійній залежності між собою. Прикладом обчислення лінійної залежності є коефіцієнт кореляції Пірсона (позначають «r»).

В статистиці, показник кореляції лінійної залежності між двома змінними X та Y, який набуває значень від -1 до +1 включно. При цьому, коефіцієнти від 0 до (-0,4) – відображає відсутність будь-якого зв'язку, а коефіцієнти (-1) та (+1) – 100% зв'язок, який у фізичному вихованні та спорті практично не буває. Коефіцієнти кореляції від 0,4 і вище свідчать про наявність залежності між величинами. При цьому, чим коефіцієнт ближчий до 1 (-1), тим тіснішим буде цей зв'язок.

Прикладом кореляційної залежності у ФКіС може бути кореляційний зв'язок між морфо-функціональними параметрами спортсменів та їх спортивними результатами.

Однак використання лінійних коефіцієнтів кореляції не завжди об'єктивно відображає залежність між двома величинами. Тому, що на цей зв'язок можуть також впливати інші фактори, які знаходилися поза увагою дослідника. Для прикладу, проведено опитування жінок щодо їх ставлення до зимової пори року. За результатами опитування 40% жінок зізналися, що позитивно ставляться до зими, а 60% було байдуже. Однак у подальшому було виявлено, що 40% жінок мали дорогі шуби, а 60% - їх не мали. Швидше за все, на ставлення жінок до зими вплинула не стільки любов до холоду, скільки бажання одягти дорогу шубу. Це приклад того, що використання лінійних коефіцієнтів кореляції не завжди дає об'єктивну інформацію про причинно наслідкові зв'язки. Тіснота зв'язку загального впливу всіх незалежних змінних на залежну визначається коефіцієнтами детермінації і множинної кореляції. Часто для обчислено використовують багатомірні математичні аналізи: факторні та кластерні (Рис. 3.2)

Рис. 3.2. Математичні розрахунки результатів дослідження: детермінований факторний аналіз; кластерний математичний аналіз.

Вирахування коефіцієнтів кореляції проводиться за досить складними формулами, тому часто для їх обчислення використовують комп'ютерні програми, зокрема програмою Microsoft Excel.

Розділ 3. ДИПЛОМНА РОБОТА - ВАЖЛИВА ЛАНКА НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Підготовка дипломних робіт (проектів) після курсових робіт є однією з важливих ланок наукової підготовки студентів. Дипломна робота бакалавра чи магістра – це індивідуальне завдання, яке передбачає закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентом за час навчання та їх застосування для комплексного вирішення конкретного фахового завдання [8].

Дипломна робота, як різновид НДР, вчить студентів працювати з літературою, сприяє поглибленню теоретичних знань, накопиченню позитивного досвіду роботи розвиває навички їх практичного використання в обраній професії та самостійного розв'язання конкретних фахових завдань.

Дипломна робота є кваліфікаційною роботою випускника. Це означає, що вона оцінює його кваліфікаційну готовність до виконання своїх посадових обов'язків за обраною спеціальністю. Зміст дипломної роботи показує рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки випускника. За якістю її виконання та результатами захисту роботи Державна екзаменаційна комісія визначає можливість присвоєння випускнику відповідної кваліфікації та видачі диплома.

Будучи заключним етапом навчання студентів у вищому навчальному закладі, виконувана дипломна робота має наступні цілі:

- систематизацію, закріплення і поглиблення теоретичних і практичних знань з обраної спеціальності, застосування їх для вирішення конкретних завдань;
- розвиток навичок ведення економічного аналізу або дослідницької роботи і оволодіння методикою наукового дослідження і експерименту;

- розвиток навичок узагальнення та аналізу результатів, отриманих іншими дослідниками або розробниками;

- оцінка ступеня підготовленості випускника до самостійної роботи в сучасних умовах за профілем спеціальності.

За змістом дипломної роботи і в процесі її захисту встановлюються:

- рівень професійної і загальноосвітньої підготовки випускника за відповідною спеціальністю;

- вміння вивчати й узагальнювати літературні джерела у відповідній галузі знань;

- здатність самостійно проводити наукові дослідження, систематизувати й узагальнювати фактичний матеріал;

- вміння самостійно обґрунтовувати висновки та практичні рекомендації за результатами дипломного дослідження.

Дипломна робота повинна відповідати наступним вимогам:

- розглядати проблему, яка не отримала достатнього висвітлення в літературі (нову постановку відомої проблеми);

- містити елементи наукового дослідження і виконуватися на актуальну тему;

- відповідати чіткому побудови та логічної послідовності викладу матеріалу;

- при проведенні виконуватися з використанням розрахунків економіко-математичних методів і моделей, а також спеціалізованих пакетів програм для ЕОМ;

- містити переконливу аргументацію, для чого в тексті роботи необхідно широко використовувати графічний матеріал (таблиці та ілюстрації);

- завершуватися обґрунтованими рекомендаціями та доказовими висновками.

Підготовка до виконання дипломної роботи

Вибір теми є відповідальним етапом підготовки дипломної роботи. При виборі теми дипломної роботи доцільно керуватися наступним:

- тема повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку науки і техніки;

- ґрунтуватися на виконаних курсових і наукових роботах в процесі навчання в університеті;

- враховувати ступінь розробки і освітленості її в літературі;

- наявністю публікацій з досліджуваної проблеми;

- можливістю отримання необхідного практичного матеріалу в процесі підготовки роботи;

- інтересами і потребами підприємства, на матеріалах якого виконується робота;

- можливістю прояву здібностей студента як дослідника. Тематика дипломних робіт розробляється випускаючою кафедрою.

Тематика дипломної роботи повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами обраного фаху. Теми дипломних робіт затверджуються ВР факультету [3].

Підготовка дипломної роботи – це клопітка, багатоденна праця. Вона потребує значного напруження творчих сил студентів, особливо тих, хто робить перші кроки у дослідницькій роботі. Але інтенсивне використання творчого потенціалу безумовно сприяє підвищенню професійної кваліфікації студента. У процесі роботи студенти навчаються глибокому та усесторонньому аналізу і узагальненню значних масивів інформації, набувають навичок роботи з літературою та джерелами, самостійного письмового і усного формулювання думок. В процесі науково-дослідницької роботи вони вчаться вільному користуванню спеціальною термінологією [5,6].

У чому ж різниця між цією дипломною роботою й іншими формами творчої діяльності, зокрема літературними творами, рефератами? Спробуємо пояснити це на прикладі вимог до наукових досліджень у галузі природничих наук. Метою будь-якої наукової праці (так само і дипломної роботи) є виявлення нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або ж уточнення відомих раніше, але недостатньо досліджених. Кожна дипломна робота містить теоретичну частину, де нові факти систематизуються, і для них виявляються певні закономірності, які їх об'єднують, а також – практичну частину, в якій представлені результати

власних досліджень. Отже, діяльність студента часто полягає в тому, щоби факти, які здаються нам звичними та банальними, представити під новим кутом зору і в результаті побачити те, що від інших спостерігачів залишалося прихованим. Інші форми творчої діяльності не передбачають проведення наукових досліджень та формулювання власних висновків за їх результатами.

За структурою і основними вимогами дипломної роботи практично не відрізняється від магістерської чи дисертаційної роботи. Однак в дипломній роботі бакалавра та магістра, на відміну від курсової, необхідно інтегрувати знання з усіх навчальних дисциплін, використати більше методів наукового дослідження, сформулювати власні висновки та пропозиції стосовно набутої професії. Дипломна робота магістра крім того базується на фундаментальних методиках дослідження і повинна мати наукову новизну вирішення конкретної проблеми, теоретичне та практичне значення.

Мета, завдання та порядок виконання дипломної роботи, зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги наводяться у методичних вказівках, які розробляються випусковими кафедрами. На виконання дипломної роботи в робочій навчальній програмі дисципліни передбачається не менше 9-ох кредитів, що 270 годин [3].

Слід зазначити, що дипломної роботи є особливою формою письмової і усної звітності з навчальної дисципліни. Її особливість полягає у тому, що студенти понад трьох місяців практично самостійно формулюють конкретну проблему, аналізують першоджерела, досліджують існуючі та можливі шляхи її вирішення, пізнають специфічні методи наукового дослідження, проводять теоретичне та практичне обґрунтування своїх висновків. Із багатьох існуючих кожен студент вибирає свій специфічний напрям вирішення проблеми, доводить його ефективність. Опираючись на літературні джерела, здобуті знання з усіх дисциплін, які вивчалися, і попередній практичний досвід фізичних тренувань, студент формулює власні пропозиції що до покращення окремих елементів системи фізичного виховання і спорту [7].

Таким чином, дипломна робота вирізняється серед творів, переказів, контрольних робіт, заліків та екзаменів відтворенням нових ідей та думок, завершеністю їх обґрунтування, конкретністю предмету та об'єкту дослідження, суворим дотриманням вимог що до її оформлення. Відмінність між дипломними роботами бакалавра та магістра полягають в обсягах друкованих сторінок та фундаментальності досліджень, визначених відповідними положеннями (див. додатки В, Г)

Виконана у письмовому варіанті, робота зберігається на кафедрі, як один з офіційних документів, що підтверджує кваліфікацію випускника бакалаврату чи магістратури.

Для більшої ефективності у підготовці роботи призначаються наукові керівники - переважно із числа науково-педагогічного складу випускових кафедр. Завдання наукових керівників – проводити колективні та індивідуальні інструктажі що до методики підготовки роботи. Керівникам не рекомендується нав'язувати студентам власні ідеї, заважати самостійному прояву творчості.

Захист дипломної роботи (проекту) проводиться прилюдно перед комісією у складі трьох - п'яти науково-педагогічних працівників факультету, в тому числі і керівника дипломної роботи та рецензента. Результати захисту дипломної роботи оцінюються за національною та європейською шкалами. Студент, який без поважної причини не подав дипломну роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що виконав програми навчання. Диплом такому студенту не видається. Студент, який не склав державну атестацію, має право повторного захисту дипломної роботи в наступному навчальному році. При отриманні незадовільної оцінки студент за рішенням комісії виконує дипломну роботу за новою темою або доопрацьовує попередню роботу в термін, визначений комісією. Дипломні роботи зберігаються на факультеті протягом п'яти років [4].

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ТА АЛГОРИТМ ЇЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Нормативні вимоги до дипломної роботи

Нормативні вимоги до дипломної роботи визначаються Положенням про дипломні роботи бакалавра за спеціальністю, яке розробляє випускова кафедра та затверджує вчена рада факультету. Кафедрою видаються посібники та методичні рекомендації щодо підготовки дипломних робіт [5,6]. Нижче наведені основні вимоги до дипломної роботи:

- **основу змісту дипломної роботи** мав би становити принципово новий матеріал: опис відкритих фактів, явищ і закономірностей, а також узагальнення вже відомих даних. З огляду на це матеріал може містити дискусійні питання, пов'язані з переглядом наявних поглядів та уявлень.
- **зміст дипломної роботи** повинен відповідати вимогам оригінальності, унікальності і неповторності наведених положень;
- **дипломна робота повинна бути підготовлена** у відповідності до затвердженої кафедрою теми; в роботі необхідно стисло, логічно викладати зміст і результати власних теоретичних та експериментальних досліджень (якщо такі проводилися), уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології;
- **назва дипломної роботи** повинна бути, по можливості, короткою, відповідно до обраної теми та по суті вирішення наукової проблеми (задачі), вказувати на мету дослідження і його завершеність; інколи для більшої конкретизації до назви можна додати невеликий підзаголовок; у назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру; потрібно уникати назв, що починаються зі слів "Дослідження питання...", "Дослідження деяких шляхів...", "Матеріали до вивчення..." і ін., в яких не відбито достатньої суті проблеми;

- **мова** написання дипломної роботи - українська з використанням спеціальної термінології; стиль викладення - діловий, лаконічний; слід уникати речень та словосполучень, які не несуть нової інформації;

- **структура дипломної роботи** складається із таких розділів: ЗМІСТ, ВСТУП, ОСНОВНА ЧАСТИНА; ВИСНОВКИ; СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. На початку роботи перед вступом може бути доданий розділ «УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ». В кінці роботи, за необхідністю може бути наданий розділ «ДОДАТКИ».

- **Основна частина дипломної роботи** складається із таких розділів: ЗМІСТІ. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ; II. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ; III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

- **обсяг дипломної роботи бакалавра** – від 40 до 45 сторінок, що дорівнює 1 печатному листу;

- **послідовне здійснення початкових кроків** дослідника щодо підготовки наукової роботи (Рис.4.1.1).

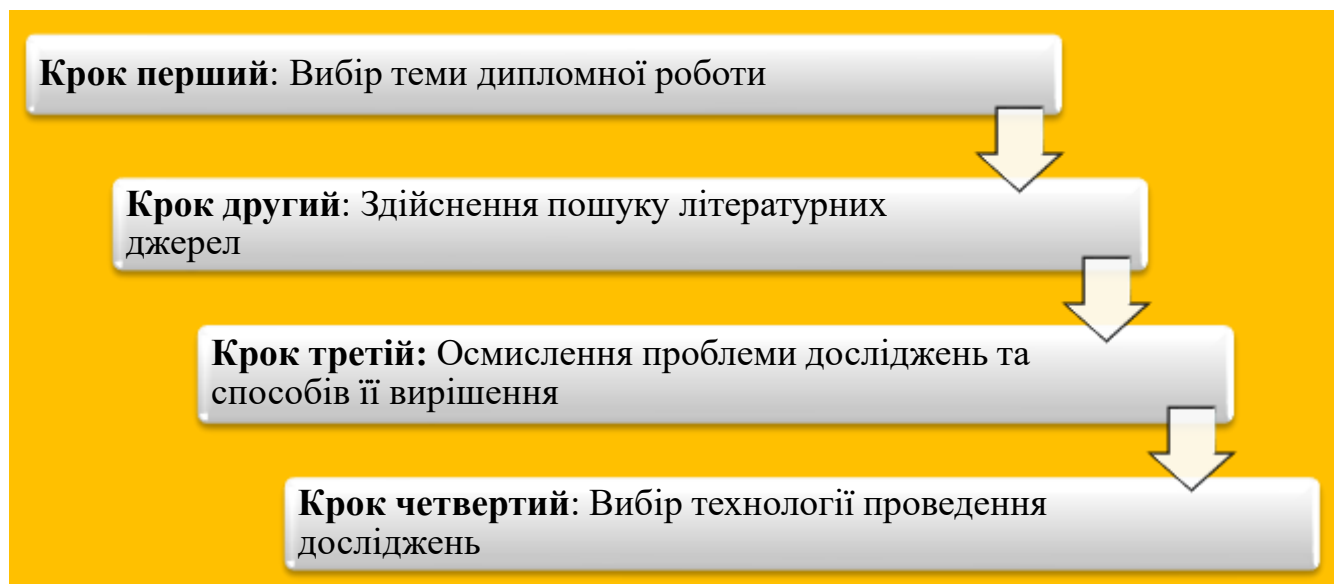

Рис. 4.1.1. Послідовність початкових кроків дослідника щодо підготовки дипломної роботи

4.2. Вибір теми дипломної роботи (крок перший)

ВИБІР ТЕМИ - перший важливий крок у підготовці дипломної роботи. Йому передують ознайомлення із затвердженою на кафедрі тематикою дипломних робіт. В результаті попереднього ознайомлення із запропонованими кафедрою темами, доцільно вибрати таку, яка є найбільш цікавою та доступною для дослідника (див. додаток В).

Часто буває, що студенти при виборі теми опираються на літературу, з якою вони вже знайомі. При виборі теми не потрібно лякатися думки про обмеженість доступної спеціальної літератури. Адже сумарна кількість всіх підручників і методичних посібників, які вивчаються студентами протягом навчання, складає багато десятків примірників. Всі вони з успіхом можуть бути використані у роботі. Підручники та посібники не є єдиним джерелом літератури.

В університетській бібліотеці зберігається багато збірників наукових праць конференцій, симпозіумів, конгресів, семінарів, періодичних наукових видань, монографій за профілем спеціальності. В них міститься велика кількість наукових статей, серед яких є висока імовірність підібрати такі, які за змістом найкраще можна використати в огляді літератури (Рис.4.2.1).

Рис.4.2.1. Особливості роботи з літературою

Не зайвою при остаточному обранні теми дипломної роботи буде опора на власний практичний досвід та поради наукового керівника. Варто зважити, що легких тем не буває. Розкриття кожної потребує клопіткої роботи та максимального напруження творчих сил.

Отже у остаточному виборі теми головними орієнтирами повинні бути не чинники доступності літератури та джерел, а ступінь осмисленості проблеми та творча інтуїція.

4.3. Здійснення пошуку літературних джерел (крок другий)

Під час другого кроку доцільно вивчити існуючі можливості отримання науково-методичної інформації з обраної тематики досліджень. Маючи доступ до електронних ресурсів можна здійснити пошук інформації в мережі Інтернету.

Але не варто нехтувати можливостями бібліотечного фонду, який зберігає величезні масиви різноманітної інформації (Рис. 4.3.1).

Рис. 4.3.1. Робота з бібліотечним каталогом

Професійний бібліотекар завжди може надати кваліфіковану допомогу в пошуку потрібної літератури. Вони ж є відповідальними за створення зручних для роботи видів бібліографічних каталогів. Однак є певні правила роботи з джерелами інформації, які необхідно засвоїти.

По-перше, перед тим, як розпочати пошук, необхідно визначити, що ми хочемо знайти? В чому полягає проблема, яку потрібно вирішити? Яка література нас цікавить? Таким чином, на початку роботи кожен дослідник повинен поставити перед собою ряд важливих питань (Рис. 4.3.2):

- 1 • *Чи дійсно існує проблема, яку я хочу вирішити?*
- 2 • *Чи можу я сформулювати проблему свого дослідження в письмовій формі?*
- 3 • *Чи є ця проблема достатньо актуальною? Де можуть бути використані результати дослідження?*
- 4 • *Які способи вирішення подібних проблем можливі?*
- 5 • *Що вже зроблено іншими дослідниками для того, щоби вирішити цю проблему?*
- 6 • *Чи є щось таке, що іншими дослідниками було не вирішено, але воно є важливим для моїх досліджень?*

Рис. 4.3.2. Питання, які повинен поставити перед собою дослідник перед початком пошуку джерел.

Слід пам'ятати, що розшукувана Вами інформація може міститися в різних джерелах: *тезах, наукових статтях, монографіях, докторських і кандидатських*

дисертаціях, офіційних патентах, підручниках навчальних і методичних посібниках, журналах і збірниках наукових праць, офіційних документах (законах, постановах, наказах, розпорядженнях, положеннях, статутах, ін.).

Отже в літературі та інших джерелах інформації Ви повинні шукати відповіді саме на ці запитання (Рис. 4.3.3).

Рис. 4.3.3. Пошук літератури в бібліотечному фонді

По-друге, для того, щоби не заплутатися у великій кількості інформації, її доцільно класифікувати та фіксувати у письмовому чи електронному варіантах.

Найпростіший спосіб збору і класифікації інформації, яким користувалися вчені усіх часів, є створення ПАПЕРОВОГО КАТАЛОГУ. За останній час паперовий каталог першоджерел все частіше доповнюють електронним. Паперовий або електронний каталоги можуть бути створені особисто студентом - для конкретних досліджень, або вони вже створені бібліотекою – для загального користування.

Бібліотечний каталог – показник наявних у бібліотеці творів, який робить доступним склад та зміст всього бібліотечного книжкового фонду і сприяє його кращому використанню. Каталоги розкривають базу творів бібліотеки в різних

аспектах і тим задовольняють будь-які запити читачів. Вони складаються для кожної бібліотеки окремо і відображають тільки її фонд.

Паперовим каталогом називаються картки, розміщені у зручній для пошуку послідовності, як правило з цупкого паперу однакового розміру, на яких записано першоджерело в установленому Вищою атестаційною комісією України порядку (див. додаток Б). На картці записано також анотація публікації стислій формі, що дозволяє одразу визначитися, чи цікаве для Вас це видання.

Каталоги можуть містити десятки тисяч карток з бібліографією різноманітних видань. Для зручності користування бібліотека пропонує каталоги першоджерел у двох варіантах (за абеткою та за змістом, тобто за галузями знань).

Нижче на рисунку зображений один з варіантів бібліотечного паперового каталогу - її зовнішній вигляд (Рис. 4.3.4).

Рис. 4.3.4. Варіант бібліотечного паперового каталогу.

Одним з основних і обов'язкових каталогів для кожної бібліотеки є АЛФАВІТНИЙ. У ньому картки розставлені в алфавітному порядку за прізвищами авторів, а серед книг одного автора – за першою буквою назви творів. Картки в такому каталозі розставлені суворо за алфавітом. При пошуку матеріалу треба прийняти до уваги те, що якщо книгу видали 1–3 автори – вона описується

за прізвищем першого автора, якщо більше 3 – то за назвою, – це «ЗОЛОТЕ» правило каталогів. В алфавітному каталозі картки розставлені «буква за буквою»; якщо перші букви однакові, то за другою літерою, та ін. – це «СРІБНЕ» правило каталогів.

Обов'язковим для всіх бібліотек є СИСТЕМАТИЧНИЙ каталог. У ньому книжковий фонд розставлений за змістом. Література подається за галузями знань, які розміщені у певній послідовності, за певною системою. Така послідовність дає можливість підібрати книги з певної галузі знань. Для полегшення роботи з систематичним каталогом і знаходження потрібного матеріалу складається АЛФАВІТНО-ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК (АПП) – путівник для систематичного каталогу і картотеки. В АПП міститься перелік термінів, понять, галузей знань, відображених в каталозі. Кожному поняттю відповідає індекс рубрики систематичного каталогу, у якій зібрана необхідна література.

В кожній бібліотеці створюються фонди періодичних видань (журналів, газет). Для пошуку необхідної інформації у фонді періодичних видань створені ТЕМАТИЧНІ КАРТОТЕКИ, в яких картки посортовані за темами:

Накази Міністерства освіти і науки;

Фізична культура і рухова активність;

Спорт;

Основи безпеки життєдіяльності;

Валеологія;

Болонський освітній процес.

Пристаюючи до пошуку літератури відповідно до завдань курсової роботи за допомогою систематичного каталогу творів або систематичної картотеки статей, необхідно чітко сформулювати тему «зрозуміло для себе і для іншого». Неточність формулювання – основна причина невдалого пошуку джерел. Для одержання загального уявлення про тему починати пошук необхідно зі словників, енциклопедій, довідників, підручників, в яких можна знайти офіційну термінологію назв.

Електронним каталогом називають комп'ютерний файл, у якому записані за зручною для пошуку системою (за абеткою, або за тематикою) першоджерела та їх зміст у стислій формі (Рис. 4.3.5).

Якщо Ви вирішили створити особистий паперовий чи електронний каталог, ви повинні дотримуватися певних правил. Перед тим, як занести до картки першоджерело слід ознайомитися з порядком його запису. Такий порядок запису першоджерел (бібліографії) можна знайти у журналах ВАК України (див. додаток Б).

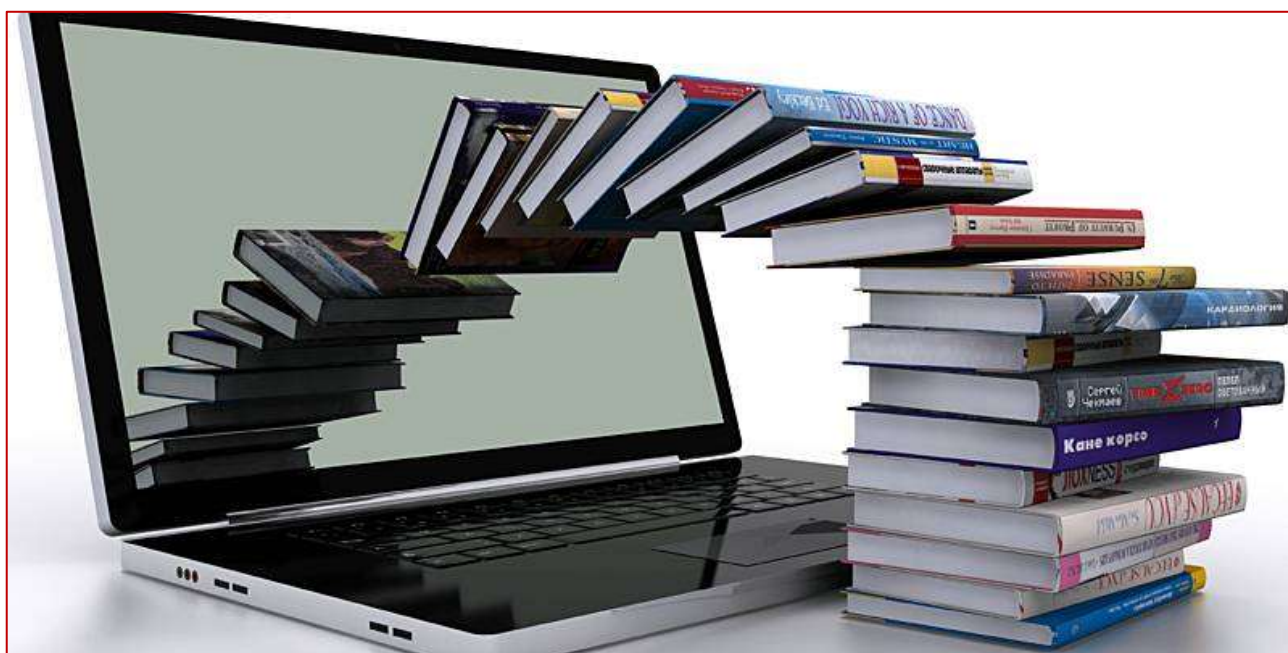

Рис. 4.3.5. Електронним каталогом називають комп'ютерний файл, у якому записані першоджерела та їх зміст у стислій формі.

В особисту картку доцільно занотувати деякі важливі положення, які Вас зацікавили. Слід звернути основну увагу на те, чи співпадає думка автора джерела, яке Ви вивчаєте, з висновками та рекомендаціями інших авторів, чи ця думка підтверджує або ж спростовує ваші особисті переконання. Такі стислі висновки повинні стати основним змістом нотаток, що заносяться до вашого особистого каталогу.

4.4. Осмислення наукової проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій)

Третій крок наукових досліджень, який слідує після аналізу літератури, передбачає осмислення наукової проблеми та визначення раціональних способів її вирішення.

Осмыслити наукову проблему досліджень означає сформулювати її у стислій письмовій формі, бажано одним реченням (Рис. 4.4.1). Науковою проблемою є, як правило, протиріччя між дійсним станом речей і потребами виробництва (навчального процесу, якості життя тощо).

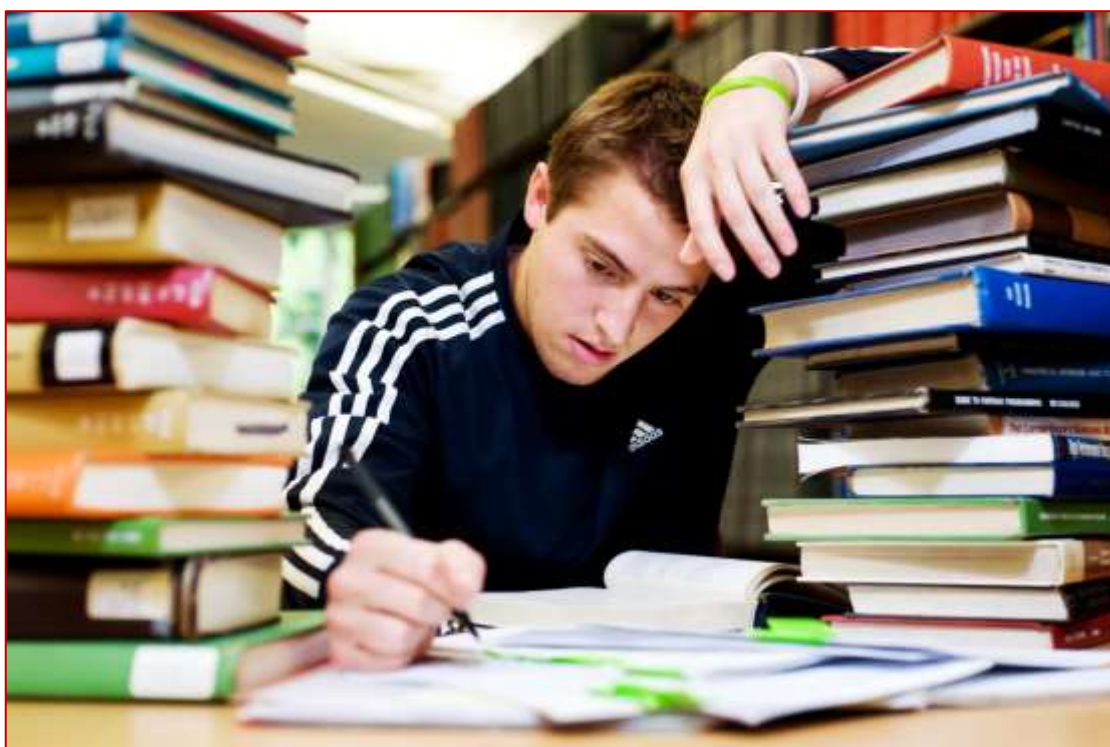

Рис. 4.4.1. Осмыслити наукову проблему досліджень означає сформулювати її у стислій письмовій формі

Для прикладу: *"... з одного боку, фізична витривалість студента повинна забезпечувати протидію організму до несприятливих навантажень життєдіяльності, а з другого боку - програма з фізичного виховання, яка не забезпечує систематичну дію оптимального фізичного навантаження в*

мікроциклах тренувань, приводить до швидкого стомлення та зниження опірності організму до хвороби."

Інколи головну проблему для кращого осмислення можна умовно розділити на дві або три складові. У цьому разі стає можливим ефективніше вирішення головної проблеми шляхом послідовного розв'язання менших але більш конкретних проблем.

Вибір способів вирішення наукової проблеми означає певний алгоритм дій: формулювання мети, робочої гіпотези, головних завдань та визначення методики дослідження.

Мета дослідження формулюється одним реченням і узагальнено відповідає на питання: «*Що є предметом, об'єктом та суб'єктом дослідження?*»; «*Яким повинен бути кінцевий результат?*».

У галузі фізичного виховання і спорті під ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ розуміють конкретний процес фізичної чи спортивної підготовки; ОБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ у фізичному вихованні і спорті - вважають, як правило, ті чи інші закономірності процесу фізичного виховання або спортивної діяльності; СУБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ слугує визначений дослідником контингент людей, які залучаються до дослідження.

До прикладу: «... метою дослідження є вивчення методичних засад процесу рухової активності студентів у періоді адаптації до навчального навантаження та обґрунтування експериментальної програми їх фізичної підготовки (методичних рекомендацій або - комплексів фізичних вправ тощо)».

У галузі знань освіти/педагогіки під ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ розуміють конкретний навчально-виховний процес в сфері фізичного виховання та спорті; ОБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ - вважають, як правило, ті чи інші закономірності процесу спортивного тренування; СУБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ слугує визначений дослідником контингент осіб, які залучаються до дослідження.

Робочою гіпотезою наукового дослідження називають припущення щодо способу вирішення проблеми та очікуваних результатів. До прикладу: «... поетапна фізична підготовка з врахуванням динаміки показників адаптації до навчального навантаження, яка передбачає почергове використання рекреаційних та тренувальних засобів рухової активності, сприятиме підвищенню працездатності студентів й опірності їх організму до дії несприятливих чинників навчального процесу».

Завдання наукового дослідження завжди формулюють з врахуванням мети та гіпотези дослідження. Для дипломної роботи достатньо трьох - чотирьох завдань. При формулюванні завдань молодосвідчені дослідники можуть допуститися типових помилок (Рис. 4.4.2).

- 1 • **невідповідності завдань темі дипломної роботи або проблемі досліджень, її меті та гіпотезі; неконкретності** (завдання охоплюють занадто широкий спектр досліджень)
- 2 • **дублювання інформації** (завдання частково співпадають або повторюють одне на одного)
- 3 • **дріб'язковість** (завданнями визначено проведення недостатньо значимих досліджень)
- 4 • **відсутність новизни** (завданнями визначені дослідження, проведені іншими авторами)

Рис. 4.4.2. Типові помилки при формулюванні завдань дослідження

Для того, щоби не допустити помилок при формулюванні завдань, рекомендується користуватися такими ключовими словами: для першого завдання - "вивчити..."; для другого завдання - "обґрунтувати..."; для третього завдання - "перевірити ефективність...".

Прикладом можуть слугувати наступні ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- 1) **вивчити** основні фактори способу життя студентів та їх зв'язок з руховою активністю;
- 2) **обґрунтувати** методичні рекомендації щодо програми фізичного виховання (спортивного тренування), яке сприятиме покращенню працездатності і здоров'я студентів;
- 3) **перевірити** ефективність експериментальних методичних рекомендацій фізичного виховання (спортивного тренування) студентів в реальних умовах їх навчання у ЗВО.

Перші три завдання є обов'язковими для дипломних робіт. Четверте завдання не є обов'язковим. Воно може бути включено за бажанням студента після узгодження з науковим керівником.

Приклад презентаційного зображення завдань наукового дослідження представлений на Рис. 4.4.3.

Рис. 4.4.3. Приклад презентаційного зображення завдань наукового дослідження

Тільки після того, коли сформульовані мета, проблемна ситуація, гіпотеза та основні завдання дослідження, можна приступати до наступного етапу - осмислення способів вирішення наукової проблеми та завдань дослідження. Ця робота передбачає підготовку плану дослідження та підбір доцільних методів, тобто - технологію проведення досліджень.

4.5. Вибір технології проведення наукових досліджень (крок четвертий)

Зазвичай дослідження планують проводити по етапам (частинам). Етапи наукового дослідження повинні бути пов'язані з його завданнями. Так, обґрунтуванню власних методичних рекомендацій, чи експериментальних комплексів фізичних вправ передує етап вивчення обраного напрямку дослідження. Вивчення обраного напрямку дослідження передбачає аналіз літератури, проведення наукового спостереження чи інтерв'ювання. У цьому випадку кількість етапів роботи може співпадати з кількістю завдань дослідження. Приклад поетапного планування досліджень представлений на Рис. 4.5.1.

Рис. 4.5.1. Приклад поетапного планування наукових досліджень

Підбір методів дослідження. Як правило, методи наукового дослідження підбираються з літературних джерел, тобто такі, які уже пройшли апробацію на респектабельних вибірках і сертифіковані на державному рівні. Можливе застосування власних методів дослідження. Однак, у цьому разі необхідно провести власноруч спеціальні експерименти з перевірки їх **валідності**, або мати акт впровадження, або патент чи сертифікат на їх застосування.

Валідність (від англ. *valid* — дійсний, маючий силу, придатний) — це комплексна характеристика методики (тесту), що відбиває інформацію про коло досліджуваних явищ, а також міру репрезентативності процедури дослідження по відношенню до них.

При виборі наукових методів дослідження необхідно врахувати наявні можливості їх використання (*матеріальне забезпечення, визначену тривалість дослідження, безпечність для піддослідних ін.*). Тому захоплюватися занадто складними методами та технологіями дослідження не варто. Використання простих, перевірених та адекватних методів дають кращі результати.

Проведення власного дослідження і збір первинного статистичного матеріалу. Після осмислення проблеми та способів її вирішення перед тим, як почати роботу над письмовим варіантом, необхідно провести власні дослідження і зібрати первинний статистичний матеріал. Це робота, яка формує у дослідника спеціальні знання, організаторські уміння і практичні навички. Для того, щоби виконати таку роботу, необхідно познайомитися із спеціальною літературою та досконало вивчити методи статистичної обробки результатів дослідження. Але перед усім потрібно скласти розгорнутий план дослідження.

Розгорнутий план дослідження. Розгорнутий план дослідження — це звичайний зміст дослідження, в якому для кожного пункту дається коротке резюме сутності виконання цього пункту: *завдання, засоби і методи дослідження, суб'єкт дослідження, попередні висновки*. Найкраще розгорнутий план проведення дослідження пов'язати з основними завданнями, так як кожне з них потребує власних специфічних способів вирішення. Так, якщо перше завдання

включає в себе вивчення основних факторів способу життя студентів та їх зв'язок з руховою активністю, першим пунктом плану може бути «Вивчення 15 першоджерел за відповідною тематикою та проведення спостереження за життєдіяльністю студентів в період їх навчання у ЗВО», з подальшим резюме про способи виконання цього пункту. Наступні пункти розгорнутого плану складаються аналогічним способом.

Загальноприйняті способи та методи вирішення завдань дослідження. Методика наукових досліджень у галузі знань освіта/педагогіка, спеціальності Фізична культура і спорт, Середня освіта (фізична культура) передбачає дві групи основних способів вирішення завдань дослідження: *пасивні і активні* (Рис. 4.5.2).

Рис. 4.5.2. Загальноприйняті способи та методи вирішення завдань дослідження

Пасивний спосіб вирішення завдання припускає вивчення проблеми без втручання у процеси, які вивчаються. Основними науковими методами такого вивчення є такі: 1) аналіз літератури наукової (*наукових статей, доповідей, монографій, дисертаційних робіт тощо*); методичної (*підручників, методичних посібників та розробок, лекцій тощо*); джерел (*офіційних і неофіційних документів, патентів на винаходи тощо*); 2) педагогічне спостереження; 3)

опитування (інтерв'ювання); 4) анкетування (закрите, відкрите); 5) експертна оцінка, самооцінка; 6) статистична обробка матеріалів, тощо.

Активний спосіб вирішення завдання припускає вивчення проблеми з втручання у процеси, які вивчаються. Втручання у процеси, які вивчаються, означає внесення дослідником змін в зміст чи методику навчання, реабілітації, тренування осіб, які приймають участь у дослідженнях. Як правило, це є експериментальні методи дослідження (лабораторні, модельні, педагогічні, паралельні, послідовні експерименти, або інші). Вказані методи дослідження є пріоритетними для дипломних робіт бакалавра та магістра. Активний спосіб вирішення завдання за вибором студента може використовуватися в дипломній роботі для вирішення другого та третього завдань. Активний (експериментальний) спосіб досліджень вважається складнішим щодо його організації та вимагає зазвичай використання технічних приладів. У зв'язку з цим цінність активного (експериментального) методу дослідження, як елементу дипломної роботи, є вищою.

Необхідно зазначити, що використання як пасивних, так і активних способів дослідження потребує чималої роботи, яка вимагає у дослідника виконання необхідних процедур: складання плану на кожне спостереження або експеримент; документування (протоколювання) всієї інформації, що стосується конкретної проблеми. Зібраний матеріал, який має назву «**ПЕРВИННА ДОКУМЕНТАЦІЯ**», повинен затверджуватися печатками установ, на базі яких проводилися дослідження. Первинний матеріал має бути системно згрупований і зберігатися до кінцевого захисту дипломної роботи.

Зібраний первинний матеріал досліджень обов'язково обробляється за допомогою методів математичної статистики з використанням одномірного математичного аналізу: *визначення відсоткових значень, порівняння середніх арифметичних величин з визначенням ступеня вірогідності різниці, дисперсійний аналіз, рангова кореляція ін..* В дипломних роботах та в інших наукових роботах

також може використовуватись багатомірний математичний аналіз: множинний кореляційний аналіз, факторний аналіз, кластерний аналіз ін.).

Рис. 4.5.3. Підготовка рисунків і таблиць

Результати математичної обробки матеріалу необхідно оформляти у вигляді таблиць і рисунків: *графіків, фотознімків, схем, малюнків, діаграм тощо* (Рис.4.5.3). Вони повинні демонструвати результати досліджень в доступній наочній формі. Таблиці та рисунки до початку письмового оформлення роботи необхідно дати на перевірку науковому керівнику.

По можливості доцільно організувати проміжкові перевірку науковим керівником результатів одного чи декількох етапів дослідження з демонстрацією наочного матеріалу. Це дасть змогу автору дипломної роботи своєчасно відкоригувати результати дослідження та формулювання висновків. Крім того, така перевірка є найбільш ефективною формою підготовки студента як науковця.

Ефективними є попередні слухання, які дозволяють заздалегідь визначити якість результатів наукової роботи та в подальшому рекомендувати її для представлення на науковій студентській конференції. Попередні слухання дипломної роботи є також результативною формою підготовки студента до захисту. Найкращі наукові роботи можуть бути рекомендовані до участі в університетських, всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.

5. СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ТА ПІДГОТОВКА ЇЇ ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ

Структура дипломної роботи визначається спеціальним Положенням відповідно до тієї чи іншої спеціальності. Положення про дипломну роботу повинно бути схвалене методичною комісією факультету та затверджене розпорядженням декана.

Структура дипломної роботи включає в себе такі розділи: ВСТУП; I. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ; II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ; III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ; ВИСНОВКИ; ПРОПОЗИЦІЇ; ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА; ДОДАТКИ (при необхідності).

Інколи для зручності до структури дипломної роботи включають розділ «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ».

5.1. Вимоги до розділу дипломної роботи «ЗМІСТ»

Письмова підготовка основних розділів дипломної роботи починається із складання змісту. Фактично ЗМІСТ слугує таким собі загальним планом проведення досліджень за темою дипломної роботи. ЗМІСТ друкується на одному або двох аркушах паперу у відповідності до загальних вимог. ЗМІСТ дипломної роботи повинен включати такі розділи:

Варіант загальноприйнятої спрощеної форми розділу «ЗМІСТ»:

ВСТУП	3
I. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	5
II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	12
III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ	13
ВИСНОВКИ	22
ПРОПОЗИЦІЇ	23
ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА	24
ДОДАТКИ (при необхідності)	26

В дипломних роботах бакалаврів та магістрів рекомендується основні розділи поділяти на 2-4 підрозділи, як це прийнято в дисертаційних дослідженнях. Такий варіант змісту є більш складним, але зручнішим для роботи.

Інколи деякі студенти складають розширений ЗМІСТ (план) роботи. Він відрізняється від звичайного ЗМІСТУ тим, що до кожного підрозділу додається коротка інформація про характер запланованої дослідницької роботи з науковим прогнозуванням її майбутніх результатів. Чітких вимог щодо об'єму та змісту такої інформації не має, однак в ній можуть бути відображені основні питання, що потребують вивчення. Основним критерієм зазначеної інформації є практична доцільність її використання в процесі роботи.

Нижче надається варіант розширеної форми розділу «ЗМІСТ». В цьому варіанті розділи поділяються на підрозділи. Такий варіант ЗМІСТУ може також слугувати Планом роботи, що полегшить її підготовку.

Варіант розширеної форми розділу «ЗМІСТ»:

I. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

- 1.1. Новітні технології покращення якості життя людини;
- 1.2. Рухова активність та якість життя учнів загальноосвітніх шкіл;
- 1.3. Обґрунтування гіпотези та завдань дослідження.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 2.1. Організація дослідження;
- 2.2. Методи дослідження;

III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 3.1. Порівняльна характеристика рухової активності учнів молодших класів з вадами здоров'я та практично здорових;
- 3.2. Обґрунтування експериментальних комплексів фізичних вправ для учнів молодших класів;
- 3.3. Результати аналізу сучасної методики фізичного тренування;
- 3.4. Інтерпретація результатів заключного педагогічного експерименту;

ВИСНОВКИ;

ПРОПОЗИЦІЇ;

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА;

ДОДАТКИ (при необхідності).

У процесі роботи над дипломною роботою бакалаврів та магістрів ЗМІСТ постійно корегується та доповнюється. В кінцевому варіанті ЗМІСТУ з правого боку кожного розділу та підрозділу викладаються єдиною колонкою номери сторінок.

5.2. Підготовка розділу «ВСТУП»

«ВСТУП» - є першим і відносно самостійним розділом дипломних роботах бакалаврів та магістрів. Є чіткі вимоги що до змісту та об'єму цього розділу. Призначення розділу «ВСТУП» полягає в тому, щоби в лаконічній формі та у визначеній нижче послідовності інформувати про наступне (Рис.5.2.1):

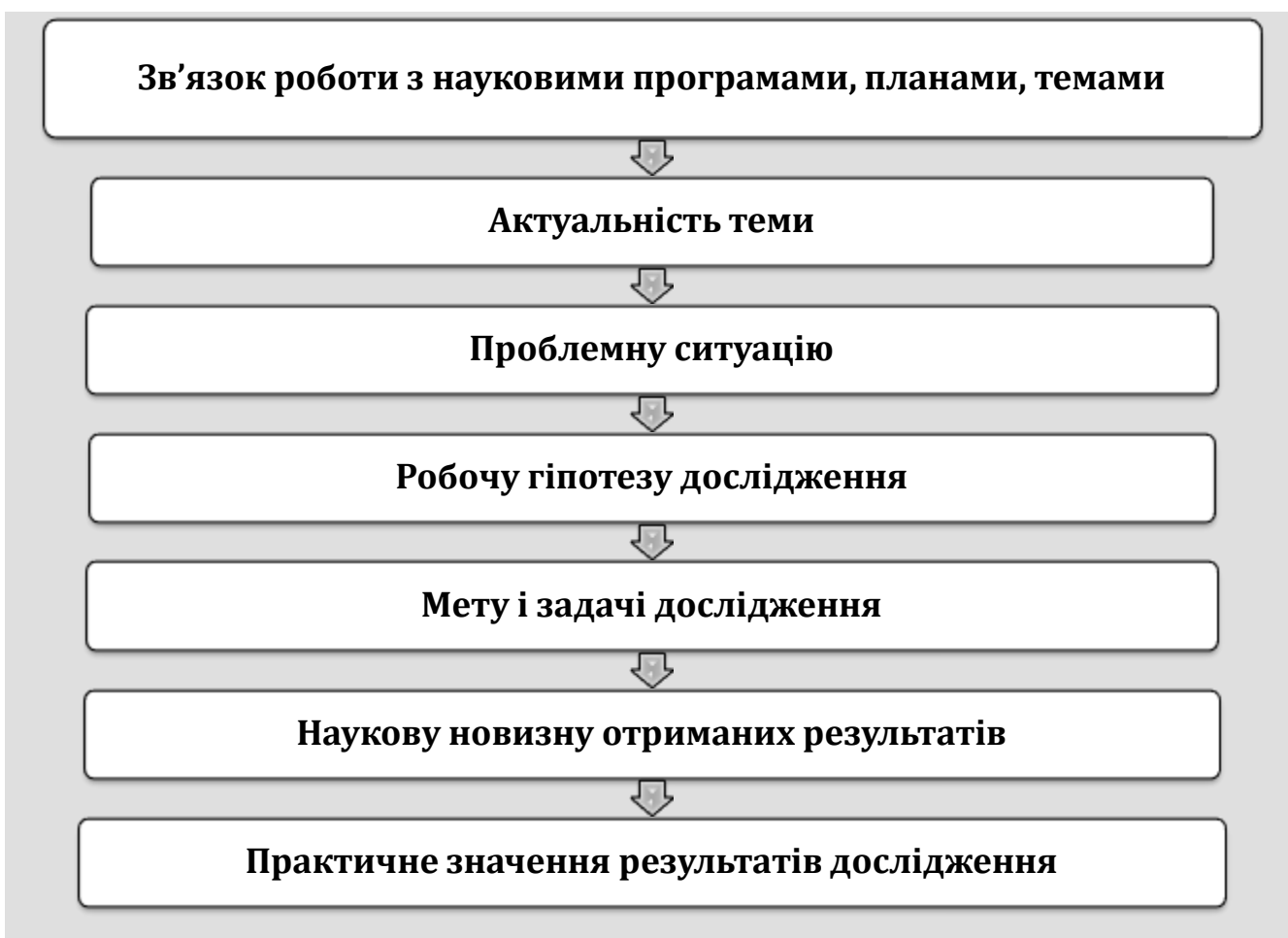

Рис. 5.2.1. Основні питання, що повинні міститися в розділі «ВСТУП»

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. В цьому розділі вступу коротко викладається зв'язок обраного напрямку дослідження з планами кафедри, факультету, на базі яких виконується робота, а також з галузевими та (або) державними програмами, наприклад, державною програмою "Фізичне виховання - здоров'я нації". Також можна зазначити номер протоколу засідання кафедри і дату затвердження теми курсової роботи.

Актуальність теми. Її формулювання проходить шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими варіантами розв'язання проблеми. Автор проводить обґрунтування актуальності та доцільності своїх наукових досліджень для розвитку відповідного напрямку науки через вдосконалення навчального процесу, спортивного тренування, технологій оздоровлення, фізичної реабілітації, профілактики захворювань чи іншого елементу системи педагогічного (реабілітаційного) процесу.

Проблемна ситуація. Проблемну ситуацію наукового дослідження формулюють одним реченням. Її обґрунтування передбачає визначення сутності і стану проблеми, що вивчається. Визначення сутності і стану проблеми означає виявлення протиріччя між наявним станом речей і бажаним, а також виявлення того, що ще не зроблено для вирішення цього питання.

Робоча гіпотеза дослідження. Робочу гіпотезу наукового дослідження, або припущення щодо способу вирішення проблемної ситуації та очікуваних результатів її вирішення формулюють одним реченням за взірцем, представленим в розділі 4.3. «Осмислення проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій)».

Мета і задачі наукової роботи. Мету роботи формулюють одним реченням і узагальнено відповідає на питання: *"Яким очікується кінцевий результат процесу вивчення теми дипломної роботи і в який спосіб передбачається його досягти?"*. Задачі формулюють виходячи з мети. Приклад формулювання задач дослідження представлений в розділі 4.3. «Осмислення проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій)».

Наукова новизна отриманих результатів. В цій частині вступу вказується, які нові наукові знання отримані за результатами проведеного дослідження. Подається коротка анотація нових наукових положень (рішень, рекомендацій), запропонованих автором особисто. Важливо показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Наприклад: *«Наукова новизна досліджень полягає в тому, що вперше обґрунтовано вплив рухової активності на працездатність та здоров'я учнів старших класів в навчальному періоді».*

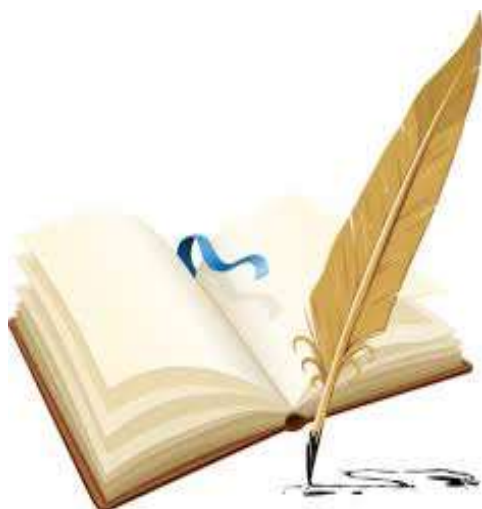
Практичне значення одержаних результатів. В цьому розділі вступу подаються відомості про практичне використання результатів наукових досліджень або рекомендації щодо їх використання. Відзначається практична цінність одержаних результатів, подається інформація про ступінь готовності до використання таких результатів або масштабів використання. По можливості подаються короткі відомості стосовно впровадження результатів дослідження в навчально-виховний процес чи виробництво із зазначенням організацій, в яких здійснене або може бути здійснене таке впровадження.

За обсягом «ВСТУП» не має перевищувати для дипломних робіт - 1,5-2 друкованих сторінок. На початку «ВСТУП» рекомендується писати у чорновій формі. Це дає можливість автору визначитися з метою та межами дослідження, усвідомити основні положення дипломної роботи. Наприкінці роботи, коли вже написані основні її розділи, слід довести формулювання основних положень дослідження до максимальної досконалості, що зробить їх достатньо переконливими, а саму роботу логічною, послідовною і доступною для широкого загалу спеціалістів.

5.3. Підготовка розділу «І. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»

«ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» є розділом основної частини дипломної роботи, який слідує за розділом «ВСТУП». Його призначення полягає в тому, щоби

провести аналіз спеціальної літератури за обраною темою та зробити висновки щодо повноти вирішення проблемної ситуації іншими авторами.

В розділі «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» повинні критично висвітлюватися роботи вчених і спеціалістів, формулюватися питання, що залишилися невирішеними. За результатами аналізу літератури визначається місце виконавця роботи у розв'язанні проблеми. Закінчувати цей розділ доцільно коротким висновком стосовно необхідності проведення нових досліджень для уточнення чи доповнення існуючих знань.

«ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» завершується робочою гіпотезою та основними завданнями дослідження. Приклади формулювання гіпотези а завдань дослідження надані в розділі 3.4. Осмислення проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій). Об'єм літературного огляду повинен бути в межах 1/4 всієї роботи (6 друкованих сторінок).

До підготовки розділу I. «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» слід приступати тоді, коли зібрана достатня картотека літературних джерел. Так, для дипломної роботи картотека повинна складати - 30-35 першоджерел.

Вимоги щодо написання розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» є такими:

- 1) кожен абзац літературного огляду подається у формі порівняльного аналізу або резюме того, чи іншого висновку із першоджерела з припущеннями чи висновками інших авторів (особливо важливо виявити протиріччя у висновках різних авторів на вирішення однієї і тієї ж проблеми; "посваривши" таким чином двох чи більше авторів і, на цій підставі, зробити свій висновок; доцільно підтвердити існування невирішеної проблеми та важливість її вирішення для визначеного контингенту осіб – суб'єкта дослідження);
- 2) кожен абзац літературного огляду, якщо він не відображає власну думку, а надає інформацію з інших першоджерел, повинен завершуватися посиланням на

конкретне першоджерело, яке повинно бути у розділі «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»; Є три способи посилань на першоджерела:

- наприкінці речення чи абзацу викладається порядковий номер першоджерела в квадратних скобках, яке воно займає у розділі «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», наприклад: *"Рухова активність розглядається вченими, як важливий засіб покращення якості життя [5, 12]"*;
- наприкінці речення чи абзацу викладаються в дужках ініціали і прізвища авторів та рік видання першоджерела, наприклад (В.А.Товт, 2019); якщо авторів багато, то записуються перші три прізвища а далі слова " та інші", наприклад: *(П.Р.Петров, С.Л.Борискін, А.П.Сілін та ін., 2004)*;
- на початку чи всередині речення вкладаються ініціали та прізвища авторів, а вкінці речення - в дужках рік видання першоджерела, для прикладу: *"На думку Л.П.Матвеева, фізична підготовка впливає на підвищення працездатності (2002)*.

3) наприкінці розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» необхідно зробити короткий підсумок (резюме) з повторними обґрунтуваннями проблемної ситуації, робочої гіпотези та основних завдань дослідження (Рис. 5.3.1).

Рис. 5.3.1. Підготовка резюме розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»

Методика підготовки та приклади проблемної ситуації, робочої гіпотези та основних завдань наукового дослідження надані у підрозділі цієї роботи 4.3. "Осмислення проблеми та шляхів її вирішення".

5.4. Підготовка розділу «II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ»

Завданнями розділу II. «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ», є теоретичне обґрунтування методології дослідницької праці, послідовності дій з вирішення задач дипломної роботи, перелік та характеристика використаних методів дослідження. В дипломних роботах теоретичного напрямку розкриваються механізми аналізу та узагальнення теоретичної інформації; в роботах експериментального напрямку – зазначаються технології розробки та обґрунтування методичних рекомендацій спортивних тренувань чи нові програми фізичного виховання, визначаються допустимі похибки вимірювань (Рис. 5.4.1).

Рис. 5.4.1. В роботах експериментального напрямку обґрунтовуються методичні рекомендації тренувань, чи нові програми фізичного виховання.

Другий розділ дипломної роботи поділяється на два підрозділи:

2.1. Організація дослідження;

2.2. Методи дослідження.

Підрозділ «Організація дослідження» повинен містити повну інформацію про логіку і порядок проведення дослідження у просторі та часі. Найкраще описувати дослідницьку роботу за завданнями дослідження. При описанні кожного завдання слід надати алгоритм дій, використаний для його вирішення. Для прикладу, *«для вирішення першого завдання, "вивчити основні складові способу життя студентів та його зв'язок з руховою активністю", проведено перший етап дослідження, під час якого зроблено аналіз літератури та джерел, з них: 11 джерел вітчизняного походження і 5 джерел – іноземного походження, що загалом складає 16 роботи. Серед публікацій, які досліджувалися, є 2 дисертації, 1 монографія, 8 наукових статей і 2 посібника Закон України «Про фізичну культуру і спорт», Постанова ВРУ «Про затвердження нормативів оцінки фізичної підготовленості населення України», навчальний підручник з ТМФВ. Також проведено спостереження тривалістю 20 днів за характером рухової активності 6 студентів з високим рівнем фізичної підготовленості і 7 студентів - відповідно з низьким рівнем; проведено опитування 23 студентів...».*

«Для вирішення другого завдання, "обґрунтувати методичні рекомендації щодо методики проведення фізичного тренування, яке сприятиме покращенню здоров'я студентів", проведено другий етап дослідження, під час якого зроблено наступне: проведено анкетування 16 студентів, проведено обґрунтування оптимального об'єму та інтенсивності фізичного навантаження студентів на різних етапах навчання; проведено лабораторний експеримент, в якому прийняло участь 16 студентів...».

«Для вирішення третього завдання дослідження, "перевірити ефективність експериментальних методичних рекомендацій для корекції процесу фізичного виховання студентів", проведено третій заключний етап досліджень, які включали заключний педагогічний порівняльний експерименту із залученням

контрольної групи студентів (8 осіб) та експериментальної групи (8 осіб). Тривалість заключного експерименту - 3 тижні...».

Підрозділ дипломної роботи «Організація дослідження» також повинен містити інформацію про базу, на якій проводилися дослідження, використані інвентар та обладнання, засоби контролю, ін. (Рис. 5.4.2).

Рис. 5.4.2. Інвентар, обладнання та засоби контролю, які використовуються під час дослідження.

В підрозділі дипломної роботи «2.2. Методи дослідження» повинна міститися виключно інформація про методи дослідження. При цьому подаються тільки ті методи (опитувальники, анкети, нормативні показники, контрольні тести, тощо), які використані студентом в його дослідженнях, включаючи методи одномірного та багатомірного математичного аналізу. Дається коротка характеристика використаним методам дослідження та посилання на джерела, де ці методи опубліковані. Це необхідно, щоби всі використані методи мали посилання на офіційні першоджерела, які повинні бути у розділі «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ».

Не слід включати до роботи методи та інші інструменти дослідження сумнівного походження, або без авторства. Типовою помилкою молододосвідчених дослідників є включення у цей підрозділ дипломної роботи інформації, не пов'язаної з методами досліджень: *опис методики тренування, цитати з*

підручників, власні роздуми, програми рухової активності, речення з емоційним забарвленням тощо.

5.5. Підготовка розділу «III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»

Найскладнішим в дипломній роботі, на думку багатьох науковців, є розділ «III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ». Складність його полягає у тому, що цей розділ повинен містити інформацію, якої в літературі та джерелах ще не відображено. Тобто в цьому розділі повинні бути дані та їх інтерпретація, які здобув автор в результаті проведених наукових пошуків особисто.

Таким чином, без проведення власноруч теоретичних та експериментальних досліджень підготувати третій розділ не вийде. Якщо ж у автора є достатньо первинного матеріалу з проведених ним особисто досліджень (аналіз літературних та документальних джерел, педагогічних спостережень, анкетувань, експериментів), підготувати такий розділ не важко. Головне, чітко дотриматися чинних вимог до змісту та форми письмового викладення матеріалу. Важливою вимогою до змісту третього розділу дипломної роботи є повнота і логічність викладення результатів проведених власноруч досліджень з акцентуванням уваги на всьому новому, що пропонується для покращення тренувального процесу, фізичного вдосконалення, спортивної форми ін. (Рис.5.5.1).

Віджимання від підлоги
Схема на 15 тижнів
 від 80 до 260 разів за тренування
www.kobzar.at.ua

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Підхід 1	20	25	30	35	40	40	45	45	50	50	55	60	60	65	65
Підхід 2	20	25	30	30	35	40	40	45	45	50	50	55	60	60	65
Підхід 3	15	20	25	25	25	30	35	35	35	40	40	40	45	45	45
Підхід 4	15	15	20	20	25	30	35	35	35	40	40	40	45	45	45
Підхід 5	10	10	15	15	15	20	25	25	30	35	35	35	40	40	40
Всього	80	95	120	125	145	155	180	185	195	215	220	230	250	255	260

Рис. 5.5.1. Результати проведених власноруч досліджень з акцентуванням уваги на нових підходах у тренувальному процесі.

Виклад матеріалу завжди підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній гіпотезою. Це означає, що кожна теза дипломної роботи повинна бути пов'язана з метою і задачами дослідження. Аналіз публікацій, документів, результати спостережень, опитувань та експериментів повинні вирішувати крок за кроком визначену дослідником проблему. Висновки мають бути конкретними та демонструвати якість вирішення завдань дослідження.

Рекомендуємо розпочинати роботу над третім розділом з **аналізу і систематизації результатів дослідження**. Для цього необхідно заздалегідь провести їх математичні обрахунки з використанням одномірного (*визначення відсоткових значень, порівняння середніх арифметичних величин і вірогідності їх різниці, дисперсійного математичного аналізу*) та багатомірного математичного аналізу (*кореляційного, факторного, кластерного, тощо*).

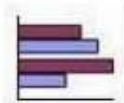
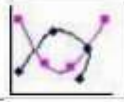
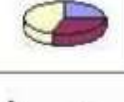
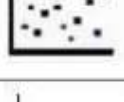

Вигляд	Тип діаграми	Опис
	Гістограма	Тип, що використовується за замовчуванням. Показує зміну даних за певний період часу та ілюструє співвідношення окремих значень даних. Категорії розміщуються по горизонталі, а значення - по вертикалі. Завдяки цьому приділяється більша увага змінам у часі. Підтипи: звичайна, гістограма з нагромадженням, нормована на 100%, їхні об'ємні варіанти
	Лінійна	Нагадує гістограму, у якій категорії розміщуються по вертикалі, а значення - по горизонталі. Завдяки цьому приділяється більша увага зіставленню значень, і менше - змінам у часі. Підтипи: звичайна, лінійна діаграма з нагромадженням, нормована на 100%, їхні об'ємні варіанти
	Графік	Відбиває тенденції зміни даних за певні проміжки часу
	Кругова	Показує не стільки абсолютну величину кожного елемента ряду даних, скільки його внесок у загальну суму. На круговій діаграмі може бути представлений тільки один ряд даних
	Точкова	Відображає взаємозв'язок між значеннями декількох рядів чисел. Часто використовується для подання даних наукового характеру. При підготовці даних варто розташувати в одному рядку (або стовпці) всі значення змінної X, а відповідні значення Y - у суміжних рядках (або стовпцях)
	Із областями	Підкреслює величину зміни протягом певного періоду часу, показуючи суму введених значень. Також відображає внесок окремих значень у загальну суму
	Кільцева	Показує внесок кожного елемента в загальну суму, але на відміну від кругової діаграми може містити кілька рядів даних. Кожне кільце представляє окремий ряд даних

Рис. 5.5.2. Цифрові показники в дипломній роботі слід представляти у вигляді наочного матеріалу: таблиць та рисунків: графіків, діаграм тощо.

Такі обрахунки проводяться зазвичай за допомогою сертифікованих комп'ютерних програм з використанням стандартизованих методів математичної статистики. Отримані після обрахунків цифрові показники в дипломній роботі слід представляти у вигляді наочного матеріалу: таблиць та рисунків: *графіків, діаграм тощо* (Рис. 5.5.2).

Призначенням такого матеріалу є демонстрація результатів дослідження в доступній для зорового сприйняття формі. Оформлені за вимогами держстандарту таблиці та рисунки необхідно упорядкувати у відповідності з планом та завданнями дослідження. Після цього можна приступати до письмової інтерпретації результатів дослідження.

Доцільна пропорція таблиць і рисунків до текстового матеріалу з їх інтерпретацією в розділі “III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ” – не більше як 50 на 50 відсотків.

Найважливішим в коментарях до таблиць і рисунків є визначення, чи підтверджують отримані результати гіпотезу дослідження, чи ні. Також важливою є оцінка достовірності отриманих результатів (характеристик, цифрового матеріалу, середніх показників розвитку фізичних якостей тощо), їх порівняння з аналогічними результатами, отриманими іншими науковцями. Можливе обґрунтування необхідності проведення додаткових досліджень, або ж пояснення отриманих негативних результатів, які спростовують попередню гіпотезу та обумовлюють припинення подальших досліджень в цьому напрямі.

Наприкінці третього розділу дипломної роботи бажано зробити короткий підсумок (резюме) з власним висновком та пропозицією щодо доцільності корекції педагогічного процесу з фізичного виховання або спортивного тренування. В такому підсумку можна вказати про актуальність створення особистих авторських програм, а також доцільність обґрунтування нових технологій чи інноваційних підходів вирішення задач фізичної підготовки, спорту, оптимальної рухової активності, тощо.

5.6. Підготовка розділу «ВИСНОВКИ»

Дипломна робота, як і будь-яка інша наукова праця, повинна завершуватися висновками. Висновки містять найбільш важливі наукові та практичні результати роботи, а саме:

- оцінку того, що зроблено іншими авторами для вирішення проблеми досліджень;
- формулювання розв'язаної в дипломній роботі наукової проблеми (задачі), її значення для науки і практики.

Висновки друкуються на окремому аркуші; послідовність їх викладення повинна відповідати послідовності і змісту викладення завдань.

У висновках необхідно акцентувати увагу на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтуванні їх достовірності. В них також вказуються результати перевірки ефективності розроблених програм, методичних рекомендацій, комплексів вправ тощо.

Висновки обов'язково повинні бути узгоджені з основними завданнями дослідження, результатами та змістом роботи. На кожне завдання має припадати від 1 до 3 висновків.

Висновки повинні бути конкретними, тобто містити чітку інформацію з окресленої автором проблеми з опорою на цифрові дані. Ця інформація повинна містити наукову новизну. У висновках особливо слід остерігатися використання неперевіреної інформації, тавтології, повторень, припущень, пишномовних слів та зайвих епітетів.

Як правило, висновки починаються зі слів: *"У процесі вивчення стану фізичної підготовленості встановлено..."*; *"Результати лабораторного експерименту показали..."*; *"Порівняння результатів тестування у контрольній та експериментальній групах виявило..."*, *"Дослідженнями доведено вірогідність різниці між показниками..."* тощо.

Висновків повинні бути пронумерованими. Їх оптимальна кількість в дипломних роботах - від 4 до 8 висновків.

В кінці висновків доцільно надати рекомендації щодо практичного використання здобутих результатів та вказати на перспективу проведення подальших досліджень. Рекомендації щодо практичного використання здобутих результатів та перспективу проведення подальших досліджень слід подавати в роботі окремим підрозділом.

5.7. Підготовка розділу «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»

«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» є обов'язковим розділом дипломної роботи. Він складається у відповідності до чинних державних стандартів.

В Україні діють два затверджені Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі:

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.

Це регламентуючий документ для оформлення бібліографічних списків, списків використаної літератури, списків літератури в наукових роботах тощо.

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с.

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах

незалежно від носія інформації. "Список використаної літератури" (як частини довідкового апарату) наводять у формі бібліографічного запису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

У травні 2017 р. опубліковано «Поправки, внесені в Національний нормативний документ ДСТУ 8302:2015», де були виправлені всі попередні неточності. Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (zareestrovano в Мін'юсті 3 лютого 2017 р. № 155/30023). Для формування Списку можна використовувати Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічна посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015», або один із стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, які є загальнозживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

Як правило, Список використаних джерел складається за допомогою особистої картотеки з літературою. Методика підготовки такої картотеки викладена в підрозділі «1.3. Методика здійснення пошуку літературних джерел (крок другий)».

Пропонується наступний алгоритм складання Списку використаних джерел:

- на першому етапі - з картотеки вибираються картки з джерелами, які увійшли до роботи;
- на другому етапі - картки сортуються на дві частини: перша - з джерелами вітчизняного походження; друга - з джерелами іноземного походження (в списку спочатку записуються джерела вітчизняного походження, а вже після них - джерела іноземного походження);
- на третьому етапі - картки розкладаються за українською (англійською) абеткою;
- на четвертому етапі, коли вже послідовність карток визначена, складається кінцевий Список використаних джерел.

5.8. Підготовка розділу «ДОДАТКИ»

За необхідністю до розділу «ДОДАТКИ» доцільно включати допоміжний матеріал, важливий як доказова база. Додатки також використовуються для повноти сприйняття викладених в роботі положень. До розділу «ДОДАТКИ» можуть включатися:

- 1) достатньо об'ємні математичні доведення, формули і розрахунки;
- 2) таблиці допоміжних цифрових даних;
- 3) протоколи з проведених випробувань;
- 4) акти впровадження;
- 5) розрахунки економічного ефекту;
- 6) інструкції і методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, які розроблені в процесі виконання роботи;
- 7) ілюстрації допоміжного характеру;
- 8) варіанти комплексів фізичних вправ;
- 9) класифікації вправ, методів, засобів;
- 10) графіки роботи та відпочинку;
- 11) інші матеріали.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні вимоги

- **дипломна робота друкується** на комп'ютері аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали (до тридцяти рядків на сторінці); шрифт Times New Roman - 1,4; текст на аркушах друкується з одної сторони;

- **надруковані на ЕОМ документи** мають відповідати формату А4 (за потреби їх розрізають), вони включаються до загальної нумерації сторінок дипломної роботи розміщують, як правило, в додатках; текст основної частини дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

- **дипломна робота повинна мати:** цупку обкладинку;

- **титульний аркуш містить** найменування вищого навчального закладу та факультету, де виконана робота; найменування кафедри, на якій затверджено тему; статус (студент) і прізвище, ім'я, по батькові автора; назву роботи, шифр і найменування спеціальності; наукову ступінь, вчене звання, прізвище і ініціали наукового керівника; місто, в якому знаходиться вищий навчальний заклад, і рік захисту дипломної роботи (додаток А);

- **об'єм** дипломної роботи бакалавра повинен бути в межах двох друкованих аркушів (42-48 друкованих сторінок); до загального обсягу дипломної роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки; але всі сторінки зазначених елементів дипломної роботи підлягають нумерації на загальних засадах;

- **друкарські помилки, описки та графічні неточності**, які виявилися у процесі написання дипломної роботи, можна виправити підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і написанням на тому ж самому місці або між рядками виправленого тексту;

- **структура дипломної роботи включає такі розділи:** "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ" (при необхідності), "ВСТУП", основна частина, яка складається з трьох розділів: "І. ЛІТЕРАТУРНИЙ ОГЛЯД"; "ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ"; "ІІІ. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ"; "ВИСНОВКИ"; "ПРОПОЗИЦІЇ" (при їх наявності); "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ"; "ДОДАТКИ" (при необхідності); розділи дипломної роботи друкуються великими літерами симетрично до тексту; крапку в кінці заголовку не ставлять; якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою; відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам; кожну структурну частину роботи слід починати з нової сторінки.

6.2. Вимоги до розділів дипломної роботи

- **розділ "ЗМІСТ"** подають на початку роботи; він містить найменування та номери початкових сторінок всіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, розділів основної частини; загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. (див підрозділ 5.1.); зміст, як правило, займає 1-2 друкованих аркуші;

- **"ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ"** (друкується після ЗМІСТУ і включається в дипломну роботу за необхідністю), якщо у роботі вжита специфічна термінологія (символи, скорочення, терміни ін.) більше трьох разів, то їх перелік може бути поданий у роботі у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом; перелік друкується двома колонками, в яких зліва абеткою наводять скорочення чи символ, праворуч - їх детальне розшифрування; перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів, як правило, займає від 0,3 до 1 друкованої сторінки і друкується на окремому аркуші;

- **розділ "ВСТУП"** за об'ємом друкованих аркушів складає від 4 до 5 відсотків всієї роботи: для дипломних робіт - від 1,5 до 2,0 аркушів; в розділі «ВСТУП» розкривається сутність і стан наукової проблеми (задачі) та її значення,

підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження (див. підрозділ 5.3.);

- **Основна частина** дипломної роботи включає три розділи: «І. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»; «ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ»; «ІІІ. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»;

розділи основної частини в залежності від завдань та змісту дипломної роботи можуть включати декілька підрозділів (від 2 до 4-х); номер підрозділу складається з двох цифр: (приклад, 1.1.; 1.2.; 1.3.; 2.1.) – де перша цифра означає порядковий номер розділу; друга - порядковий номер підрозділу;

заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу;

в розділах основної частини подають: огляд літератури і вибір напрямків досліджень; виклад загальної методики і основних методів досліджень; експериментальну частину і методику досліджень; проведені теоретичні і (або) експериментальні дослідження; аналіз і узагальнення результатів досліджень (див. підрозділи 2.3-2.5);

- розділ "**І. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ**" за об'ємом друкованих сторінок складає від 25 до 30 відсотків всієї роботи, тобто від 14 до 16 сторінок; (див. підрозділ 2.3.);

- розділ "**ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ**" за об'ємом друкованих сторінок складає від 2 до 4 відсотків всієї роботи, тобто від 1 до 3 сторінок; він включає два підрозділи: 2.1. Організація досліджень - відповідно 1-2 сторінки; 2.2. Методи досліджень – відповідно 1 сторінка (див. підрозділ 5.3.);

- розділ "**ІІІ. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ**" за об'ємом друкованих сторінок складає до 35 відсотків всієї роботи, тобто від 20 до 24 сторінок; (див. підрозділ 5.4.);

- розділ "**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**" не має чітких вимог щодо об'єму друкованих сторінок у зв'язку з тим, що існують стандартні вимоги

до форми та кількості занотованих джерел; так для дипломної роботи їх оптимальна кількість складає від 25-35 першоджерел; за стандартом на початку переліку в алфавітному порядку друкуються джерела вітчизняного походження, після них - література іноземного походження; перелік використаної літератури та джерел подається за встановленою Вищою атестаційною комісією України (ВАК) єдиною формою для всіх наукових робіт (додаток Б);

- розділ "**ВИСНОВКИ**" в дипломних роботах повинні бути від 3 до 6 висновків; висновки мають бути інформативними і лаконічними з опорою на цифрові дані, відповідати основним завданням дослідження, його результатам та змісту роботи; висновки займають 1-1,5 сторінки тексту, друкуються з окремої сторінки і повинні бути пронумерованими (див. підрозділ 5.6.);

- розділ "**ПРОПОЗИЦІЇ**" (за необхідністю) друкуються після висновків на окремому аркуші; кожна пропозиція має свій порядковий номер, формулюються, як правило, одним реченням у відповідності до результатів проведених досліджень; рекомендується включати до дипломної роботи не більше 1-3 пропозицій;

- розділ "**ДОДАТКИ**" (за необхідністю) містять, як правило, табличну чи графічну інформацію, що пов'язана з роботою; оптимальна кількість додатків для дипломних робіт - 1-6; додатків, якщо вони є продовженням дипломної роботи, оформляються на останніх її сторінках; їх розміщують у порядку появи посилань у тексті. Кожен із них починають з нової сторінки. Додаткам дають заголовки, надруковані в верхньому колонтитулі малими літерами з першої великої літери, симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкуються слово «Додаток» і велика літера, що позначає цей додаток.

Додатки не повинні складати більше як п'яту частину роботи. Кожний додаток повинен мати назву, що відображає матеріал, який в ньому розміщений. Назва додатку повинна складатися з одного простого речення, яке включатиме не

більше 8 слів. До назви можна додавати невеликий підзаголовок, який береться в дужки.

6.3. Ілюстрації

Якість ілюстрацій (рисуноків, фотознімків графіків, діаграм, структурно-логічні схем, символів, тощо) повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування); ілюстрації, які містяться в роботі, повинні мати наскрізну нумерацію, виконані у відповідності з вимогами гостей; номер та назва таблиці розміщуються зверху над таблицею; номер та назва рисунку – під рисунком;

- **схеми** - це зображення, котрі передають зазвичай за допомогою умовних позначень і без збереження масштабу; вони є основну ідею якогось пристрою, споруди або процесу і показують на взаємозв'язок їх головних елементів. На схемах різних пристроїв чи процесів вимірювальна та комунікаційна апаратура, електричні, електронні, кінематичні, теплові та інші типи приладів і механізмів, локомоції рухів, зв'язки між структурними елементами окремих систем зображують із використанням позначень, установлених відповідними стандартами. На схемах обов'язково дотримуються товщини ліній зображення основних і допоміжних, відкритих і закритих від спостереження деталей і товщини ліній їх зв'язку;

- **діаграми** - один із способів графічного зображення залежності між величинами. У діаграмах наочно відбивають і аналізують масові дані. Відповідно до форми побудови розрізняють діаграми площинні, лінійні й об'ємні. У дипломних роботах найбільшого поширення набули стовпчикові діаграми (площинні і об'ємні) та . На стовпчикових (стрічкових) діаграмах дані зображуються у вигляді прямокутників (стовпчиків) однакової ширини, розміщених вертикально або горизонтально. Довжина (висота) прямокутників пропорційна зображеним ними величинам. Приклад стовпчикової об'ємної діаграми поданий нижче (Рис. 6.3.1).

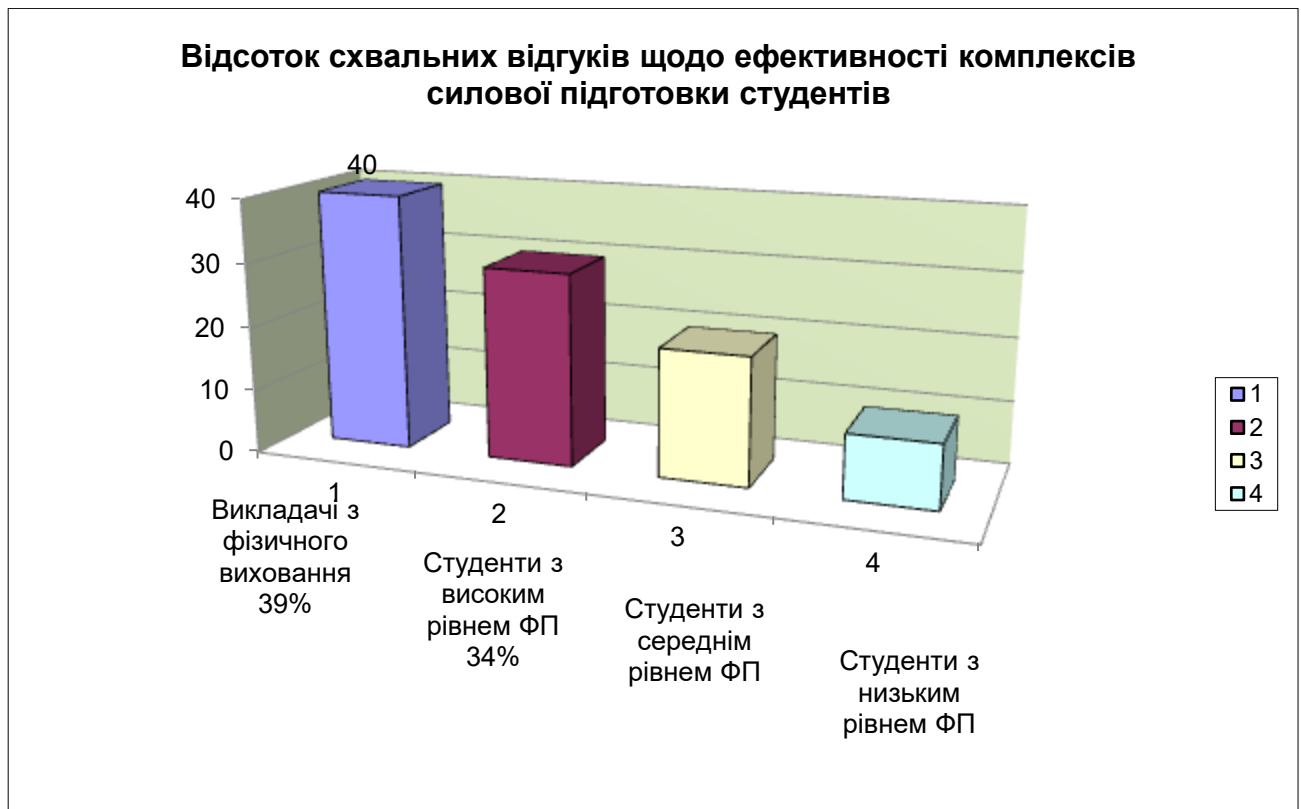

Рис. 6.3.1. Стовпчикова діаграма схвальних відгуків щодо ефективності комплексів силових підготовки студентів.

Лінійні та стрічкові діаграми теж часто використовуються студентами в наукових роботах (Рис. 6.3.2). Для побудови лінійних діаграм звичайно використовують координатне поле.

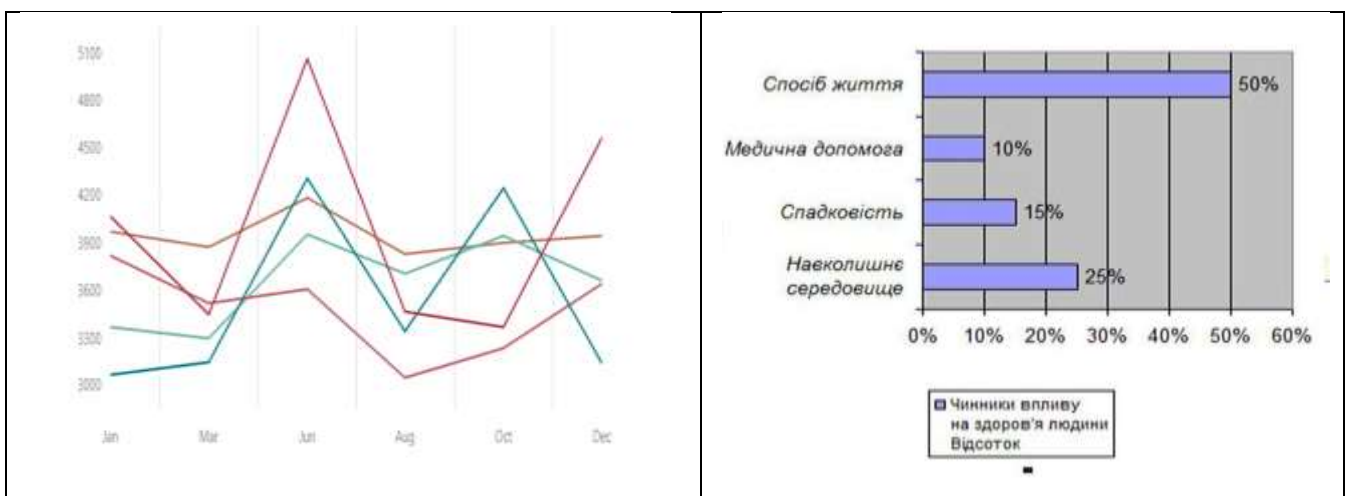

Рис. 6.3.2. Приклад лінійної та стрічкової діаграми

На осі абсцис у певному масштабі відкладається час або факторіальні ознаки (незалежні), на осі ординат - показники на певний момент чи період часу або розміри результативної незалежної ознаки. Вершини ординат з'єднуються відрізками, внаслідок чого отримують ламану лінію. На лінійні діаграми можна одночасно наносити кілька показників.

Секторні діаграми мають вигляд кола, поділеного на сектори, які можуть бути розділеними, або суцільними. Приклад секторної діаграми наведений нижче (Рис. 6.3.2).

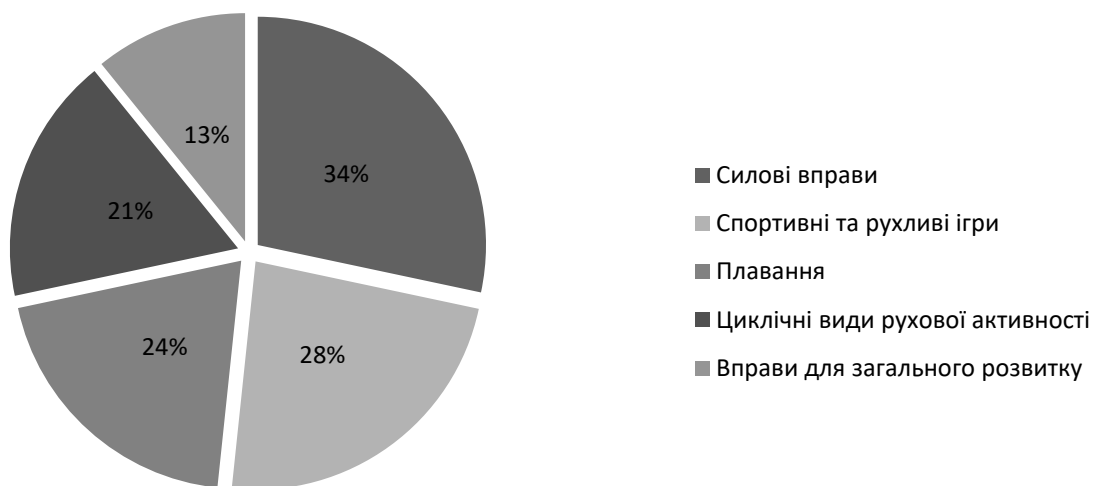

Рис. 6.3.3. Результати опитування студентів чоловічої статі щодо вибору пріоритетних видів рухової активності.

Картограми - зображення числових величин та їх співвідношень за допомогою нанесення умовної штриховки або розцвітки на карту - схему. виконуються комп'ютерною графікою, або чорнилом, пастою чорного кольору на білому непрозорому папері. Нижче наведений приклад оформлення рисунків або за допомогою програми Smart Art (Рис. 6.3.4).

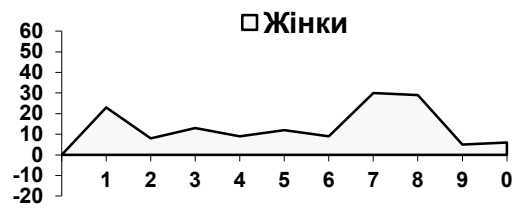
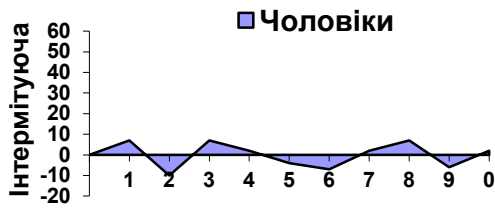

Рис. 6.3.4. Психологічні профілі за ММРІ (% від норми) у групах чоловіків та жінок, хворих на бронхіальну астму різного ступеня важкості ($p < 0,05$ у порівнянні з контрольною групою).

- **фотознімки** найбільш переконливий і достовірний засіб наочної передачі дійсності. Вона застосовується тоді, коли треба з документальною точністю зобразити предмет або явище зі всіма його індивідуальними особливостями (Рис.6.3.5).

Рис. 6.3.5. Фотографія - це не тільки ілюстрація, а й науковий документ.

У багатьох галузях науки і техніки фотографія - це не тільки ілюстрація, а й науковий документ: зображення людей, ландшафту, виду рослини або тварини, розташування об'єктів спостереження і ін. За допомогою фотознімків не завжди можна виявити приховані форми окремих машин і механізмів, виокремити деякі

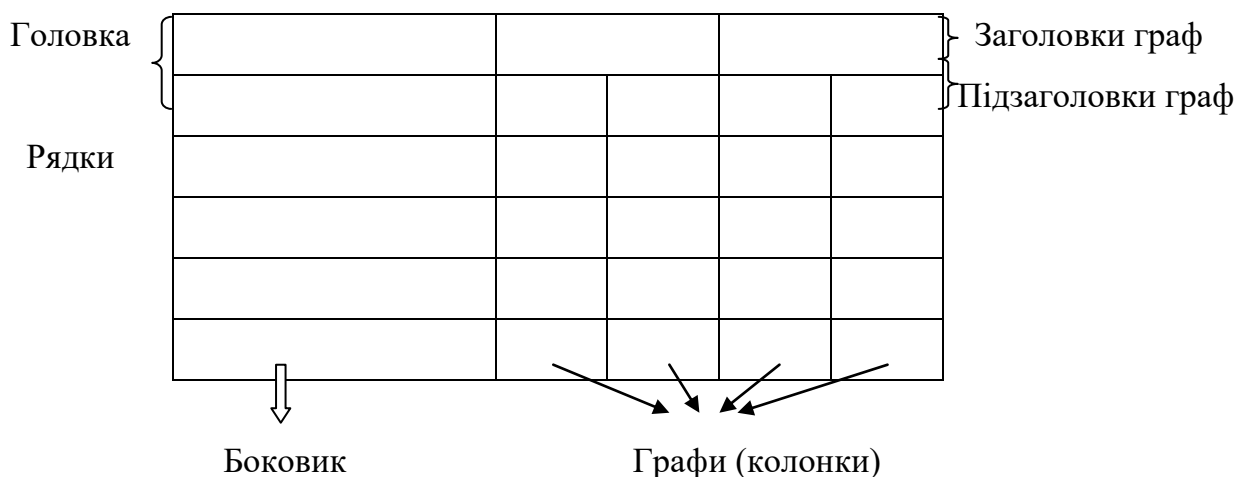
найбільш важливі й характерні їхні особливості, а також вказати перебіг багатьох технологічних процесів. Цих недоліків позбавлені технічні рисунки, тобто ілюстрації, виконані з використанням художньо-графічних прийомів і засобів. Фотографії менші за формат А4 повинні бути наклеєні на аркуші формату А 4.

6.4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і само слово "Таблиця" починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися з великої літери, підзаголовки - з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Нижче надається приклад побудови таблиці.

Таблиця. (Номер) - Назва таблиці

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоби її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з

поворотом за годинниковою стрілкою. Таблиці з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш (сторінку), назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку - боковик.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами "Те ж", а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Нижче наведений приклад табличного матеріалу (Таблиця 6.4.1).

Таблиця 6.4.1. Результати оцінювання успішності та працездатності студентів контрольної групи на початку і в кінці експерименту (n=26)

Показники	Одиниця вимірювання	Фонові показники	Після експерименту	P
Середній показник успішності студентів	В балах	3,9±0,3	3,9±0,2	>0,5
Самооцінка працездатності студентів	В балах	3,1±0,1	3,4±0,1	< 0,5

6.5. Формули і рівняння

Пояснення значення символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі.

Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слів "де" без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділити з тексту окремими рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=) або після знаків (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Приклад запису формул:

$$X = \frac{62,5(A_1 - A_2) \cdot m_2}{A_3 \cdot m_1},$$

де: m_1 – маса випробовуваного зразка, г; m_2 – маса пірогалолу, г.

6.6. Посилання

При написанні роботи автор повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати досліджень інших авторів. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання варто посилатися лише в тих випадках, коли їх наявний матеріал не включений до останнього видання.

Посилання в тексті слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, для прикладу, "... у працях [1-7] ...". Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул, на які зроблено посилання, для прикладу [6, с.24].

Допускається наводити посилання на джерела у виносках, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

Приклад: Цитата в тексті: "... щорічно в Україні утворюється 1,7 мільярдів тон різноманітних твердих промислових відходів... [6]".

Відповідний опис у переліку посилань:

6. Бент О.Й. Про розробку концепції ресурсозбереження в мінерально-сировинному комплексі України/О.Й. Бент, К.Л.Хачатурян//Мінеральні ресурси України. - 1995.- №2.- с. 20-21.

6.7. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку «№ ...».

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки.

Зміст, перелік умовних скорочень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують. Номер розділу ставлять перед його назвою", після номера ставлять крапку, потім друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу також ставиться крапка, наприклад: "2.3.", що означає третій підрозділ другого розділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкового номеру розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапки. В кінці номера повинна також стояти крапка, наприклад: "1.3.2.", що означає другий пункт третього підрозділу першого розділу. Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумеруються в межах одного пункту за такими ж правилами, як і пункти.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, діаграми, карти) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони розміщені вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках, включаються до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри яких більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом "Рис. ..." і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Так для прикладу, "Рис.1.1.2.", означає, що цей рисунок є другим в першому підрозділі першого розділу

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими кладеться крапка.

Наприклад:

Рис. 1.2. (що означає другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими кладеться крапка, наприклад: **"Таблиця 1.1. 2"** (друга таблиця першого розділу, першого підрозділу).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш, слово "Таблиця" і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова **"Продовження табл. 1.1.2."**

Формули, якщо їх більше однієї, нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі,

між якими кладеться крапка. Номери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказуються довідкові і пояснювальні дані, нумеруються послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова "Примітки" кладуть крапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є тільки одна примітка, то її не нумерують і після слова "Примітка" кладуть крапку.

Додатки мають свою нумерацію, яка записується у правому верхньому куті аркушу; кожен додаток починається з нової сторінки з можливим продовженням на наступних сторінках.

Додатки слід нумерувати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, І, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Єдиний додаток позначається як додаток А. Якщо додаток не може бути розміщеним на одній сторінці, він продовжується на наступних сторінках. У цьому випадку наступна сторінка також повинна починатися з нумерації цього додатку з пояснювальним словом. Як правило, у продовженні не пишуть назви додатку.

7. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ ЯК ФОРМА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

7.1. Порядок проведення захисту дипломної роботи

Надрукована дипломна робота у завершеному вигляді повинна бути представлена до захисту. Її захист проводиться під час державної атестації з захисту дипломних робіт у присутності членів екзаменаційної комісії, рецензентів, наукових керівників, студентів. До захисту дипломної роботи допускаються студенти, які виконали навчальний план в повному обсязі своєчасно підготували та здали на перевірку свою роботу і отримали позитивну оцінку рецензента (Рис. 5.1.1).

Рис. 7.1.1. Захист дипломної роботи

Передбачено таку послідовність проведення захисту дипломних робіт під час державної атестації:

- не пізніше, як за місяць до дати захисту деканатом визначається офіційний час і місце проведення захисту дипломних робіт;

- не пізніше, як за 15 днів проведення захисту наукових робіт студенти повинні представити свої дипломні роботи у завершеному вигляді рецензентам, призначеним кафедрою; рецензенти готують письмову рецензію на роботу;
- дипломні роботи у завершеному вигляді та оцінки рецензентів обговорюються кафедрою, яка приймає рішення про допуск роботи до захисту;
- за 15 хвилин у зазначений в графіку час захисту дипломних робіт студенти повинні з'явитися на місце його проведення;
- захист складається з доповіді студента за темою роботи та відповідей на питання; тривалість захисту однієї дипломної роботи - до 20 хв. (Рис. 4.1.1);
- захист дипломної роботи студент проводить за встановленою чергою у присутності членів екзаменаційної комісії, наукового керівника, рецензента, студентів та інших осіб, які виявили бажання бути присутніми на захисті (Рис. 7.1.2);

Рис. 7.1.2. Захист дипломної роботи студент проводить у присутності членів екзаменаційної комісії, рецензентів, наукових керівників, студентів

- захист дипломної роботи проводиться за таким сценарієм: голова комісії перед початком захисту дипломних робіт оголошує регламент (як правило, до 10 хв. - для захисту однієї роботи), оголошує тему роботи, ім'я та прізвище студента, надає йому слово; після доповіді студент зобов'язаний відповісти на питання екзаменаторів; після чого, за дозволом голови комісії задають питання доповідачу присутні студенти;
- доповідь студента на захисті проводиться за таким планом: звернення до голови та членів комісії, всіх присутніх; оголошення теми роботи; доповідь по суті проблеми та обґрунтування її актуальності; формулювання гіпотези та завдань дослідження; характеристика методології вирішення завдань; представлення результатів дослідження, їх новизни та практичного значення; перелік висновків;
- звернення дипломанта до присутніх перед виступом повинно проводитися за такою формою: *«Шановний голово екзаменаційної комісії, шановні члени екзаменаційної комісії, шановні присутні!»*; завершувати доповіді дипломанти повинні словами: *«Дякую за увагу»*;
- забороняється під час доповіді вживати слова *"я виявив..."*, краще - *"нами виявлено..."* і т. д.;
- відповіді студента на запитання повинні починатися словами *"Дякую за запитання!"*, бути лаконічними і по суті питання;
- по завершенню захисту всіх дипломних робіт в присутності студентів голова екзаменаційної комісії оголошує результати проведеного захисту та загальні оцінки.

Загальна оцінка дипломної роботи студента визначається за рейтинговою шкалою і складається з двох оцінок: оцінки за друкований та переплетений варіант роботи (оформлення, структура, зміст); оцінки за доповідь та відповідей на запитання відповідно до Положення про захист дипломних робіт .

Якщо студент не з'явився на захист без поважної причини, за рішенням ЕК йому надається право повторного захисту на наступний рік, але тільки після виправлення недоліків, або підготовки роботи за новою темою [3].

7.2. Методика оцінювання дипломної роботи

Після виконання дипломної роботи, але не пізніше ніж за 15 днів до початку захисту, повністю оформлена дипломна робота подається на кафедру. Дипломна робота перевіряється рецензентом у п'ятиденний термін з моменту її подання.

Попереднє оцінювання дипломної роботи науковим керівником може бути проведено до її захисту для того, щоби допомогти студенту визначити слабкі та сильні сторони роботи, виправити помилки. У разі незадовільної оцінки науковий керівник обґрунтовує невідповідність дипломної роботи критеріям оцінювання та визначає термін для її доопрацювання, але не пізніше, ніж за тиждень до заліку.

Державна атестація з захисту дипломної роботи проводиться перед комісією за участю наукового керівника. Перевірка та оцінювання дипломної роботи здійснюються за 100-бальною шкалою оцінювання, а також – за шкалами ECTS та національною. (Табл. 7.2.1).

У процесі захисту дипломної роботи оцінюються вміння студента доповісти основні положення роботи, організацію та методику проведення дослідження, отримані результати і висновки. Оцінюються також презентація роботи за допомогою мультимедійного пристрою та відповіді на питання, поставлені членами комісії і присутніми. Визначена загальна оцінка за окремими складовими записується на титульному аркуші роботи та оголошується публічно головою екзаменаційної комісії по завершенню виступів всіх студентів.

Контроль з питань перевірки виконання окремих етапів дипломної роботи та своєчасного надання консультацій студентам здійснюється його науковим керівником.

Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Студенту, який не виконав дипломну роботу у визначені терміни, або отримав незадовільну оцінку, може бути надано право її повторного захисту в установленому вищим навчальним закладом порядку [3,4].

Рейтингова оцінка визначається на основі критеріїв оцінювання, викладених в Положенні про дипломну роботу бакалавра (див. Додаток В).

7.3. Корисні поради

Завершена якісно виконана дипломна робота зазвичай приносить автору моральне та естетичне задоволення. Однак процес її підготовки не завжди приємний, так як супроводжується значними емоційними і вольовими

напруженнями. Невизначеність у прийнятті рішень, великі масиви інформації часто приводять до стомленості нервової системи (Рис. 5.3.1). Зазначені фактори можуть викликати апатію, депресію, панічний стан, невпевненість у власних силах та небажання продовжувати роботу. Студенту слід бути готовим до подібних реакцій і вміти їх долати.

Рис. 7.3.1. Великі масиви інформації часто приводять до стомленості нервової системи.

Перш за все, необхідно розуміти сутність процесів, що відбуваються під час роботи над дипломною роботою. Науково-дослідницька робота для переважної більшості студентів є новим видом розумової діяльності, яка потребує максимальної мобілізації творчих сил – так званого «мозкового штурму». Тільки в так званих «муках творчості» можливий швидкий і якісний інтелектуальний прогрес. Розумова функція під час інтенсивної інтелектуальної діяльності швидко адаптується до нового рівня активності. Адаптація проходить хвилеподібно в наростаючій прогресії. Наукові здібності піднімаються на вищий щабель, що загалом дозволяє покращити студенту продуктивність розумового потенціалу.

Іншими словами, долаття труднощів йде на користь професійному вдосконаленню.

Найбільше труднощів чекають студента на початку роботи на етапі "втягування". Невпевненість і острах перед новизною та невизначеністю об'ємів роботи, яку необхідно виконати у короткі терміни, характерні для всіх початківців. Але ці симптоми поступово зникають у процесі діяльності. Помічено, що чим ближче наукові дослідження підходять до свого завершення, тим цікавішою стає науково-дослідницька робота. Ця закономірність характерна для будь-якої творчої праці. Кожний студент зазвичай старається виконати дипломну роботу як найкраще і отримати найвищу оцінку.

Практика свідчить, що загальна оцінка за дипломну роботу залежить не тільки від якості її оформлення, чіткої доповіді та правильних відповідей під час захисту. В деякій мірі на оцінку впливає вміння кожного студента "себе презентувати", тобто залишити після свого виступу хороше враження (Рис. 7.3.2).

Рис. 7.3.2. Доповідь студента під час захисту з використанням презентаційних матеріалів.

Адже не секрет, що викладачі приділяють однакову увагу як знанням, так і поведінці студента. Звертають увагу і на його зовнішність. В цьому сенсі можна говорити про два компоненти оцінки: об'єктивний та суб'єктивний. Вміння впливати на обидва компоненти – дуже цінна здібність для кожного студента.

Мистецтво впливати на емоційну сферу присутніх на захисті, в тому числі і на викладачів, притаманне далеко не кожному студенту. Це складна проблема, в якій не існує перевірених рецептів. Її складність полягає в тому, що для кожної людини потрібен свій особливий підхід. Одна і та ж поведінка особи може сприйматися різними людьми по різному. Однак існують також і загальні правила, які у поєднанні з методом «проб та помилок», ретельним спостереженням за реакціями людей на ту чи іншу ситуацію, постійною корекцією власної поведінки, дозволяють обійти гострі кути та досягти у мистецтві вдосконалення впливу на оточуючих значних індивідуальних успіхів.

Оволодіти наукою особистісного позитивного впливу на оточуючих може будь-хто, хто вірить у свої здібності і наполегливо працює над своєю харизмою. Для таких студентів надаємо декілька корисних порад:

Загальні поради

- для досягнення мети використовуй не тільки знання, але і особисту харизму – завоюй симпатію або хоча би прихильність викладача;
- непоступливих та невблаганних людей немає, є студенти, які не знають як завоювати авторитет у викладача;
- імідж хорошого студента завойовується роками, а губиться за одну хвилину необдуманим проступком або невдало сказаним словом;
- найбільш постійними чинниками, що сприяють успішності студента, є охайний зовнішній вигляд, пунктуальність, чесність, правдивість, старанність, працьовитість, уважність, відповідальність, терпеливість, скромність, ввічливість, дисциплінованість, активність, відвертість, життєрадісність,

впевненість, послідовність, сміливість, повага до старших та колег по навчанню, тяга до знань.

Поради, які стосуються відносин між студентом і викладачем

- викладачам завжди не подобається невихованість, грубість, лінь, зазнайство, неухажність, неповага до оточуючих, безвідповідальність, неохайність, пасивність, нечесність, жорстокість, агресивність, підлість, плаксивість, лінощі, некомпетентність, гординя, лестощі, підлабузництво, нахабність (Рис. 7.3.2);

Рис. 7.3.2. Некоректна поведінка студента під час занять.

- за кращу оцінку потрібно боротися не під час іспиту, а задовго до нього, протягом всього часу вивчення дисципліни;
- викладачі переконані, що студенти, які постійно спізнюються на заняття або пропускають пари, проявляють неповагу як до предмету навчання, так і до них самих;
- викладачі поважають студентів, які своєчасно і якісно виконують навчальні завдання;

- викладачам подобаються студенти, які консультуються з ними з усіх проблемних питань та дослухаються до їх порад;
- викладачі симпатизують студентам, які проявляють непідробний інтерес чи захоплення їх дисципліною і, навпаки, незадоволені пасивністю, неухважністю та байдужістю;
- завжди необхідно стримувати негативні емоції, не спішити з відповіддю; витримати достатню паузу для того, щоби оволодіти собою та обдумати найкращий варіант відповіді;
- реакція на зауваження повинна бути виваженою; з викладачем не варто сперечатися; слід наводити аргументи на свій захист тільки після того, як відчули, що викладач готовий вас слухати; викладати аргументи необхідно максимально лаконічно, вони мають бути обґрунтованими, інтонація голосу ділова, спокійна; не можна перебивати розмову викладача, вставляти репліки;
- до викладачів похилого віку повинно проявлятися максимум уваги; їх вікові недоліки не повинні помічатися в жодному разі;
- про викладачів не рекомендується говорити погано, навіть при їх відсутності, а також у колі найкращих друзів, так як все таємне з часом стає явним;
- студенту не личить задавати викладачу питання на кшталт того, чому у іншого студента краща оцінка, в той час як, на його думку, інша робота нічим не відрізняється від його роботи;
- проханням викладачів слід відмовляти тільки у виняткових ситуаціях, коли його прохання об'єктивно не може бути виконане, або ж воно принижує особисту або чийсь честь і гідність; в цьому разі слід вибачитися і постаратися в коректній формі пояснити причину відмови;
- до викладачів слід звертатися після того, як студент спитав дозвіл звернутися з особистим питанням чи пропозицією; звісно починати спілкування можна після позитивної відповіді викладача.

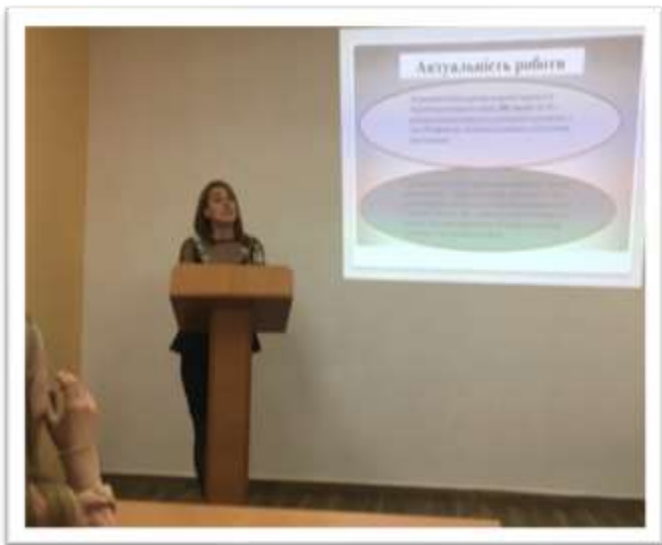

Рис. 7.3.3. Доповідь на захисті дипломної роботи.

- доповідь на захисті слід починати словами *"Шановний голова комісії, шановні члени комісії та присутні!"*; завершувати доповідь - словами *"Дякую за увагу"*; ніколи не використовувати слова *"Я провів дослідження..."*, *"Я визначив..."*; починати відповіді на питання словами: *«Дякую за запитання!»* (Рис. 7.3.3).

- відповіді на питання необхідно починати словами *"Дякую за запитання! Шановний Іван Іванович!"*; всі відповіді повинні починатися після 3-5 секундної паузи, яка необхідна для того, щоб переконатися, що запитання уже завершено; невелика пауза між запитанням та відповіддю дозволяє сформулювати думку; відповіді мають бути максимально короткими і по суті питання; якщо питання стосується проблеми, яка не досліджувалася, відповідь повинна бути приблизно такою: *"Шановний Іване Івановичу! Піднята Вами проблема безумовно заслуговує на увагу, однак її вивчення не входило у завдання наших досліджень. В наступних наших роботах ми безумовно повернемося до її вивчення."*
- не є правильним на захисті вступати в емоційну суперечку з будь-ким з присутніх; відповідати потрібно тільки з дозволу екзаменатора; дискусія повинна бути коректною з максимальною шанобливістю до її учасників.

РЕЗЮМЕ

Навчальний посібник «Науково дослідницька робота студента в системі підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту» містить рекомендації щодо організації науково-дослідної роботи студентів в ЗВО. В посібнику висвітлюються питання основ наукових досліджень, спеціальна наукова термінологія. Достатньо повно представлені методичні рекомендації студентам стосовно технології проведення досліджень та покрокових дій з виконання дипломних робіт. Розділи містять посилання на нормативну базу, в якій визначаються вимоги щодо наукових видань загалом, та дипломних робіт зокрема. Вказується на те, що дипломна робота є важливими етапами фахової підготовки студентів. Вона містить результати проведених автором теоретичних чи практичних досліджень та отриманих нових науково обґрунтованих результатів, які у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що повинно мати практичне значення для певної галузі науки. Дипломна робота готується студентом особисто, але під контролем наукового керівника. Обов'язком наукового керівника є консультування студента під час проведення науково-дослідницької роботи. Результати проведених досліджень за темою дипломної роботи, мусять витримати своєрідне випробування під час публічного захисту.

Як форма наукової праці, дипломна робота повинна демонструвати внутрішню єдність всіх розділів і положень. Вона має свідчити про особистий внесок студента в наукове розв'язання практичної проблеми. Нові рішення, запропоновані автором, потрібно аргументувати і критично оцінити порівняно з уже відомими рекомендаціями щодо вирішення досліджуваної проблеми. У дослідженнях, які мають прикладне значення, наводяться відомості щодо практичного застосування отриманих студентом наукових результатів, а в дипломних роботах теоретичного спрямування - рекомендації стосовно місця використання результатів досліджень.

Навчальний посібник, в якому викладені основи з підготовки дипломної роботи, може стати тим дороговказом, який допоможе студентам відкрити для себе передові досягнення науки та набути необхідні в сучасному житті професійні навички проведення науково-дослідницької роботи. Посібник дає студентам інструменти для творчого пошуку всього передового у галузі науки і освіти, практичні інструменти проведення наукових досліджень. Фізична культура і спорт розвиваються дуже швидко, постійно з'являються нові методи і засоби тренувань, ефективніші за попередні. Але резервів для вдосконалення методології фізичного виховання і спорту ще багато.

Таким чином, дипломна робота є кваліфікаційна наукова праця, яка має продемонструвати достатній рівень компетентності студента щодо нового розв'язання важливої практичної проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. Рекомендації з впровадження / уклали: Галевич О.К., Штогрин І.М. – Львів, 2008. – 20 с.
2. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила : (ISO 4:1984, NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). ДСТУ 3582:2013. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 14 с. – (Національний стандарт України).
3. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». – 33 с.
4. Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті, затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». – С.1-2, 4-5.
5. Товт В.А. Нормативні вимоги та методика підготовки курсових, дипломних і магістерських робіт: Методичні рекомендації/В.А.Товт, Е.М.Сивохоп, В.Я.Сусла. - Ужгород: "Ліра", 2004. - 64 с.
6. Товт В. А. Методика підготовки курсових, дипломних і магістерських робіт за спеціальністю фізична реабілітація/В.А.Товт, О.А.Дуло, М.І. Товт-Коршинська. – Ужгород: "Говерла", 2011. – 48 с.
7. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / Автор-упорядник Л. А. Пономаренко, доктор технічних наук, професор. - К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2001. - 80 с.

8. Положення про дипломну роботу (бакалавра), галузь знань: 22 охорона здоров'я, затверджене деканом факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ». – 2018. -14 с.
9. Браженко В. Є. Вдосконалення організації науково-дослідної роботи студентів / В. Є. Браженко, Т. М. Турпурова // Матер. XVIII міжнар. науково-метод. конф. «Управління якістю підготовки фахівців». – Ч. 1. – Одеса, 2013. – С. 178–281.
10. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень. Підручник / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. – К.: Знання, 2007. – 270 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НДР

Тема 1

1. Яким документом визначаються нормативні вимоги до дипломної роботи?
2. Що повинно становити основу змісту дипломної роботи?
3. Що повинно бути викладено в дипломній роботі?
4. Яких слів потрібно уникати у назві дипломної роботи?
5. З яких розділів складається структура дипломної роботи?
6. З яких розділів складається основна частина дипломної роботи?
7. Яким повинен бути обсяг дипломної роботи бакалавра?
8. Якою повинна бути послідовність здійснення початкових кроків у дослідника?
9. Головними орієнтирами вибору теми дипломної роботи повинні бути?
10. За що відповідають працівники бібліотеки?

Тема 2

1. Що ми повинні зробити перед тим, як розпочати пошук літератури?
2. Які питання повинен поставити перед собою на початку роботи кожен дослідник ?
3. В яких джерелах може міститися розшукувана для досліджень інформація?
4. Що це таке - бібліотечний каталог?
5. Що таке - паперовий каталог?
6. Які два види каталогів є в бібліотеках?
7. Як складено алфавітний каталог?
8. Як складено системний каталог?
9. Що таке алфавітно-предметний покажчик (АПП)?
10. Що таке електронний каталог видань?

Тема 3

1. Що означає осмислити наукову проблему досліджень?
2. Що ми розуміємо під науковою проблемою?
3. Що означає вибрати спосіб вирішення наукової проблеми?
4. Що розуміють у галузі охорони здоров'я під поняттям «предмет дослідження»?
5. Що розуміють у галузі охорони здоров'я під поняттям «об'єкт дослідження»?
6. Що розуміють у галузі охорони здоров'я під поняттям «суб'єкт дослідження»?
7. Що називають робочою гіпотезою наукового дослідження?
8. Як формулюються завдання наукового дослідження?
9. Як зазвичай планують проводити дослідження?
10. Як підбираються методи наукового дослідження?

Тема 4

1. Що означає термін «валідність»?
2. Що необхідно врахувати при виборі методів для проведення наукового дослідження?
3. Що необхідно зробити перед тим, як почати роботу над письмовим варіантом НДР?
4. Що таке розгорнутий план дослідження?
5. Які два основні способи вирішення завдань передбачає методика досліджень?
6. Що передбачає пасивний спосіб вирішення завдання?
7. Якими є основні методи пасивного способу вирішення завдання?
8. Що передбачає активний спосіб вирішення завдання?
9. Якими є основні методи активного способу вирішення завдання?
10. Якими є вимоги до первинного матеріалу дослідження?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НДР

Тема 5

1. Якими методами математичної статистики обробляється первинний матеріал дослідження?
2. Яким може бути багатомірний математичний аналіз матеріалів дослідження?
3. В якому вигляді представлені в роботі результати математичної обробки матеріалу?
4. До участі в яких заходах можуть бути рекомендовані найкращі наукові роботи?
5. Які розділи включає в себе структура дипломної роботи?
6. Чим відрізняється від звичайного ЗМІСТУ розширений ЗМІСТ (план) роботи?
7. Що означає вказати в'язок роботи з науковими програмами, планами, темами?
8. Як формулюється актуальність теми?
9. Що передбачає обґрунтування проблемної ситуації дослідження?
10. Що відображає робоча гіпотеза дослідження?

Тема 6

1. Що вказується в науковій новизні отриманих результатів дослідження?
2. Що вказується в практичному значенні одержаних результатів?
3. Яким повинен бути обсяг розділу «Вступ» для дипломних робіт?
4. Для чого призначений розділ дипломної роботи «Огляд літератури»?
5. Що повинно висвітлюватися в розділі «Огляд літератури»?
6. Чим слід закінчувати розділ «Огляд літератури»?
7. Якими є вимоги щодо написання розділу «Огляд літератури»?
8. Що є завданнями розділу «Організація та методи дослідження»?
9. Що повинен містити підрозділ «Організація дослідження»?
10. Що повинен містити підрозділ «Методи дослідження»?

Тема 7

1. Що повинен містити розділ «Результати дослідження»?
2. Чому підпорядковують виклад матеріалу в результатах дослідження?
3. Над чим рекомендується розпочинати роботу над третім розділом?
4. Що включає в себе одномірний математичний аналіз результатів дослідження?
5. Що включає в себе багатомірний математичний аналіз результатів дослідження?
6. Як слід представляти отримані цифрові показники в дипломній роботі?
7. Якою є доцільна пропорція таблиць і рисунків відносно текстового матеріалу?
8. Що бажано зробити наприкінці третього розділу дипломної роботи?
9. Що повинен містити розділ «ВИСНОВКИ»?
10. Чому повинні відповідати висновки дослідження?

Тема 8

1. Якою є оптимальна кількість висновків в дипломних роботах?
2. У відповідності до чого складається «Список використаних джерел»?
3. За допомогою чого складається «Список використаних джерел»?
4. Що робиться на першому етапі складання списку використаних джерел?
5. Що робиться на другому етапі складання списку використаних джерел?
6. Що робиться на третьому етапі складання списку використаних джерел?
7. Що робиться на четвертому етапі складання списку використаних джерел?
8. Що доцільно включати до розділу «Додатки»?
9. Що повинен містити титульний аркуш дипломної роботи?
10. Яким повинен бути об'єм дипломної роботи бакалавра?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НДР

Тема 9

1. Якими є вимоги до розділу дипломної роботи "Зміст"?
2. В яких випадках включається в дипломну роботу розділ "Перелік умовних позначень"?
3. Що розкривається в розділі «Вступ»?
4. Скільки підрозділів доцільно включати в розділ «Огляд літератури»?
5. Яким повинен бути об'єм розділу «Огляд літератури» по кількості сторінок?
6. З яких підрозділів повинен складатися розділ «Організація та методика досліджень»?
7. Яким повинен бути об'єм розділу "Результати досліджень"?
8. Яка є оптимальна кількість занотованих першоджерел для дипломної роботи?
9. За якою формою подається перелік використаної літератури та джерел?
10. Якими повинні бути вимоги до розділу дипломної роботи - "Висновки"?

Тема 10

1. Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "Пропозиції"?
2. Що містить розділ дипломної роботи - "Додатки"?
3. Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "Додатки"?
4. Які види ілюстрацій включаються до дипломної роботи?
5. Які є вимоги до ілюстрацій, включених у дипломну роботу?
6. Якими бувають діаграми?
7. Які є вимоги до таблиць, включених у дипломну роботу?
8. Які є вимоги до математичних формул, включених у дипломну роботу?
9. Якими є вимоги до посилань на першоджерела?
10. Якими є вимоги до нумерації сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул?

Тема 11

1. Якими є загальні вимоги проведення захисту дипломної роботи?
2. Хто допускаються до захисту дипломної роботи?
3. Якою є послідовність проведення захисту дипломних робіт?
4. Як визначається загальна оцінка дипломної роботи студента?
5. Чи має студент, отримавши незадовільну оцінку, право на повторний захист роботи?
6. Чи може бути дипломна робота допущена до захисту у разі її незадовільної оцінки керівником?
7. Що оцінюються у процесі захисту дипломної роботи?
8. За якими шкалами оцінювання здійснюються оцінка дипломної роботи?
9. Хто здійснює контроль за виконанням окремих етапів дипломної роботи?
10. В якому документі визначені основні критерії оцінювання дипломної роботи?

Тема 12

1. Які психоемоційні стани можуть виникати у студентів під час підготовки дипломної роботи?
2. Як профілакувати виникнення негативних психоемоційних станів під час підготовки роботи?
3. Що ще, крім якісної підготовки роботи, може вплинути на її оцінку?
4. Якими словами слід починати доповідь на захисті дипломної роботи?
5. Якими словами слід починати відповіді на питання членів екзаменаційної комісії?
6. Чи є правильним на захисті вступати в емоційну суперечку з будь-ким з присутніх?
7. Які результати НДР повинна містити дипломна роботи?
8. Хто несе відповідальність за результати дипломної роботи та достовірність усіх даних?
9. Що оцінює рецензент під час перевірки дипломної роботи?
10. Хто з посадових осіб надає офіційний допуск дипломної роботи до захисту?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НДР

Тема 13

1. Яким документом визначаються нормативні вимоги до дипломної роботи?
2. Що повинно становити основу змісту дипломної роботи?
3. Що повинно бути викладено в дипломній роботі?
4. Яких слів потрібно уникати у назві дипломної роботи?
5. З яких розділів складається структура дипломної роботи?
6. З яких розділів складається основна частина дипломної роботи?
7. Яким повинен бути обсяг дипломної роботи бакалавра?
8. Якою повинна бути послідовність здійснення початкових кроків у дослідника?
9. Головними орієнтирами вибору теми дипломної роботи повинні бути?
10. За що відповідають працівники бібліотеки?

Тема 14

1. Що ми повинні зробити перед тим, як розпочати пошук літератури?
2. Які питання повинен поставити перед собою на початку роботи кожен дослідник ?
3. В яких джерелах може міститися розшукувана для досліджень інформація?
4. Що це таке - бібліотечний каталог?
5. Що таке - паперовий каталог?
6. Які два види каталогів є в бібліотеках?
7. Як складено алфавітний каталог?
8. Як складено системний каталог?
9. Що таке алфавітно-предметний покажчик (АПП)?
10. Що таке електронний каталог видань?

Тема 15

1. Що означає осмислити наукову проблему досліджень?
2. Що ми розуміємо під науковою проблемою?
3. Що означає вибрати спосіб вирішення наукової проблеми?
4. Що розуміють у галузі охорони здоров'я під поняттям «предмет дослідження»?
5. Що розуміють у галузі охорони здоров'я під поняттям «об'єкт дослідження»?
6. Що розуміють у галузі охорони здоров'я під поняттям «суб'єкт дослідження»?
7. Що називають робочою гіпотезою наукового дослідження?
8. Як формулюють завдання наукового дослідження?
9. Як зазвичай планують проводити дослідження?
10. Як підбираються методи наукового дослідження?

Тема 16

1. Що означає слово «валідність»?
2. Що необхідно врахувати при виборі методів для проведення наукового дослідження?
3. Що необхідно зробити перед тим, як почати роботу над письмовим варіантом НДР?
4. Що таке розгорнутий план дослідження?
5. Які два основні способи вирішення завдань передбачає методика досліджень?
6. Що передбачає пасивний спосіб вирішення завдання?
7. Якими є основні методи пасивного способу вирішення завдання?
8. Що передбачає активний спосіб вирішення завдання?
9. Якими є основні методи активного способу вирішення завдання?
10. Якими є вимоги до первинного матеріалу дослідження?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НДР

Тема 17

1. Якими методами математичної статистики обробляється первинний матеріал дослідження?
2. Яким може бути багатомірний математичний аналіз матеріалів дослідження?
3. В якому вигляді представлені в роботі результати математичної обробки матеріалу?
4. До участі в яких заходах можуть бути рекомендовані найкращі наукові роботи?
5. Які розділи включає в себе структура дипломної роботи?
6. Чим відрізняється від звичайного ЗМІСТУ розширений ЗМІСТ (план) роботи?
7. Що означає вказати в'язок роботи з науковими програмами, планами, темами?
8. Які вимоги до формулювання актуальності теми?
9. Що передбачає обґрунтування проблемної ситуації дослідження?
10. Що відображає робоча гіпотеза дослідження?

Тема 18

1. Що вказується в науковій новизні отриманих результатів дослідження?
2. Що вказується в практичному значенні одержаних результатів?
3. Яким повинен бути обсяг розділу «ВСТУП» для дипломних робіт?
4. Для чого призначений розділ дипломної роботи «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?
5. Що повинно висвітлюватися в розділі «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?
6. Чим слід закінчувати розділ «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?
7. Якими є вимоги щодо написання розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?
8. Що є завданнями розділу «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ»?
9. Що повинен містити підрозділ «Організація дослідження»?
10. Що повинен містити підрозділ «Методи дослідження»?

Тема 19

1. Що повинен містити розділ «РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»?
2. Чому підпорядковують виклад матеріалу в результатах дослідження?
3. Над чим рекомендується розпочинати роботу над третім розділом?
4. Що включає в себе одномірний математичний аналіз результатів дослідження?
5. Що включає в себе багатомірний математичний аналіз результатів дослідження?
6. Як слід представляти отримані цифрові показники в дипломній роботі?
7. Якою є доцільна пропорція таблиць і рисунків відносно текстового матеріалу?
8. Що бажано зробити наприкінці третього розділу дипломної роботи?
9. Що повинен містити розділ «ВИСНОВКИ»?
10. Чому повинні відповідати висновки дослідження?

Тема 20

1. Якою є оптимальна кількість висновків в дипломних роботах?
2. У відповідності до чого складається «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»?
3. За допомогою чого складається «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»?
4. Що робиться на першому етапі складання списку використаних джерел?
5. Що робиться на другому етапі складання списку використаних джерел?
6. Що робиться на третьому етапі складання списку використаних джерел?
7. Що робиться на четвертому етапі складання списку використаних джерел?
8. Що доцільно включати до розділу «ДОДАТКИ»?
9. Що повинен містити титульний аркуш дипломної роботи?
10. Яким повинен бути об'єм дипломної роботи бакалавра?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ НДР

Тема 21

1. Якими є вимоги до розділу дипломної роботи "ЗМІСТ"?
2. В яких випадках включається в дипломну роботу розділ "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ"?
3. Що розкривається в розділі «ВСТУП»?
4. Скільки підрозділів доцільно включати в розділ «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?
5. Яким повинен бути об'єм розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» по кількості сторінок?
6. З яких підрозділів повинен складатися розділ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ»?
7. Яким повинен бути об'єм розділу "РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ"?
8. Яка є оптимальна кількість занотованих першоджерел для дипломної роботи?
9. За якою формою подається перелік використаної літератури та джерел?
10. Якими повинні бути вимоги до розділу дипломної роботи - "ВИСНОВКИ"?

Тема 22

1. Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "ПРОПОЗИЦІЇ"?
2. Що містить розділ дипломної роботи - "ДОДАТКИ"?
3. Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "ДОДАТКИ"?
4. Які види ілюстрацій включаються до дипломної роботи?
5. Які є вимоги до ілюстрацій, включених у дипломну роботу?
6. Якими бувають діаграми?
7. Які є вимоги до таблиць, включених у дипломну роботу?
8. Які є вимоги до математичних формул, включених у дипломну роботу?
9. Якими є вимоги до посилань на першоджерела?
10. Якими є вимоги до нумерації сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул?

Тема 23

1. Якими є загальні вимоги проведення захисту дипломної роботи?
2. Хто допускаються до захисту дипломної роботи?
3. Якою є послідовність проведення захисту дипломних робіт?
4. Як визначається загальна оцінка дипломної роботи студента?
5. Чи має студент, отримавши незадовільну оцінку за захист роботи, право на її повторний захист?
6. Чи може бути дипломна робота допущена до захисту у разі її незадовільної оцінки керівником?
7. Що оцінюються у процесі захисту дипломної роботи?
8. За якими шкалами оцінювання здійснюються оцінка дипломної роботи?
9. Хто здійснює контроль за виконанням окремих етапів дипломної роботи?
10. В якому документі визначені основні критерії оцінювання дипломної роботи?

Тема 24

1. Які психоемоційні стани можуть виникати у студентів під час підготовки дипломної роботи?
2. Як профілакувати виникнення негативних психоемоційних станів під час підготовки роботи?
3. Що ще, крім якісної підготовки роботи, може вплинути на її оцінку?
4. Якими словами слід починати доповідь на захисті дипломної роботи?
5. Якими словами слід починати відповіді на питання членів екзаменаційної комісії?
6. Чи є правильним на захисті вступати в емоційну суперечку з будь-ким з присутніх?
7. Які результати НДР повинна містити дипломна роботи?
8. Хто несе відповідальність за результати дипломної роботи та достовірність усіх даних?
9. Що оцінює рецензент під час перевірки дипломної роботи?
10. Хто з посадових осіб надає офіційний допуск дипломної роботи до захисту?

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Книги Однотомний документ

Один автор

1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV-V ст. ; № 14).
2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – Київ : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).

Два автора

1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1).
2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – Київ : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).

Три автори

1. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині : навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – Київ : Вища школа, 2003. – 350 с.
2. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, А. Т.Федоренко. – Київ : Знання, 2006. – 447с.

Чотири автори

1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – Київ : Укragропромпродуктивність, 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).
2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. – Київ : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

П'ять і більше авторів

1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Лушихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Харьков : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.
2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – Київ : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн. ; кн. 13).

Без автора

1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу).
2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упоряд., прим. В. О. Шевчук]. – Київ : Грамота, 2007. – 638, [1] с.
3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ – початку ХХ століття : [антологія] / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с.

Багатотомний документ

Багаторівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с. ; т. 2 : Особлива частина. – 2005. – 624 с.

Однорівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – 2 т.

Багаторівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с.

Однорівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. Т. 1 : Загальна частина / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004. – 583 с.

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Бібліографічний опис окремого тому багатотомного видання

Матеріали конференцій, з'їздів

1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11-13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.
2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – Київ : ІСОА, 2002. – 147 с.
3. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6-9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. – Київ : Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559-956, XIII, [2] с. – (Ресурс 2000).

Препринти

1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьков. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).
2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Словники

1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Харків : Халімон, 2006. – 175, [1] с.
2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – Київ : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.

Атласи

1. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с.
2. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Харків : Ранок, 2005. – 96 с.

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Законодавчі та нормативні документи

1. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – Київ : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).

Стандарти

1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006–01–01] . – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).
2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005–04–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).

Каталоги

1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с.
2. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Університ. кн., 2003?]. – 11 с.

Бібліографічні показники

1. Куц О. С. Бібліографічний показчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.
2. Систематизований показчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Дисертації

1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – Київ, 2005. – 276 с.
2. Іванова К. Ю. Господарсько-правове регулювання договірних зобов'язань інноваційного характеру : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Іванова Ксенія Юріївна ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого” ; наук. кер. Атаманова Ю. Є. - Харків, 2012.-202 с.

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Автореферати дисертацій

1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 "Технологія машинобудування" / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.

2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 "Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології" / Нгуен Ші Данг. – Київ, 2007. – 20 с.

Авторські свідоцтва

А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J15/00. Устрйоство для захвата неорієнтованих деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25-08.

Аналітичний опис

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15-18, 35-38.

2. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39-61.

3. Ярошенко Т. О. Електронний журнал у дзеркалі публікацій у професійній пресі / Тетяна Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 5. – С. 29-32.

4. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.

5. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245-291.

6. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3–5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Харьков, 2007. – С. 33.

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Електронні ресурси

Локальний доступ

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.

2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – КИЇВ :CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу

1. Нормативні акти України [Електронний ресурс] // Кадрове діловодство : довідник роботодавця / І. Б. Єрмаков. – 3-тє вид., доп. – Електрон. дані та прогр. – Київ : Бізнес Сисеми, 2005. – 1 електронний опт. диск (CD-ROM): кол. : 12 см. – Системні вимоги: Microsoft Windiws 95/98/2000/XP ; 128 Mb RAM ; SVGA (1024 ×768). – Назва з екрана. – Відом. про вид. з буклету.

Віддалений доступ

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Web-сайт)

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua (дата звернення 30.03.2015) – Назва з екрана.

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Бібліографічна база даних)

1. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс] : [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Інтернет-портал)

1. Ukr.net [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Київ : Український Інтернет холдинг ТОВ "Укрнет", 1998-2015]. – Режим доступу: www.ukr.net (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

Приклади з оформлення літератури (документів) у списку джерел відповідно
до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з електронного журналу

1. Івахненко С. В. Особливості фінансового контролінгу в стратегічному управлінні страховою компанією [Електронний ресурс] / С. В. Івахненко // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання. – Електронні дані. – [Дніпропетровськ : Дніпропетров. держ. аграрний ун-т : ТОВ "ДКС Центр", 2012]. – № 7. – Режим доступу: www.economy.nayka.com.ua (дата звернення 13.06.2013 р.). – Назва з екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з Web-сайту

1. Umland A. Nichtideologische Motivationen der "Swoboda"-Wähler : Hypothesen zum Elektorat der ukrainischen radikalen Nationalisten bei den Parlamentswahlen vom Oktober 2012 [Electronic resource] / Andreas Umland // Ukraine-Analysen. – Electronic data. – [Bremen : Universität Bremen und der Deutschen Gesellschaft für Osteuropakunde, 2012]. – № 109. – P. 8-9. – Mode of access: World Wide Web: ukraine-nachrichten.de/nichtideologische-motivationen-swoboda-w%C3%A4hler_3682_meinungen-analysen (viewed on June 13, 2013). – Title from the screen.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
декан факультету
здоров'я та фізичного виховання
_____ доц. Миронюк І. С.
„___” _____ 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про захист магістерських робіт

Галузь знань - 01 Освіта/педагогіка

(шифр і назва галузі)

Спеціальність: 8.017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр;
кваліфікація: магістр фізичної культури і спорту

Положення рекомендовано
методичною комісією факультету
здоров'я та фізичного виховання
від _____ 2019 р., протокол № _____

Положення ухвалено
Вченою радою факультету здоров'я та
фізичного виховання
від _____ 2019 р., протокол № _____

Ужгород – 2019

ПОЛОЖЕННЯ **про дипломну роботу магістра**

1. Загальні положення

1.1. Дипломна робота магістра є самостійним науковим дослідженням студента, що виконується на завершальному етапі навчання.

1.2. Виконання дипломної роботи магістра сприяє:

- систематизації, закріпленню й розширенню теоретичних знань, практичних навичок та інших компетентностей зі спеціальності, їх застосуванню при виконанні конкретних наукових та науково-практичних завдань;
- розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методиками проведення досліджень, в тому числі і експериментальних, при вирішенні науково-практичних проблем.

1.3. Дипломна робота магістра – це виконана відповідно до вимог цього Положення науково-дослідна робота, головною метою та змістом якої є наукові дослідження з проблем теоретичного або прикладного характеру за профілем професійної підготовки студентів;

1.4. Метою дипломної роботи магістра є презентація рівня особистісної освітньо-наукової підготовки, а також демонстрація уміння самостійно вести науковий пошук і розв'язувати конкретні наукові завдання.

1.5. Дипломні роботи магістра виконуються за формами, що відповідають ступеню та освітньо-кваліфікаційному рівню вищої освіти: магістр.

2. Тематика дипломних робіт магістрів

2.1. Теми дипломних робіт магістрів визначаються випусковою кафедрою фізичного виховання і затверджуються деканом факультету після схвалення вченою радою. Теми можуть бути запропоновані зацікавленими організаціями, підприємствами та установами. Тематика повинна бути актуальною, відповідати науковому профілю кафедри, сучасному стану та перспективам розвитку спеціальності.

2.2. Студенту надається право вибрати тему дипломної роботи магістра із визначених кафедрою або запропонувати свою з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки. Перевага надається назвам тем, що продовжують тематику виконаної курсової роботи, дипломної роботи бакалавра за темами, які пов'язані з майбутньою науково-професійною діяльністю випускника.

2.3. Дипломна робота магістра закріплюється за студентом розпорядженням декана факультету, на підставі подання кафедри. У розпорядженні вказуються керівник та рецензент дипломної роботи магістра. Керівник дипломної роботи надає студенту завдання із зазначенням термінів та етапів його виконання. Завдання на дипломну роботу магістра затверджується завідувачем кафедри (додаток 5).

3. Керівництво дипломними роботами магістрів

3.1. Науковими керівниками дипломних робіт магістрів призначаються професори, доктори наук, доценти, кандидати наук.

3.2. Науковий керівник дипломної роботи магістра зобов'язаний:

- разом зі студентом визначити мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження;
- надати допомогу студенту у складанні календарного графіка роботи на весь період виконання магістерської роботи (Див. додаток Д);
- рекомендувати студенту необхідну літературу та WEB- ресурси;
- надати організаційну і науково-методичну допомогу шляхом проведення консультацій;
- контролювати хід виконання роботи;
- інформувати кафедру про хід виконання роботи;
- перевіряти оформлення виконаної роботи відповідно до вимог;
- готувати висновок про відповідність дипломної роботи вимогам.

3.3. Науковий керівник до початку виконання дипломної роботи магістра доводить до відому студента вимоги щодо змісту й оформлення роботи та терміни її виконання.

3.4. Студент несе особисту відповідальність за дотримання встановлених вимог до дипломної роботи, термінів виконання її частин та всієї роботи, загалом.

3.5. Рішення про рекомендацію дипломної роботи магістра до захисту приймається на засіданні кафедри.

4. Структура дипломної роботи магістра

4.1. Кафедри факультету, які є відповідальними за організацію роботи з підготовки дипломних робіт, рекомендують студентам науково-методичну літературу та методичні рекомендації щодо проведення науково-дослідницької роботи за вказаною тематикою та вимогами з підготовки магістерських робіт.

4.2. Дипломна робота магістра повинна мати таку структуру:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідністю);
- вступ;
- основна частина дипломної роботи магістра складається з трьох розділів: *огляд літератури; організація та методи дослідження; результати дослідження;*
- висновки;
- список використаних джерел;
- анотація (українською та англійською мовами об'ємом до однієї друкованої сторінки);
- додатки (за необхідністю).

Титульний аркуш роботи містить найменування міністерства, вищого навчального закладу, факультету та кафедри; прізвище, ім'я, по батькові автора; назву роботи; шифр і найменування напряму підготовки або спеціальності; прізвище та ініціали наукового керівника, науковий ступінь і вчене звання, місто і рік захисту дипломної роботи. (Див. додаток А, Б).

Зміст подають на початку дипломної роботи магістра. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків тощо.

Перелік умовних позначень. Якщо в роботі вжита специфічна термінологія, а також використані скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого реєстру, який розміщують перед вступом.

Перелік необхідно друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування.

Якщо вжиті в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються не більше трьох разів, їх перелік не складають, а розшифрування наводять у тексті під час першого згадування.

Вступ повинен містити коротку характеристику теоретичного і прикладного значення досліджуваної теми та формулювання проблеми, яку передбачалось вирішити у даній роботі. У вступі подають загальну характеристику дипломної роботи магістра у визначеній послідовності.

Актуальність теми. Обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами (за наявності) - вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукової тематики і грантів, зокрема кафедральних та/або галузевих, державних чи міжнародних, виконувалося магістерське дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації / кафедри, де виконувалася робота;

Мета і завдання дослідження. В розділі формулюють мету роботи і завдання, які необхідно виконати.

Об'єкт дослідження (процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, яка обрана для вивчення);

Предмет дослідження (міститься в межах об'єкту дослідження – саме на ньому спрямовується увага, оскільки він визначає тему дослідницької роботи);

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно.

Практичне значення отриманих результатів - надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного використання

Наукова новизна (коротка анотація нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від вже відомих);

Апробація матеріалів магістерської роботи (*при наявності*) вказується, на яких наукових, науково-практичних конференціях, семінарах, а також у скількох статтях, опублікованих у наукових журналах, збірниках наукових праць оприлюднені результати досліджень, викладені в магістерській дипломній роботі, що дозволяє магістру отримати додаткові бали на захисті дипломної роботи;

Структура та обсяг дипломної роботи магістра (анонсується структура дипломної роботи (магістра), зазначається її загальний обсяг).

До основної частини дипломної роботи магістра належать такі розділи: огляд літературних джерел, організація та методи дослідження, результати дослідження.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. Кожен розділ роботи може поділятися на підрозділи, пункти, підпункти.

Висновки. У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дипломної роботи магістра, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дипломної роботи (магістра). У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі висновки мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Все це дасть змогу авторові засвідчити у висновках, що сформульованої у вступі мети досягнуто. Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність та викласти конкретні практичні рекомендації для професійної діяльності, які напрацьовані у процесі дослідження.

Список літератури є елементом бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел. Його розміщують після висновків. Список літератури оформляється відповідно до вимог державного стандарту. Кількість наведених бібліографічних джерел у переліку повинна бути в межах – 30-35.

Додатки розміщуються після списку використаних джерел. Вони мають включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи (таблиці, графіки, глосарії, методики, ілюстрації, рекомендації та акти щодо впровадження) і наводяться тільки в разі необхідності, якщо ця інформація не може бути поміщена безпосередньо у тексті роботи.

Обсяг основного тексту дипломної роботи (магістра) становить 50-60 сторінок тексту формату А4. До зазначеного обсягу не входять сторінки з додатками.

5. Допуск до захисту і захист дипломної роботи (магістра)

5.1. Захист дипломної роботи (магістра) є складовою атестації випускника, підставою для прийняття рішення про присудження випускникові відповідної кваліфікації.

5.2. Кафедра визначає терміни періодичної звітності студента про виконання дипломної роботи (магістра) та організовує попередній захист на засіданні кафедри. Дипломна робота магістра повинна бути виконана і представлена на кафедру не пізніше, як за два тижні до її захисту.

5.4. Дипломна робота виконується, як правило, безпосередньо на факультеті, а також може виконуватися на базах спортивних установ, в закладах освіти, підприємствах, в організаціях, наукових та інших установах з обов'язковим керівництвом з боку викладача кафедри.

5.5. За результати дипломної роботи (магістра) та достовірність усіх даних відповідальність покладається на студента – автора роботи та наукового керівника.

5.6. Завершена дипломна робота, підписана студентом, подається на кафедру. Науковий керівник роботи перевіряє виконану роботу (разом із висновком у поданні голові екзаменаційної комісії та з рекомендацією щодо захисту дипломної роботи магістра передає завідувачеві кафедри (Див. додаток Г).

5.7. Дипломні роботи магістрів, які представлені студентом та його керівником на кафедру, направляються завідувачем кафедри на рецензію. Для рецензування дипломної роботи призначається один рецензент. До складу рецензентів завідувачі кафедр можуть залучати зовнішніх фахівців.

5.8. Рецензент оцінює, якою мірою дипломна робота (магістра) відповідає вимогам, що пред'являються до структури, змісту та її оформлення, відповідно до додатку 3. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

5.9. Кафедри, на яких виконувалась дипломна робота (магістра), разом з поданнями та рецензіями, подають голові екзаменаційної комісії для ознайомлення не пізніше як за день до захисту (Див. додаток В, Г).

5.10. Порядок захисту дипломних робіт визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію УжНУ», «Положення про дипломну роботу (дипломний проект)» в ДВНЗ «УжНУ».

5.11. Науково-педагогічні працівники (керівники дипломних робіт магістрів), здобувачі вищої освіти ОС «магістр» зобов'язані в процесі своєї діяльності дотримуватися принципу академічної доброчесності та етичних норм наукової діяльності, відповідно до положення «Про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті»». Організацію перевірки порушень положення «Про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті»» здійснюють завідувачі кафедр, на яких дипломна робота магістра виконується.

5.12. Дипломні роботи магістрів зберігаються на відповідних кафедрах факультету протягом п'яти років, після чого списуються у встановленому порядку.

6. Правила оформлення дипломної роботи (магістра)

6.1. Дипломну роботу друкують на одній стороні аркуша формату А – 4;
- *шрифт* – *Times New Roman* (для значеннєвого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів; допускаються: напівжирний, курсив, напівжирний курсив; підкреслення не допускаються);
- *розмір шрифту* – 14;
- *відстань між рядками* – 1,5 інтервали (до 30 рядків на сторінці);
- *текст* дипломної роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - не менше 25 - 30 мм, праве - не менше 10 мм, верхнє - не менше 20 мм, нижнє - не менше 20 мм.
- *заголовки структурних частин* дипломної роботи магістра: **ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, АНОТАЦІЯ** друкують великими літерами симетрично до тексту.

6.2. Нумерація розділів та підрозділів складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами.

6.3. При нумерації таблиць, формул і рисунків за наявності посилань на них у тексті дипломної роботи магістра проставляються через крапку номер розділу та номер таблиці (формули, рисунка). Формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація - з правого боку в дужках). Номер та назва рисунка наводяться знизу/з правого боку рисунка.

7. Процедура захисту

7.1. Для захисту магістерських робіт наказом ректора створюється кваліфікаційна екзаменаційна комісія (ЕК). Комісія проводить атестацію студентів відкрито та згідно з графіком її роботи, що затверджується ректором університету.

7.2. Екзаменаційній комісії не пізніше одного дня до захисту магістерських робіт

деканатом подаються:

- наказ про допуск до захисту магістерських робіт зі спеціальності;
- наказ (витяг з наказу) про затвердження персонального складу комісії зі спеціальності;
- протокол попереднього захисту магістерських робіт на відповідній кафедрі;
- зведена відомість про виконання навчального плану;
- списки студентів, допущених до захисту магістерських робіт;

кафедрою подаються:

- повний текст магістерської роботи на паперовому (зшитий у тверду обкладинку);
- ілюстративний матеріал до магістерської роботи (слайди, рисунки та таблиці);
- матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної роботи: друквані статті, тези, методичні розробки тощо (якщо вони є);
- рецензія (завірена, якщо вона зовнішня).

Науковим керівником подаються:

- завдання на дипломну роботу магістра та графік їх виконання;
- календарний план та терміни виконання етапів дослідження;
- відгук наукового керівника;

рецензентом подається:

- рецензія на дипломну роботу магістра;

Студент, презентуючи свою роботу на захисті, повинен у стислому вигляді:

- обґрунтувати актуальність теми та схарактеризувати структуру роботи;

- визначити об'єкт та предмет дослідження;
- висвітлити постановку проблеми за темою дослідження;
- стисло викласти найбільш важливі положення та основний зміст роботи;
- описати методику й результати дослідження;
- представити результати апробації роботи та висновки;
- окреслити можливості практичного використання результатів роботи;
- визначити перспективи подальших досліджень з обраної тематики.

7.3. На виступ студента перед ЕК відводиться до 10 хвилин. Текст виступу студента на захисті магістерської роботи має бути погоджений з науковим керівником.

7.4. Виступ та відповіді на запитання повинні показати найвищий рівень теоретичної підготовки студента, його всебічну ерудицію, вміння доступно викласти основні результати проведеного дослідження. Завершуючи виступ, студент має вказати, які його пропозиції вже впроваджено або заплановано до впровадження; де ще доцільно, на його думку, застосувати результати дослідження, яка їхня практична цінність.

7.5. Голова та члени державної екзаменаційної комісії, а також інші особи, присутні на захисті, можуть звертатися до студента із запитаннями, на які він зобов'язаний дати змістовні, лаконічні відповіді.

7.6. Після відповідей на всі питання оголошується зміст рецензії або надається слово для виступу рецензенту (якщо він присутній на захисті).

7.7. Після оголошення рецензії слово може бути надано науковому керівникові для характеристики магістранта, як особистості та професійної підготовленості (відзначити рівень компетентності магістранта та частку самостійного виконання НДР).

7.8. Захист однієї магістерської роботи триває не більше 20 хвилин, включно презентацію доповіді, відповіді на запитання, виступ рецензента та наукового керівника.

7.9. За результатами захисту магістерської роботи ЕК на своєму закритому засіданні ухвалює рішення щодо оцінки кожної магістерської роботи індивідуально та про присвоєння студенту відповідної кваліфікації з виданням йому диплома державного зразка.

7.10. У разі недосягнення згоди між членами ДЕК щодо оцінки магістерської роботи, голос голови комісії є вирішальним.

7.11. Повторний захист магістерської роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

7.12. Рішення ЕК оголошується прилюдно в день захисту магістерських робіт. Воно є остаточним і оскарженню не підлягає. Оцінка, визначена комісією, відображається в протоколі ДЕК та залікових книжках.

7.13. У разі виставлення незадовільної оцінки ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену профільною кафедрою.

7.14. Якщо студент не з'явився на засідання ЕК для захисту магістерської роботи, то в протоколі комісії відзначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на екзамен.

7.15. При встановленні плагіату повторний захист магістерської роботи не дозволяється. Студент має право бути повторно допущеним до захисту тільки після опрацювання нової теми, визначеної профільною кафедрою.

7.16. Під час захисту магістерських робіт ведеться протокол засідання ЕК, у якому відображаються всі питання до студента. Окремо зазначається думка членів ЕК про практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора та рекомендації щодо подальшого навчання в аспірантурі. До протоколу вносяться також відомості про державний документ про освіту, що видається випускникові університету, та рекомендації про присвоєння йому відповідної кваліфікації.

7.17. Магістерські роботи після захисту передаються в архів факультету, де вони реєструються в спеціальних журналах і зберігаються протягом п'яти років. Відповідальність за їх збереження покладається на матеріально відповідальну особу факультету. Роботи, які за рішенням ЕК містять наукову цінність, передаються до бібліотеки УжНУ.

7.18. По завершенні роботи ЕК її голова складає звіт, у якому відображає якісні та кількісні показники захисту, пропозиції щодо вдосконалення магістерських досліджень.

8. Основні критерії оцінювання дипломної роботи (магістра)

8.1. У процесі підготовки та під час захисту магістерської роботи перевіряється теоретична підготовленість випускника з дисциплін навчального плану, уміння і навички опрацювати наукову літературу, робити самостійні спостереження та висновки, формулювати власну думку. Оцінювання проводиться за результатами якості оформлення магістерської роботи, усного виступу, відповідей на запитання членів державної екзаменаційної комісії та рецензії, підготовленої фахівцем.

8.2. Загальна оцінка визначається за 100-бальною шкалою, національною 5-ти бальною шкалою, а також за шкалою ECTS у відповідності до національної та Болонської систем оцінювання успішності (Табл. 8.2.1).

Таблиця 8.2.1.

Загальна шкала оцінювання

5-ти бальна шкала оцінювання	Методика визначення оцінки	100-бальна оцінка	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	За сумою балів, отриманих за показниками, зазначеними в таблицю 8.5.1.	90-100	A
Добре		82 - 89	B
		74-81	C
Задовільно		64-73	D
		60-63	E
Незадовільно		35-59	FX
Неприйнятно		0-34	F

8.3. Оцінювання рецензентом дипломної роботи магістра проводиться за 100-бальною шкалою за показниками, зазначеними в додатку (Див. додаток В).

8.4. Визначення оцінки екзаменаційною комісією в процесі захисту дипломної роботи проводиться з врахуванням таких показників:

змістовні аспекти

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методологічного та дослідницького апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- оперування мовними елементами та загальне оформлення роботи.

якість захисту

- уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- загальний рівень підготовки студента.

8.5. Оцінювання захисту дипломної роботи магістра здійснюється за 100 - бальною шкалою, яка переводиться відповідно в національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу ЄКТС. Критерії оцінювання зазначені в таблиці 8.5.1.

Таблиця 8.5.1.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	2
Відмінно (90-100 балів - А)	Магістерська дипломна робота є бездоганною: містить елементи новизни має практичне значення, доповідь логічна і водночас лаконічна, проголошена послідовно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні і стислі. Результати дослідження розкрито у публікаціях та апробовано на конференціях. Доповідь на захисті представлена у вигляді мультимедійної презентації та цілісно відображає зміст роботи;
Добре (82-89 балів - В)	Тема роботи розкрита, але спостерігаються окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не виявлені, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, відгук і рецензія позитивні, доповідь логічна, проголошена послідовно, відповіді на запитання членів ДЕК в цілому правильні, оформлення роботи в межах вимог. Результати дослідження апробовано участю в конференціях. Доповідь на захисті логічна, але відображає не всі змістові акценти роботи, відсутнє представлення матеріалів у вигляді презентації;
Добре (74-81 бал - С)	Тема роботи розкрита, але спостерігаються окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не виявлені, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, є окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена послідовно, відповіді на запитання членів ДЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог. Результати дослідження апробовано. Доповідь логічна, але відображає не всі змістові акценти роботи, відсутнє представлення матеріалів у вигляді презентації;
Задовільно (64-73 бали - D)	Тема магістерської дипломної роботи в цілому розкрита, але спостерігаються недоліки змістового характеру: нечітко сформульована мета роботи, відсутня апробація результатів дослідження, аналіз літературних джерел здійснено без опрацювання нових літературних джерел, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині аналіз проведено поверхнево, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі обґрунтовані непереконливо, рецензія і відгуки містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ДЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення магістерської дипломної роботи.
Задовільно (60-63 бали - Е)	Тема магістерської дипломної роботи в основному розкрита, але містить ряд недоліків: нечітко сформульована мета роботи та елементи новизни, відсутня апробація результатів дослідження, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, відсутній аналіз літературних джерел, в аналітичній частині аналіз проведено з помилками, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі є загальнотеоретичного плану, рецензія і відгуки містять

	зауваження, доповідь прочитана за текстом, відповіді на запитання членів ДЕК не повні. Є зауваження щодо оформлення магістерської дипломної роботи.
Незадовільно (35-59 балів - FX)	Нечітко сформульована мета магістерської дипломної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел та елементи новизни. Аналіз виконаний поверхнево, переважає описовість на шкоду системності і глибини. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи далеке від зразкового. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання членів ДЕК неточні або неповні.
Незадовільно (0-34 балів - F)	Тема магістерської дипломної роботи не розкрита. Розділи не пов'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконано не вірно або поверхнево. Відсутні рекомендації або вони не випливають з аналізу. Оформлення роботи не відповідає вимогам. Ілюстрації до захисту відсутні.

8.4. У випадках, коли захист дипломної роботи магістра визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює можливість подання її на повторний захист з доопрацюванням, або зобов'язує опрацювати нову тему.

Зразок титульного аркушу 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"
НАЙМЕНУВАННЯ ФАКУЛЬТЕТУ

назва кафедри

ІВАНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ

НАЗВА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

017 Фізична культура і спорт

дипломна робота на здобуття освітнього ступеня
магістр

Науковий керівник:
Прізвище, ім'я, по батькові
науковий ступінь, вчене звання

Ужгород 20__

Зразок зворотного титульного аркушу 2

Реєстрація _____
(номер)

« _____ » _____ 20__ р.

(підпис лаборанта кафедри)

(прізвище, ініціали)

Дипломна робота допущена до захисту

Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(науковий ступінь, вчене звання)

« _____ » _____ 20__ р.

Рецензент _____
(підпис)

(прізвище, ініціали)

(науковий ступінь, вчене звання)

Виконавець _____
(підпис)

(прізвище, ініціали)

Зразок рецензії на дипломну роботу магістра

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу здобувача вищої освіти ОС «магістр», факультету
здоров'я та фізичного виховання, спеціальність _____
(шифр і спеціальність)

(прізвище, ініціали)

на тему: _____

№	Критерії оцінювання	Оцінка в балах (0-10)	Примітки
1.	Актуальність дослідження та новизна, обґрунтування проблеми дослідження		
2.	Реалізація головної мети та завдань		
3.	Відповідність методів завданням дослідження		
4.	Рекомендації з практичного застосування результатів дослідження		
5.	Стилістика та логічність викладення матеріалу		
6.	Структура роботи та якість поліграфічного оформлення		
7.	Наявність рисунків, таблиць та якість їх оформлення		
8.	Відповідність висновків завданням		
9.	Список використаних жерел (оформлення відповідно вимог)		
10.	Наявність апобації результатів роботи		
Сума балів (0-100)			

Висновок:

Дипломна робота допущена до захисту

Рецензент _____
(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

Зразок Подання на дипломну роботу магістра

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА**

Направляється студент (ка) _____ до захисту дипломної
(прізвище, ініціали)
роботи (магістра) за спеціальністю _____ на тему:
(шифр і спеціальність)

Дипломна робота (магістра) і рецензія додаються

Декан факультету _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Довідка про успішність

Студент (ка) _____ за період навчання на факультеті здоров'я та фізичного
виховання з 20____ року до 20____ року повністю виконав навчальний план за
спеціальністю _____
(шифр і спеціальність)

з таким розподілом оцінок за:
національною шкалою: відмінно ____%, добре ____%, задовільно ____%;
шкалою ECTS: A ____%; B ____%; C ____%; D ____%; E ____%.

Секретар факультету _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Висновок керівника дипломної роботи (магістра)

Студент (ка) _____

Керівник _____ “____” _____ 20____ р.
(підпис) (ініціали, прізвище)

Висновок кафедри про дипломну роботу (магістра)

Дипломну роботу (магістра) розглянуто.

Студент (ка) _____ допускається до захисту даної роботи в
Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____ “____” _____ 20____ р.
(підпис) (ініціали, прізвище)

Зразок Завдання на дипломну роботу магістра

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Факультет здоров'я та фізичного виховання
Кафедра _____
Спеціальність або
напрямок підготовки: _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри _____
« ____ » _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
на дипломну роботу магістра студенту**

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема дипломної роботи: _____
затверджена Вченою радою факультету здоров'я та фізичного виховання протокол _____
від « ____ » _____ 20__ року

2. Термін закінчення студентом дипломної роботи (магістра) : _____

3. Вихідні дані до дипломної роботи (магістра): _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що підлягають розробці):

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Варіанти тестових завдань для перевірки знань

В-1

- 1) Яким документом визначаються нормативні вимоги до дипломної роботи?
 - a) Положенням про дипломні роботи бакалавра.
 - b) Конституцією України.
 - c) Законом про вищу освіту
 - d) Наказом МОН України
- 2) Що повинно становити основу змісту дипломної роботи?
 - a) Спеціальна література.
 - b) Опис відкритих фактів, явищ і закономірностей.
 - c) Узагальнення вже відомих даних.
 - d) Інформація із ЗМІ.
- 3) Що повинно бути викладено в дипломній роботі?
 - a) Зміст і результати власних теоретичних досліджень.
 - b) Зміст і результати власних експериментальних досліджень.
 - c) Свої враження щодо актуальності теми.
 - d) Цитати великих вчених.
- 4) Яких слів потрібно уникати у назві дипломної роботи?
 - a) «Дослідження деяких шляхів...».
 - b) «Фізичне виховання і спорт».
 - c) «Дослідження питання...».
 - d) «Матеріали до вивчення...».
- 5) З яких розділів складається структура дипломної роботи?
 - a) План, Вступ, Головна частина, Висновки, Список використаних джерел.
 - b) Зміст, Вступ, Основна частина, Висновки, Список використаних джерел.
 - c) План, Вступ, Головна частина.
 - d) Зміст, Вступ, Висновки, Список використаних джерел.
- 6) З яких розділів складається основна частина дипломної роботи?
 - a) Огляд літератури, Результати дослідження.
 - b) Огляд літератури, Організація і методи дослідження.
 - c) Організація і методи дослідження, Результати дослідження.
 - d) Огляд літератури, Організація і методи дослідження, Результати дослідження.
- 7) Яким повинен бути обсяг дипломної роботи бакалавра?
 - a) 50-55 сторінок.
 - b) 60-65 сторінок.
 - c) 40-45 сторінок.
 - d) 30-35 сторінок.
- 8) Якою повинна бути послідовність здійснення початкових кроків у дослідника?
 - a) Осмислення проблеми, вибір технології проведення.
 - b) Вибір теми, пошук літератури.
 - c) Вибір теми, вибір технології проведення.
 - d) Вибір теми, пошук літератури, осмислення проблеми, вибір технології проведення.
- 9) Головними орієнтирами вибору теми дипломної роботи повинні бути?
 - a) Доступність літератури.
 - b) Ступінь осмисленості проблеми.
 - c) Творча інтуїція.
 - d) Доступність літературних джерел.
- 10) За що відповідають працівники бібліотеки?
 - a) Створення бібліографічних каталогів.
 - b) Написання книг.
 - c) Підготовку підручників і посібників.
 - d) Підтримку в чистоті приміщень.

В-2

- 1) **Що ми повинні зробити перед тим, як розпочати пошук літератури?**
 - a) Піти в бібліотеку.
 - b) Визначити в чому полягає проблема, яку потрібно вирішити.
 - c) Вивчити Закон про вищу освіту
 - d) Яка література нас цікавить.
- 2) **Які питання повинен поставити перед собою на початку роботи кожен дослідник ?**
 - a) Чи дійсно існує проблема, яку я хочу вирішити?
 - b) Чи є ця проблема достатньо актуальною?
 - c) Що вже зроблено іншими дослідниками для того, щоби вирішити цю проблему?
 - d) Які способи вирішення подібних проблем можливі?
- 3) **В яких джерелах може міститися розшукувана для досліджень інформація?**
 - a) Тезах, наукових статтях, монографіях.
 - b) докторських і кандидатських дисертаціях.
 - c) Офіційних патентах, підручниках навчальних і методичних посібниках.
 - d) Журналах і збірниках наукових праць, офіційних документах.
- 4) **Що це таке - бібліотечний каталог?**
 - a) показник наявних у бібліотеці творів.
 - b) показник наявних у бібліотеці кадрів.
 - c) показник параметрів інформації.
 - d) показник електроенергії.
- 5) **Що таке - паперовий каталог?**
 - a) Картки, розміщені у зручній для пошуку послідовності.
 - b) Картки з цупкого паперу однакового розміру, на яких записано першоджерело.
 - c) Послідовність розміщення книг в установленому порядку.
 - d) Графік роботи бібліотеки.
- 6) **Які два види каталогів є в бібліотеках?**
 - a) За абеткою та за галузями знань.
 - b) Кольорові та чорно-білі.
 - c) Тверді та м'які.
 - d) Буквені та цифрові.
- 7) **Як складено алфавітний каталог?**
 - a) картки розставлені в алфавітному порядку за прізвищами авторів.
 - b) картки розставлені за першою буквою назви творів.
 - c) картки розставлені у зворотному порядку
 - d) картки розставлені по рокам.
- 8) **Як складено системний каталог?**
 - a) Книжковий фонд розставлений за порядком номерів.
 - b) Книжковий фонд розставлений у без порядку.
 - c) Книжковий фонд розставлений за роками видання.
 - d) Книжковий фонд розставлений за змістом.
- 9) **Що таке алфавітно-предметний покажчик (АПП)?**
 - a) Путівник для туристів.
 - b) Путівник для систематичного каталогу і картотеки.
 - c) Перелік умовних скорочень.
 - d) Перелік термінів, понять, галузей знань, відображених в каталозі.
- 10) **Що таке електронний каталог видань?**
 - a) Комп'ютерний файл з системою пошуку .
 - b) Комп'ютерний файл, у якому записані за зручною для пошуку системою першоджерела.
 - c) Комп'ютерний файл, у якому записані за абеткою, або за тематикою першоджерела.
 - d) Файл, у якому записані за зручною для пошуку системою першоджерела та їх зміст у стислій формі.

В-3

- 1) **Що означає осмислити наукову проблему досліджень?**
 - a) Піти в бібліотеку.
 - b) Сформулювати її у стислій письмовій формі.
 - c) Подумати про проблему.
 - d) Почитати літературу.
- 2) **Що ми розуміємо під науковою проблемою?**
 - a) Протиріччя між дійсним станом речей і потребами виробництва.
 - b) Наукову інформацію.
 - c) Зміст навчально-методичних видань.
 - d) Наукові дослідження.
- 3) **Що означає вибрати спосіб вирішення наукової проблеми?**
 - a) Алгоритм дій.
 - b) Формулювання робочої гіпотези, головних завдань та визначення методики дослідження.
 - c) Певний алгоритм дій: формулювання мети та головних завдань дослідження.
 - d) Алгоритм формулювання мети, робочої гіпотези, головних завдань та методики дослідження.
- 4) **Що розуміють у галузі освіти/педагогіки під поняттям «предмет дослідження»?**
 - a) Конкретні процеси природних та фізичних явищ.
 - b) Конкретний процес психотерапії, ерготерапії.
 - c) Конкретний процес фізичного виховання і спорту.
 - d) Процес підбору кадрів в фізичній терапії, ерготерапії.
- 5) **Що розуміють у галузі освіти/педагогіки під поняттям «об'єкт дослідження»?**
 - a) Закони та підзаконні акти процесу фізичної терапії, ерготерапії.
 - b) Закономірності процесу фізичного виховання і спорту.
 - c) Закономірності процесу фізичних експериментів.
 - d) Засоби і методи фізичного виховання і спорту.
- 6) **Що розуміють у галузі у галузі освіти/педагогіки під поняттям «суб'єкт дослідження»?**
 - a) Визначений дослідником контингент осіб, які залучаються до дослідження.
 - b) Визначене дослідником коло предметів, які залучаються до дослідження.
 - c) Контингент осіб, які проводять дослідження.
 - d) Визначені дослідником відповідальні особи за проведення дослідження.
- 7) **Що називають робочою гіпотезою наукового дослідження?**
 - a) Припущення щодо очікуваних результатів.
 - b) Припущення щодо способу вирішення проблеми.
 - c) Припущення щодо способу вирішення проблеми та очікуваних результатів.
 - d) Спосіб вирішення проблеми та неочікувані результати.
- 8) **Як формулюють завдання наукового дослідження?**
 - a) З врахуванням мети та гіпотези дослідження.
 - b) З використанням ключового слова: для першого завдання - "вивчити...".
 - c) З використанням ключового слова: для другого завдання - "обґрунтувати...".
 - d) З використанням ключового слова: для третього завдання - "перевірити ефективність...".
- 9) **Як зазвичай планують проводити дослідження?**
 - a) По етапам (частинам).
 - b) Етапи наукового дослідження пов'язують із завданнями.
 - c) Ніяк не планують.
 - d) Поточним методом.
- 10) **Як підбираються методи наукового дослідження?**
 - a) З літературних джерел.
 - b) Від джерел – до джерел.
 - c) Які уже пройшли апробацію на респектабельних вибірках.
 - d) Які уже сертифіковані на державному рівні.

В-4

- 1) **Що означає слово «валідність»?**
 - a) Дійсний, маючий силу, придатний.
 - b) Комплексна характеристика методики (тесту).
 - c) Комплексна характеристика особи.
 - d) Характеристика робочого місця.
- 2) **Що необхідно врахувати при виборі методів для проведення наукового дослідження?**
 - a) Матеріальне забезпечення.
 - b) Тривалість дослідження.
 - c) Безпечність.
 - d) Естетичність.
- 3) **Що необхідно зробити перед тим, як почати роботу над письмовим варіантом НДР?**
 - a) Провести власні дослідження і зібрати первинний статистичний матеріал.
 - b) Виявити недоліки.
 - c) Провести власні обговорення і зібрати колектив.
 - d) Потрібно скласти розгорнутий план дослідження.
- 4) **Що таке розгорнутий план дослідження?**
 - a) Зміст дослідження, в якому для кожного пункту даються висновки.
 - b) Дослідження, в якому для кожного пункту дається ще один пункт.
 - c) Зміст дослідження, в якому для кожного пункту дається коротке резюме виконання цього пункту.
 - d) Зміст дослідження.
- 5) **Які два основні способи вирішення завдань передбачає методика досліджень?**
 - a) Пасивні і активні.
 - b) Прямолінійні та криволінійні.
 - c) Швидкі та повільні.
 - d) Складі і прості.
- 6) **Що передбачає пасивний спосіб вирішення завдання?**
 - a) Припускає вивчення проблеми з втручанням у процеси, які вивчаються.
 - b) Припускає вивчення проблеми без втручання у процеси, які вивчаються.
 - c) Припускає вивчення проблеми будь-яким способом.
 - d) Припускає вивчення проблеми з використанням смартфона.
- 7) **Якими є основні методи пасивного способу вирішення завдання?**
 - a) Аналіз літератури.
 - b) Педагогічне спостереження.
 - c) Опитування (інтерв'ювання).
 - d) Анкетування (закрите, відкрите); експертна оцінка, самооцінка.
- 8) **Що передбачає активний спосіб вирішення завдання?**
 - a) Вивчення проблеми з втручання у процеси, які вивчаються.
 - b) Вивчення проблеми без втручання у процеси, які вивчаються.
 - c) Вивчення проблеми, вирішення якої неможливе.
 - d) Дослідження проблеми всіма можливими способами.
- 9) **Якими є основні методи активного способу вирішення завдання?**
 - a) Лабораторні експерименти.
 - b) Модельні експерименти.
 - c) Паралельні експерименти.
 - d) Послідовні експерименти.
- 10) **Якими є вимоги до первинного матеріалу дослідження?**
 - a) Не повинен бути затверджений печатками установ, на базі яких проводилися дослідження.
 - b) Повинен бути затверджений печатками установ, на базі яких проводилися дослідження.
 - c) Системно згрупований.
 - d) Зберігатися до кінцевого захисту дипломної роботи.

В-5

- 1) Якими методами математичної статистики обробляється первинний матеріал дослідження?
 - a) З використанням одномірного математичного аналізу.
 - b) З використанням багатомірного математичного аналізу.
 - c) Визначення відсоткових значень.
 - d) Порівняння середніх арифметичних величин з визначенням ступеня вірогідності різниці.
- 2) Яким може бути багатомірний математичний аналіз матеріалів дослідження?
 - a) Клінічний.
 - b) Кореляційний.
 - c) Факторний.
 - d) Кластерний.
- 3) В якому вигляді представлені в роботі результати математичної обробки матеріалу?
 - a) Графіків, діаграм.
 - b) Фотознімків.
 - c) Схем, малюнків.
 - d) У будь-якому вигляді.
- 4) До участі в яких заходах можуть бути рекомендовані найкращі наукові роботи?
 - a) До участі в університетських конкурсах студентських наукових робіт.
 - b) До участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.
 - c) До участі в міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.
 - d) До участі в спартакіадах та універсіадах.
- 5) Які розділи включає в себе структура дипломної роботи?
 - a) I. Огляд літератури; II. Організація та методи дослідження; III. Результати дослідження.
 - b) Вступ; Висновки; Література та джерела.
 - c) Вступ; I. Огляд літератури; II. Організація та методи дослідження; III. Результати дослідження; Висновки; Література та джерела.
 - d) Вступ; I. Огляд літератури; III. Результати дослідження; Висновки; Література та джерела.
- 6) Чим відрізняється від звичайного ЗМІСТУ розширений ЗМІСТ (план) роботи?
 - a) До кожного підрозділу додається інформація про характер роботи з прогнозуванням її результатів.
 - b) До кожного підрозділу додається коротка інформація про характер роботи.
 - c) До кожного підрозділу не додається коротка інформація про характер роботи.
 - d) До першого підрозділу додається коротка інформація про характер роботи.
- 7) Що означає вказати в'язок роботи з науковими програмами, планами, темами?
 - a) Викладається зв'язок обраного напрямку дослідження з планами кафедри, факультету.
 - b) Викладається зв'язок з іншими дипломними роботами.
 - c) Не вказується зв'язок обраного напрямку дослідження з планами кафедри.
 - d) Викладається зв'язок з галузевими та (або) державними програмами.
- 8) Як формулюють актуальність теми?
 - a) Шляхом некритичного аналізу та порівняння з невідомими варіантами розв'язання проблеми.
 - b) Шляхом критичного аналізу та порівняння з невідомими варіантами розв'язання проблеми.
 - c) Шляхом некритичного аналізу та порівняння з відомими варіантами розв'язання проблеми.
 - d) Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими варіантами розв'язання проблеми.
- 9) Що передбачає обґрунтування проблемної ситуації дослідження?
 - a) Визначення сутності і стану проблеми, що вивчається.
 - b) Виявлення протиріччя між наявним станом речей і бажаним.
 - c) Виявлення того, що ще не зроблено для вирішення цього питання.
 - d) Не виявлення протиріччя між наявним станом речей і бажаним.
- 10) Що відображає робоча гіпотеза дослідження?
 - a) Припущення щодо способу вирішення проблемної ситуації та очікуваних результатів.
 - b) Припущення щодо очікуваних результатів дослідження.
 - c) Припущення щодо варіантів вирішення проблемної ситуації.
 - d) Припущення щодо традиційного способу вирішення проблемної ситуації.

В-6

- 1) **Що вказується в науковій новизні отриманих результатів дослідження?**
 - a) Наукові знання отримані за результатами проведеного дослідження.
 - b) Коротка анотація нових наукових положень (рішень, рекомендацій).
 - c) Відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни.
 - d) Схожість одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни.
- 2) **Що вказується в практичному значенні одержаних результатів?**
 - a) Подаються відомості про практичне використання результатів наукових досліджень.
 - b) Відомості стосовно використання результатів дослідження в особистих цілях.
 - c) Відомості стосовно впровадження результатів дослідження в навчально-виховний процес.
 - d) Інформація стосовно впровадження результатів дослідження в інформаційний простір.
- 3) **Яким повинен бути обсяг розділу «ВСТУП» для дипломних робіт?**
 - a) 15-20 сторінки.
 - b) 1,5-2 сторінки.
 - c) 5-6 сторінки.
 - d) 10-12 сторінки.
- 4) **Для чого призначений розділ дипломної роботи «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Для ознайомлення з предметом дослідження.
 - b) Для ознайомлення з методами дослідження.
 - c) Для аналізу спеціальної літератури за обраною темою.
 - d) Для того, щоби зробити висновки щодо повноти вирішення проблеми іншими авторами.
- 5) **Що повинно висвітлюватися в розділі «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Припущення про вчених і спеціалістів означеної галузі.
 - b) Роботи вчених і спеціалістів.
 - c) Питання, що залишилися невирішеними.
 - d) Роботи народних умільців.
- 6) **Чим слід закінчувати розділ «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Висновком стосовно необхідності проведення нових досліджень.
 - b) Коротким висновком стосовно не важливості проведення нових досліджень.
 - c) Уточненням чи доповненням існуючих знань.
 - d) Проведенням нових досліджень.
- 7) **Якими є вимоги щодо написання розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Старатися бути уважним при написанні розділу.
 - b) Кожен абзац літературного огляду подається у формі порівняльного аналізу.
 - c) Кожен абзац літературного огляду повинен завершуватися посиланням на першоджерело.
 - d) Не робити орфографічних помилок при написанні підрозділу.
- 8) **Що є завданнями розділу «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ»?**
 - a) Теоретичне обґрунтування методології дослідницької праці.
 - b) Послідовності дій з вирішення задач дипломної роботи.
 - c) Перелік та характеристика використаних методів дослідження.
 - d) Методика проведення фізичної реабілітації.
- 9) **Що повинен містити підрозділ «Організація дослідження»?**
 - a) Елементи організації навчально-тренувального процесу.
 - b) Інформацію про логіку і порядок проведення дослідження у просторі та часі.
 - c) Інформацію про базу, на якій проводилися дослідження інвентар і обладнання, засоби контролю.
 - d) Рекомендації про логіку і порядок проведення дослідження.
- 10) **Що повинен містити підрозділ «Методи дослідження»?**
 - a) Інформація про методи дослідження.
 - b) Опис методик тренування.
 - c) Цитати з підручників.
 - d) Власних роздумів, речень з емоційним забарвленням.

В-7

- 1) **Що повинен містити розділ «РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»?**
 - a) Інформацію, якої в літературі та джерелах ще не відображено.
 - b) Інтерпретація результатів, які здобув автор при проведених наукових пошуків особисто.
 - c) Результати особистих дій.
 - d) Аналіз літератури.
- 2) **Чому підпорядковують виклад матеріалу в результатах дослідження?**
 - a) Провідній ідеї, чітко визначеній гіпотезою.
 - b) Metі і задачам дослідження.
 - c) Розпорядженням наукового керівника.
 - d) Фінансовим можливостям дослідника.
- 3) **Над чим рекомендується розпочинати роботу над третім розділом?**
 - a) Над придбанням паперу і канцтоварів.
 - b) З аналізу і систематизації результатів підготовчих робіт.
 - c) З аналізу і систематизації результатів дослідження.
 - d) З аналізу і систематизації кошторису дослідження.
- 4) **Що включає в себе одномірний математичний аналіз результатів дослідження?**
 - a) Визначення відсоткових значень.
 - b) Визначення вірогідності різниці середніх арифметичних величин.
 - c) Порівняння середніх арифметичних величин.
 - d) Проведення факторного аналізу.
- 5) **Що включає в себе багатомірний математичний аналіз результатів дослідження?**
 - a) Визначення відсоткових значень.
 - b) Проведення кореляційного аналізу.
 - c) Проведення факторного аналізу.
 - d) Проведення кореляційного, факторного, кластерного аналізу.
- 6) **Як слід представляти отримані цифрові показники в дипломній роботі?**
 - a) Графіків, діаграм.
 - b) Ніяк.
 - c) Таблиць.
 - d) Малюнків, фото.
- 7) **Якою є доцільна пропорція таблиць і рисунків відносно текстового матеріалу?**
 - a) 70 на 30 відсотків.
 - b) 80 на 20 відсотків.
 - c) 10 на 900 відсотків.
 - d) 50 на 50 відсотків.
- 8) **Що бажано зробити наприкінці третього розділу дипломної роботи?**
 - a) Короткий підсумок (резюме) з власним висновком.
 - b) Пропозицією щодо доцільності корекції педагогічного процесу, що вивчається.
 - c) Подякувати рецензенту та науковому керівнику.
 - d) Підсумок (резюме) про початок досліджень.
- 9) **Що повинен містити розділ «ВИСНОВКИ»?**
 - a) Найбільш важливі наукові та практичні результати роботи.
 - b) Оцінку того, що зроблено іншими авторами для вирішення проблеми.
 - c) Формулювання розв'язаної в дипломній роботі наукової проблеми.
 - d) Значення розв'язаної наукової проблеми для науки і практики.
- 10) **Чому повинні відповідати висновки дослідження?**
 - a) Послідовності і змісту викладення завдань.
 - b) Значенню розв'язаної наукової проблеми для науки і практики.
 - c) Найбільш важливим науковим результатам роботи.
 - d) Короткому підсумку (резюме).

- 1) **Якою є оптимальна кількість висновків в дипломних роботах?**
 - a) Від 2 до 3 висновків.
 - b) Від 14 до 18 висновків.
 - c) Від 4 до 8 висновків.
 - d) Від 8 до 10 висновків.
- 2) **У відповідності до чого складається «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»?**
 - a) У відповідності до вказівок рецензента.
 - b) У відповідності до знайденої літератури.
 - c) У відповідності до чинних державних стандартів.
 - d) У відповідності до вказівок наукового керівника.
- 3) **За допомогою чого складається «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»?**
 - a) Особистої картотеки з літературою.
 - b) Особистої наукової інтуїції.
 - c) Суспільної думки.
 - d) Особистої картотеки.
- 4) **Що робиться на першому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) З бібліотеки вибираються картки, які увійшли до роботи.
 - b) З картотеки вибираються картки з джерелами, які увійшли до роботи.
 - c) З дипломної роботи вибираються джерела, які увійшли до роботи.
 - d) З пам'яті вибираються джерела, які увійшли до роботи.
- 5) **Що робиться на другому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) Картки сортуються.
 - b) Картки сортуються на дві частини.
 - c) Картки сортуються на три частини.
 - d) Картки не сортуються.
- 6) **Що робиться на третьому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) Картки розкладаються по полицкам.
 - b) Картки розкладаються по папкам.
 - c) Картки не розкладаються за абеткою.
 - d) Картки розкладаються за абеткою.
- 7) **Що робиться на четвертому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) Складається кінцевий список використаних джерел.
 - b) Складається попередній список використаних джерел.
 - c) Складається частковий список використаних джерел.
 - d) Складається список завдань.
- 8) **Що доцільно включати до розділу «ДОДАТКИ»?**
 - a) Матеріал, неважливий як доказова база.
 - b) Допоміжний матеріал, важливий як доказова база.
 - c) Будь-який матеріал.
 - d) Список використаної літератури.
- 9) **Що повинен містити титульний аркуш дипломної роботи?**
 - a) Найменування вищого навчального закладу та факультету, кафедри, де виконана робота.
 - b) Прізвище, ім'я, по батькові автора; назву роботи, шифр і найменування спеціальності.
 - c) Наукову ступінь, вчене звання, прізвище і ініціали наукового керівника.
 - d) Місто, в якому знаходиться вищий навчальний заклад, і рік захисту.
- 10) **Яким повинен бути об'єм дипломної роботи бакалавра?**
 - a) 72-78 друкованих сторінок.
 - b) 22-28 друкованих сторінок.
 - c) 30-34 друкованих сторінок.
 - d) 42-48 друкованих сторінок.

В-9

- 1) Якими є вимоги до розділу дипломної роботи "ЗМІСТ"?
 - a) Повинен містити найменування та номери початкових сторінок всіх розділів, підрозділів.
 - b) Зміст повинен займати 1-2 друкованих аркуші.
 - c) Повинен містити основний текст.
 - d) Повинен включати оцінку експертів.
- 2) В яких випадках включається в дипломну роботу розділ "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ"?
 - a) Якщо у роботі вжита специфічна термінологія більше трьох разів.
 - b) Якщо у роботі вжита специфічна термінологія.
 - c) Якщо у роботі вжиті символи, скорочення, терміни ін. більше трьох разів.
 - d) Якщо у роботі вжита неспецифічна лексика.
- 3) Що розкривається в розділі «ВСТУП»?
 - a) Сутність і стан наукової проблеми.
 - b) Значення наукової проблеми, задачі дослідження.
 - c) Підстави і вихідні дані для розробки теми.
 - d) Обґрунтування необхідності проведення дослідження.
- 4) Скільки підрозділів доцільно включати в розділ «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?
 - a) Від 6 до 9-х.
 - b) Від 8 до 10-х.
 - c) Від 0 до 1-х.
 - d) Від 2 до 4-х.
- 5) Яким повинен бути об'єм розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» по кількості сторінок?
 - a) Від 4 до 6 сторінок.
 - b) Від 14 до 16 сторінок.
 - c) Від 24 до 26 сторінок.
 - d) Від 30 до 36 сторінок.
- 6) З яких підрозділів повинен складатися розділ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ»?
 - a) Організація досліджень.
 - b) Методи досліджень.
 - c) Засоби фізичної реабілітації.
 - d) Характеристика осіб, які залучаються до досліджень.
- 7) Яким повинен бути об'єм розділу "РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ"?
 - a) Від 20 до 24 сторінок.
 - b) Від 34 до 46 сторінок.
 - c) Від 4 до 6 сторінок.
 - d) Від 2 до 16 сторінок.
- 8) Яка є оптимальна кількість занотованих першоджерел для дипломної роботи?
 - a) Від 5-15 першоджерел.
 - b) Від 15-20 першоджерел.
 - c) Від 55-75 першоджерел.
 - d) Від 25-35 першоджерел.
- 9) За якою формою подається перелік використаної літератури та джерел?
 - a) Встановленою УжНУ єдиною формою для всіх наукових робіт.
 - b) Встановленою ВАК України єдиною формою для всіх наукових робіт.
 - c) Встановленою міністром оборони України єдиною формою для наукових робіт.
 - d) Встановленою ФЗФВ єдиною формою для всіх наукових робіт.
- 10) Якими повинні бути вимоги до розділу дипломної роботи - "ВИСНОВКИ"?
 - a) Інформативними і лаконічними з опорою на цифрові дані.
 - b) Відповідати основним завданням дослідження.
 - c) Повинні бути пронумерованими.
 - d) Займати 1-1,5 сторінки тексту, надрукованими на окремій сторінці.

В-10

- 1) Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "ПРОПОЗИЦІЇ"?
 - a) Кожна пропозиція має свій порядковий номер.
 - b) Кожна пропозиція сформульована одним реченням.
 - c) Рекомендується включати до дипломної роботи не більше 1-3 пропозицій.
 - d) Кожна пропозиція не сформульована одним реченням.
- 2) Що містить розділ дипломної роботи - "ДОДАТКИ"?
 - a) Табличну інформацію, що пов'язана з роботою.
 - b) Графічну інформацію, що пов'язана з роботою.
 - c) Табличну чи графічну інформацію, що не пов'язана з роботою.
 - d) Інформацію про етапи підготовки дипломної роботи.
- 3) Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "ДОДАТКИ"?
 - a) Оформляються на останніх сторінках дипломної роботи.
 - b) Розміщуються у порядку появи посилань у тексті.
 - c) Кожен з додатків починають з нової сторінки.
 - d) Повинні мати назву, що відображає матеріал, який в ньому розміщений.
- 4) Які види ілюстрацій включаються до дипломної роботи?
 - a) Рисунки, фотознімки.
 - b) Графіки, діаграми.
 - c) Мультфільми, документальні фільми, анімація.
 - d) Структурно-логічні схеми, символи.
- 5) Які є вимоги до ілюстрацій, включених у дипломну роботу?
 - a) Повинні мати наскрізну нумерацію.
 - b) Виконані у відповідності з вимогами гостів.
 - c) Номер та назва таблиці розміщуються зверху над таблицею.
 - d) Номер та назва рисунку розміщуються під рисунком.
- 6) Якими бувають діаграми?
 - a) Площинні.
 - b) Лінійні і об'ємні.
 - c) Секторні.
 - d) Стовпчикові.
- 7) Які є вимоги до таблиць, включених у дипломну роботу?
 - a) Розміщується після першого згадування про неї в тексті.
 - b) Кожна таблиця повинна мати окрему обкладинку.
 - c) Кожна таблиця друкується брайлівським шрифтом.
 - d) Кожна таблиця повинна мати назву.
- 8) Які є вимоги до математичних формул, включених у дипломну роботу?
 - a) Рівняння і формули не потрібно виділити з тексту окремими рядками.
 - b) Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.
 - c) Рівняння і формули треба виділити з тексту окремими рядками.
 - d) Рівняння і формули треба виділити жирним шрифтом.
- 9) Якими є вимоги до посилань на першоджерела?
 - a) Посилання в тексті слід зазначати великими літерами та англійським шрифтом.
 - b) Посилання в тексті слід зазначати порядковим номером за переліком посилань.
 - c) Допускається наводити посилання на джерела у виносках.
 - d) Оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису.
- 10) Якими є вимоги до нумерації сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул?
 - a) Подають арабськими цифрами без знаку «№ ...».
 - b) Ілюстрації нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій у додатках.
 - c) Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації.
 - d) Формули, якщо їх більше однієї, нумеруються в межах розділу.

В-11

- 1) **Якими є загальні вимоги проведення захисту дипломної роботи?**
 - a) захист проводиться під час державної атестації з захисту дипломних робіт.
 - b) захист проводиться у присутності членів екзаменаційної комісії.
 - c) захист проводиться у присутності рецензентів, наукових керівників, студентів.
 - d) захист проводиться під час екзаменаційної сесії.
- 2) **Хто допускаються до захисту дипломної роботи?**
 - a) Студенти, які виявили бажання захистити дипломну роботу.
 - b) Студенти, які виконали навчальний план в повному обсязі.
 - c) Студенти, які своєчасно підготували та здали на перевірку свою роботу.
 - d) Студенти, які отримали позитивну оцінку рецензента.
- 3) **Якою є послідовність проведення захисту дипломних робіт?**
 - a) За 15 днів до захисту студенти повинні представити свої дипломні роботи рецензентам.
 - b) За 15 хвилин до захисту дипломних робіт студенти повинні з'явитися на місце його проведення.
 - c) Захист складається з доповіді студента за темою роботи та відповідей на питання.
 - d) Регламент доповіді студента складає, як правило, 10 хв.
- 4) **Як визначається загальна оцінка дипломної роботи студента?**
 - a) Оцінюється друкований та переплетений варіант роботи (оформлення, структура, зміст).
 - b) Оцінюється вигляд студента, його вихованість.
 - c) Оцінюється манера спілкування студента.
 - d) Оцінюється доповідь та відповіді на запитання.
- 5) **Чи має студент, отримавши незадовільну оцінку за захист роботи, право на її повторний захист?**
 - a) Через 3 роки, але тільки після виправлення недоліків.
 - b) Після виправлення недоліків.
 - c) На наступний рік, але тільки після виправлення недоліків, або підготовки роботи за новою темою.
 - d) Будь-коли після виправлення недоліків, або підготовки роботи за новою темою.
- 6) **Чи може бути дипломна робота допущена до захисту у разі її незадовільної оцінки керівником?**
 - a) Якщо робота доопрацьована частково.
 - b) Якщо робота доопрацьована, але не пізніше, ніж за тиждень до заліку.
 - c) Якщо робота доопрацьована, але не всі помилки виправлені.
 - d) За рішенням наукового керівника.
- 7) **Що оцінюються у процесі захисту дипломної роботи?**
 - a) Вміння студента доповісти основні положення роботи і висновки проведених досліджень.
 - b) Презентація роботи.
 - c) Відповіді на поставлені питання.
 - d) Реакція присутніх на захисті викладачів і студентів.
- 8) **За якими шкалами оцінювання здійснюються оцінка дипломної роботи?**
 - a) 100-бальною шкалою оцінювання, а також – за шкалами ECTS та національною.
 - b) Двобальною шкалою оцінювання: зараховано, не зараховано.
 - c) Дванадцяти бальною шкалою оцінювання.
 - d) В межах від 60 до 100 балів.
- 9) **Хто здійснює контроль за виконанням окремих етапів дипломної роботи?**
 - a) Рецензент.
 - b) Завідувач кафедри.
 - c) Заступник декана з навчальної роботи.
 - d) Науковий керівник.
- 10) **В якому документі визначені критерії оцінювання дипломної роботи?**
 - a) Навчальному плані.
 - b) Методичних рекомендаціях про дипломну роботу бакалавра.
 - c) Положенні про дипломну роботу бакалавра.
 - d) Наказі ректора.

В-12

- 1) **Які психоемоційні стани можуть виникати у студентів під час підготовки дипломної роботи?**
 - a) Апатія, панічні стани.
 - b) Депресія.
 - c) Невпевненість у власних силах та небажання продовжувати роботу.
 - d) Клаустрофобія.
- 2) **Як попередити виникнення негативних психоемоційних станів під час підготовки роботи?**
 - a) Розуміти сутність процесів, що відбуваються під час роботи над дипломною роботою.
 - b) Займатися само настановою та не піддаватися панічним настроям.
 - c) Припинити роботу
 - d) Клопотати про зміну теми.
- 3) **Що ще, крім якісної підготовки роботи, може вплинути на її оцінку?**
 - a) Попередні домовленості з членами екзаменаційної комісії.
 - b) Вміння кожного студента "себе презентувати", залишити після свого виступу хороше враження.
 - c) Заперечення на зауваження членів екзаменаційної комісії.
 - d) Не тактовні відповіді на запитання.
- 4) **Якими словами слід починати доповідь на захисті дипломної роботи?**
 - a) "Шановний голова комісії, шановні члени комісії та присутні!".
 - b) "Шановний науковий керівник та присутні!".
 - c) "Шановний рецензент та шановні присутні!".
 - d) "Шановний декан факультету!".
- 5) **Якими словами слід починати відповіді на питання членів екзаменаційної комісії?**
 - a) «Задане Вами питання не відповідає суті роботи».
 - b) «Я не знаю відповіді на Ваше запитання».
 - c) "Дякую за запитання!».
 - d) «Чи можете Ви запитати мене про щось інше?».
- 6) **Чи є правильним на захисті вступати в емоційну суперечку з будь-ким з присутніх?**
 - a) Так.
 - b) Ні.
 - c) В залежності від обставин.
 - d) Якщо це не член екзаменаційної комісії.
- 7) **Які результати НДР повинна містити дипломна роботи?**
 - a) Теоретичних чи практичних досліджень.
 - b) Отримання нових науково обґрунтованих даних.
 - c) Що розв'язують наукове завдання, яке повинно мати практичне значення для певної галузі науки.
 - d) Особистих припущень та методичних рекомендацій.
- 8) **Хто несе відповідальність за результати дипломної роботи та достовірність усіх даних?**
 - a) Екзаменаційна комісія.
 - b) Лаборант кафедри.
 - c) Автор роботи та науковий керівник.
 - d) Завідувач кафедри.
- 9) **Що оцінює рецензент під час перевірки дипломної роботи?**
 - a) Структуру роботи.
 - b) Річну успішність студента.
 - c) Зміст роботи.
 - d) Оформлення роботи.
- 10) **Хто з посадових осіб надає офіційний допуск дипломної роботи до захисту?**
 - a) Декан.
 - b) Завідувач кафедри.
 - c) Науковий керівник
 - d) Рецензент.

В-13

- 1) **Яким документом визначаються нормативні вимоги до дипломної роботи?**
 - a) Положенням про дипломні роботи бакалавра.
 - b) Конституцією України.
 - c) Законом про вищу освіту
 - d) Наказом МОН України
- 2) **Що повинно становити основу змісту дипломної роботи?**
 - a) Спеціальна література.
 - b) Опис відкритих фактів, явищ і закономірностей.
 - c) Узагальнення вже відомих даних.
 - d) Інформація із ЗМІ.
- 3) **Що повинно бути викладено в дипломній роботі?**
 - a) Зміст і результати власних теоретичних досліджень.
 - b) Зміст і результати власних експериментальних досліджень.
 - c) Свої враження щодо актуальності теми.
 - d) Цитати великих вчених.
- 4) **Яких слів потрібно уникати у назві дипломної роботи?**
 - a) «Дослідження деяких шляхів...».
 - b) «Фізичне виховання і спорт».
 - c) «Дослідження питання...».
 - d) «Матеріали до вивчення...».
- 5) **З яких розділів складається структура дипломної роботи?**
 - a) План, Вступ, Головна частина, Висновки, Список використаних джерел.
 - b) Зміст, Вступ, Основна частина, Висновки, Список використаних джерел.
 - c) План, Вступ, Головна частина.
 - d) Зміст, Вступ, Висновки, Список використаних джерел.
- 6) **З яких розділів складається основна частина дипломної роботи?**
 - a) Огляд літератури, Результати дослідження.
 - b) Огляд літератури, Організація і методи дослідження.
 - c) Організація і методи дослідження, Результати дослідження.
 - d) Огляд літератури, Організація і методи дослідження, Результати дослідження.
- 7) **Яким повинен бути обсяг дипломної роботи бакалавра?**
 - a) 50-55 сторінок.
 - b) 60-65 сторінок.
 - c) 40-45 сторінок.
 - d) 30-35 сторінок.
- 8) **Якою повинна бути послідовність здійснення початкових кроків у дослідника?**
 - a) Осмислення проблеми, вибір технології проведення.
 - b) Вибір теми, пошук літератури.
 - c) Вибір теми, вибір технології проведення.
 - d) Вибір теми, пошук літератури, осмислення проблеми, вибір технології проведення.
- 9) **Головними орієнтирами вибору теми дипломної роботи повинні бути?**
 - a) Доступність літератури.
 - b) Ступінь осмисленості проблеми.
 - c) Творча інтуїція.
 - d) Доступність літературних джерел.
- 10) **За що відповідають працівники бібліотеки?**
 - a) Створення бібліографічних каталогів.
 - b) Написання книг.
 - c) Підготовку підручників і посібників.
 - d) Підтримку в чистоті приміщень.

В-14

- 1) **Що ми повинні зробити перед тим, як розпочати пошук літератури?**
 - a) Піти в бібліотеку.
 - b) Визначити в чому полягає проблема, яку потрібно вирішити.
 - c) Вивчити Закон про вищу освіту
 - d) Яка література нас цікавить.
- 2) **Які питання повинен поставити перед собою на початку роботи кожен дослідник ?**
 - a) Чи дійсно існує проблема, яку я хочу вирішити?
 - b) Чи є ця проблема достатньо актуальною?
 - c) Що вже зроблено іншими дослідниками для того, щоби вирішити цю проблему?
 - d) Які способи вирішення подібних проблем можливі?
- 3) **В яких джерелах може міститися розшукувана для досліджень інформація?**
 - a) Тезах, наукових статтях, монографіях.
 - b) докторських і кандидатських дисертаціях.
 - c) Офіційних патентах, підручниках навчальних і методичних посібниках.
 - d) Журналах і збірниках наукових праць, офіційних документах.
- 4) **Що це таке - бібліотечний каталог?**
 - a) показник наявних у бібліотеці творів.
 - b) показник наявних у бібліотеці кадрів.
 - c) показник параметрів інформації.
 - d) показник електроенергії.
- 5) **Що таке - паперовий каталог?**
 - a) Картки, розміщені у зручній для пошуку послідовності.
 - b) Картки з цупкого паперу однакового розміру, на яких записано першоджерело.
 - c) Послідовність розміщення книг в установленому порядку.
 - d) Графік роботи бібліотеки.
- 6) **Які два види каталогів є в бібліотеках?**
 - a) За абеткою та за галузями знань.
 - b) Кольорові та чорно-білі.
 - c) Тверді та м'які.
 - d) Буквені та цифрові.
- 7) **Як складено алфавітний каталог?**
 - a) картки розставлені в алфавітному порядку за прізвищами авторів.
 - b) картки розставлені за першою буквою назви творів.
 - c) картки розставлені у зворотному порядку
 - d) картки розставлені по рокам.
- 8) **Як складено системний каталог?**
 - a) Книжковий фонд розставлений за порядком номерів.
 - b) Книжковий фонд розставлений у без порядку.
 - c) Книжковий фонд розставлений за роками видання.
 - d) Книжковий фонд розставлений за змістом.
- 9) **Що таке алфавітно-предметний покажчик (АПП)?**
 - a) Путівник для туристів.
 - b) Путівник для систематичного каталогу і картотеки.
 - c) Перелік умовних скорочень.
 - d) Перелік термінів, понять, галузей знань, відображених в каталозі.
- 10) **Що таке електронний каталог видань?**
 - a) Комп'ютерний файл з системою пошуку .
 - b) Комп'ютерний файл, у якому записані за зручною для пошуку системою першоджерела.
 - c) Комп'ютерний файл, у якому записані за абеткою, або за тематикою першоджерела.
 - d) Файл, у якому записані за зручною для пошуку системою першоджерела та їх зміст у стислій формі.

- 1) **Що означає осмислити наукову проблему досліджень?**
 - a) Піти в бібліотеку.
 - b) Сформулювати її у стислій письмовій формі.
 - c) Подумати про проблему.
 - d) Почитати літературу.
- 2) **Що ми розуміємо під науковою проблемою?**
 - a) Протиріччя між дійсним станом речей і потребами виробництва.
 - b) Наукову інформацію.
 - c) Зміст навчально-методичних видань.
 - d) Наукові дослідження.
- 3) **Що означає вибрати спосіб вирішення наукової проблеми?**
 - a) Алгоритм дій.
 - b) Формулювання робочої гіпотези, головних завдань та визначення методики дослідження.
 - c) Певний алгоритм дій: формулювання мети та головних завдань дослідження.
 - d) Алгоритм формулювання мети, робочої гіпотези, головних завдань та методики дослідження.
- 4) **Що розуміють у фізичному вихованні і спорті під поняттям «предмет дослідження»?**
 - a) Конкретні процеси природних та фізичних явищ.
 - b) Конкретний процес психотерапії.
 - c) Конкретний процес фізичного виховання чи спортивного тренування.
 - d) Процес підбору кадрів в структурі управління економічними процесами.
- 5) **Що розуміють у фізичному вихованні і спорті під поняттям «об'єкт дослідження»?**
 - a) Закони та підзаконні акти процесу ерготерапії.
 - b) Закономірності процесу фізичного виховання чи спортивного тренування.
 - c) Закономірності процесу сімейного виховання.
 - d) Засоби і методи фізичної терапії.
- 6) **Що розуміють у фізичному вихованні і спорті під поняттям «суб'єкт дослідження»?**
 - a) Визначений дослідником контингент осіб, які залучаються до дослідження.
 - b) Визначене дослідником коло предметів, які залучаються до дослідження.
 - c) Контингент осіб, які проводять дослідження.
 - d) Визначені дослідником відповідальні особи за проведення дослідження.
- 7) **Що називають робочою гіпотезою наукового дослідження?**
 - a) Припущення щодо очікуваних результатів.
 - b) Припущення щодо способу вирішення проблеми.
 - c) Припущення щодо способу вирішення проблеми та очікуваних результатів.
 - d) Спосіб вирішення проблеми та неочікувані результати.
- 8) **Як сформулювати завдання наукового дослідження?**
 - a) З врахуванням мети та гіпотези дослідження.
 - b) З використанням ключового слова: для першого завдання - "вивчити...".
 - c) З використанням ключового слова: для другого завдання - "обґрунтувати...".
 - d) З використанням ключового слова: для третього завдання - "перевірити ефективність...".
- 9) **Як зазвичай планують проводити дослідження?**
 - a) По етапам (частинам).
 - b) Етапи наукового дослідження пов'язують із завданнями.
 - c) Ніяк не планують.
 - d) Поточним методом.
- 10) **Як підбираються методи наукового дослідження?**
 - a) З літературних джерел.
 - b) Від джерел – до джерел.
 - c) Які уже пройшли апробацію на респектабельних вибірках.
 - d) Які уже сертифіковані на державному рівні.

В-16

- 1) **Що означає слово «валідність»?**
 - a) Дійсний, маючий силу, придатний.
 - b) Комплексна характеристика методики (тесту).
 - c) Комплексна характеристика особи.
 - d) Характеристика робочого місця.
- 2) **Що необхідно врахувати при виборі методів для проведення наукового дослідження?**
 - a) Матеріальне забезпечення.
 - b) Тривалість дослідження.
 - c) Безпечність.
 - d) Естетичність.
- 3) **Що необхідно зробити перед тим, як почати роботу над письмовим варіантом НДР?**
 - a) Провести власні дослідження і зібрати первинний статистичний матеріал.
 - b) Виявити недоліки.
 - c) Провести власні обговорення і зібрати колектив.
 - d) Потрібно скласти розгорнутий план дослідження.
- 4) **Що таке розгорнутий план дослідження?**
 - a) Зміст дослідження, в якому для кожного пункту даються висновки.
 - b) Дослідження, в якому для кожного пункту дається ще один пункт.
 - c) Зміст дослідження, в якому для кожного пункту дається коротке резюме виконання цього пункту.
 - d) Зміст дослідження.
- 5) **Які два основні способи вирішення завдань передбачає методика досліджень?**
 - a) Пасивні і активні.
 - b) Прямолінійні та криволінійні.
 - c) Швидкі та повільні.
 - d) Складі і прості.
- 6) **Що передбачає пасивний спосіб вирішення завдання?**
 - a) Припускає вивчення проблеми з втручанням у процеси, які вивчаються.
 - b) Припускає вивчення проблеми без втручання у процеси, які вивчаються.
 - c) Припускає вивчення проблеми будь-яким способом.
 - d) Припускає вивчення проблеми з використанням смартфона.
- 7) **Якими є основні методи пасивного способу вирішення завдання?**
 - a) Аналіз літератури.
 - b) Педагогічне спостереження.
 - c) Опитування (інтерв'ювання).
 - d) Анкетування (закрите, відкрите); експертна оцінка, самооцінка.
- 8) **Що передбачає активний спосіб вирішення завдання?**
 - a) Вивчення проблеми з втручання у процеси, які вивчаються.
 - b) Вивчення проблеми без втручання у процеси, які вивчаються.
 - c) Вивчення проблеми, вирішення якої неможливе.
 - d) Дослідження проблеми всіма можливими способами.
- 9) **Якими є основні методи активного способу вирішення завдання?**
 - a) Лабораторні експерименти.
 - b) Модельні експерименти.
 - c) Паралельні експерименти.
 - d) Послідовні експерименти.
- 10) **Якими є вимоги до первинного матеріалу дослідження?**
 - a) Не повинен бути затверджений печатками установ, на базі яких проводилися дослідження.
 - b) Повинен бути затверджений печатками установ, на базі яких проводилися дослідження.
 - c) Системно згрупований.
 - d) Зберігатися до кінцевого захисту дипломної роботи.

В-17

- 1) **Якими методами математичної статистики обробляється первинний матеріал дослідження?**
 - a) З використанням одномірного математичного аналізу.
 - b) З використанням багатомірного математичного аналізу.
 - c) Визначення відсоткових значень.
 - d) Порівняння середніх арифметичних величин з визначенням ступеня вірогідності різниці.
- 2) **Яким може бути багатомірний математичний аналіз матеріалів дослідження?**
 - a) Клінічний.
 - b) Кореляційний.
 - c) Факторний.
 - d) Кластерний.
- 3) **В якому вигляді представлені в роботі результати математичної обробки матеріалу?**
 - a) Графіків, діаграм.
 - b) Фотознімків.
 - c) Схем, малюнків.
 - d) У будь-якому вигляді.
- 4) **До участі в яких заходах можуть бути рекомендовані найкращі наукові роботи?**
 - a) До участі в університетських конкурсах студентських наукових робіт.
 - b) До участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.
 - c) До участі в міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.
 - d) До участі в спартакіада та універсіадах.
- 5) **Які розділи включає в себе структура дипломної роботи?**
 - a) I. Огляд літератури; II. Організація та методи дослідження; III. Результати дослідження.
 - b) Вступ; Висновки; Література та джерела.
 - c) Вступ; I. Огляд літератури; II. Організація та методи дослідження; III. Результати дослідження; Висновки; Література та джерела.
 - d) Вступ; I. Огляд літератури; III. Результати дослідження; Висновки; Література та джерела.
- 6) **Чим відрізняється від звичайного ЗМІСТУ розширений ЗМІСТ (план) роботи?**
 - a) До кожного підрозділу додається інформація про характер роботи з прогнозуванням її результатів.
 - b) До кожного підрозділу додається коротка інформація про характер роботи.
 - c) До кожного підрозділу не додається коротка інформація про характер роботи.
 - d) До першого підрозділу додається коротка інформація про характер роботи.
- 7) **Що означає вказати зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами?**
 - a) Викладається зв'язок обраного напрямку дослідження з планами кафедри, факультету.
 - b) Викладається зв'язок з іншими дипломними роботами.
 - c) Не вказується зв'язок обраного напрямку дослідження з планами кафедри.
 - d) Викладається зв'язок з галузевими та (або) державними програмами.
- 8) **Як сформулювати актуальність теми?**
 - a) Шляхом некритичного аналізу та порівняння з невідомими варіантами розв'язання проблеми.
 - b) Шляхом критичного аналізу та порівняння з невідомими варіантами розв'язання проблеми.
 - c) Шляхом некритичного аналізу та порівняння з відомими варіантами розв'язання проблеми.
 - d) Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими варіантами розв'язання проблеми.
- 9) **Що передбачає обґрунтування проблемної ситуації дослідження?**
 - a) Визначення сутності і стану проблеми, що вивчається.
 - b) Виявлення протиріччя між наявним станом речей і бажаним.
 - c) Виявлення того, що ще не зроблено для вирішення цього питання.
 - d) Не виявлення протиріччя між наявним станом речей і бажаним.
- 10) **Що відображає робоча гіпотеза дослідження?**
 - a) Припущення щодо способу вирішення проблемної ситуації та очікуваних результатів.
 - b) Припущення щодо очікуваних результатів дослідження.
 - c) Припущення щодо варіантів вирішення проблемної ситуації.
 - d) Припущення щодо традиційного способу вирішення проблемної ситуації.

В-18

- 1) **Що вказується в науковій новизні отриманих результатів дослідження?**
 - a) Наукові знання отримані за результатами проведеного дослідження.
 - b) Коротка анотація нових наукових положень (рішень, рекомендацій).
 - c) Відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни.
 - d) Схожість одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни.
- 2) **Що вказується в практичному значенні одержаних результатів?**
 - a) Подаються відомості про практичне використання результатів наукових досліджень.
 - b) Відомості стосовно використання результатів дослідження в особистих цілях.
 - c) Відомості стосовно впровадження результатів дослідження в навчально-виховний процес.
 - d) Інформація стосовно впровадження результатів дослідження в інформаційний простір.
- 3) **Яким повинен бути обсяг розділу «ВСТУП» для дипломних робіт?**
 - a) 15-20 сторінки.
 - b) 1,5-2 сторінки.
 - c) 5-6 сторінки.
 - d) 10-12 сторінки.
- 4) **Для чого призначений розділ дипломної роботи «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Для ознайомлення з предметом дослідження.
 - b) Для ознайомлення з методами дослідження.
 - c) Для аналізу спеціальної літератури за обраною темою.
 - d) Для того, щоби зробити висновки щодо повноти вирішення проблеми іншими авторами.
- 5) **Що повинно висвітлюватися в розділі «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Припущення вчених і спеціалістів.
 - b) Роботи вчених і спеціалістів.
 - c) Питання, що залишилися невирішеними.
 - d) Роботи народних умільців.
- 6) **Чим слід закінчувати розділ «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Висновком стосовно необхідності проведення нових досліджень.
 - b) Коротким висновком стосовно не важливості проведення нових досліджень.
 - c) Уточненням чи доповненням існуючих знань.
 - d) Проведенням нових досліджень.
- 7) **Якими є вимоги щодо написання розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Старатися бути достатньо уважним при написанні розділу.
 - b) Кожен абзац літературного огляду подається у формі порівняльного аналізу.
 - c) Кожен абзац літературного огляду повинен завершуватися посиланням на першоджерело.
 - d) Не робити орфографічних помилок при написанні підрозділу.
- 8) **Що є завданнями розділу «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ»?**
 - a) Теоретичне обґрунтування методології дослідницької праці.
 - b) Послідовності дій з вирішення задач дипломної роботи.
 - c) Перелік та характеристика використаних методів дослідження.
 - d) Методика проведення фізичної реабілітації.
- 9) **Що повинен містити підрозділ «Організація дослідження»?**
 - a) Елементи організації навчально-тренувального процесу.
 - b) Інформацію про логіку і порядок проведення дослідження у просторі та часі.
 - c) Інформацію про базу, на якій проводилися дослідження інвентар і обладнання, засоби контролю.
 - d) Рекомендації про логіку і порядок проведення дослідження.
- 10) **Що повинен містити підрозділ «Методи дослідження»?**
 - a) Інформація про методи дослідження.
 - b) Опис методики тренування.
 - c) Цитати з підручників.
 - d) Власних роздумів, речень з емоційним забарвленням.

В-19

- 1) **Що повинен містити розділ «РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»?**
 - a) Інформацію, якої в літературі та джерелах ще не відображено.
 - b) Інтерпретація результатів, які здобув автор при проведених наукових пошуків особисто.
 - c) Результати особистих дій.
 - d) Аналіз літератури.
- 2) **Чому підпорядковують виклад матеріалу в результатах дослідження?**
 - a) Провідній ідеї, чітко визначеній гіпотезою.
 - b) Metі і задачам дослідження.
 - c) Розпорядженням наукового керівника.
 - d) Фінансовим можливостям дослідника.
- 3) **Над чим рекомендується розпочинати роботу над третім розділом?**
 - a) Над придбанням паперу і канцтоварів.
 - b) З аналізу і систематизації результатів підготовчих робіт.
 - c) З аналізу і систематизації результатів дослідження.
 - d) З аналізу і систематизації кошторису дослідження.
- 4) **Що включає в себе одномірний математичний аналіз результатів дослідження?**
 - a) Визначення відсоткових значень.
 - b) Визначення вірогідності різниці середніх арифметичних величин.
 - c) Порівняння середніх арифметичних величин.
 - d) Проведення факторного аналізу.
- 5) **Що включає в себе багатомірний математичний аналіз результатів дослідження?**
 - a) Визначення відсоткових значень.
 - b) Проведення кореляційного аналізу.
 - c) Проведення факторного аналізу.
 - d) Проведення кореляційного, факторного, кластерного аналізу.
- 6) **Як слід представляти отримані цифрові показники в дипломній роботі?**
 - a) Графіків, діаграм.
 - b) Ніяк.
 - c) Таблиць.
 - d) Малюнків, фото.
- 7) **Якою є доцільна пропорція таблиць і рисунків відносно текстового матеріалу?**
 - a) 70 на 30 відсотків.
 - b) 80 на 20 відсотків.
 - c) 10 на 900 відсотків.
 - d) 50 на 50 відсотків.
- 8) **Що бажано зробити наприкінці третього розділу дипломної роботи?**
 - a) Короткий підсумок (резюме) з власним висновком.
 - b) Пропозицією щодо доцільності корекції педагогічного процесу, що вивчається.
 - c) Подякувати рецензенту та науковому керівнику.
 - d) Підсумок (резюме) про початок досліджень.
- 9) **Що повинен містити розділ «ВИСНОВКИ»?**
 - a) Найбільш важливі наукові та практичні результати роботи.
 - b) Оцінку того, що зроблено іншими авторами для вирішення проблеми.
 - c) Формулювання розв'язаної в дипломній роботі наукової проблеми.
 - d) Значення розв'язаної наукової проблеми для науки і практики.
- 10) **Чому повинні відповідати висновки дослідження?**
 - a) Послідовності і змісту викладення завдань.
 - b) Значенню розв'язаної наукової проблеми для науки і практики.
 - c) Найбільш важливим науковим результатам роботи.
 - d) Короткому підсумку (резюме).

- 1) **Якою є оптимальна кількість висновків в дипломних роботах?**
 - a) Від 2 до 3 висновків.
 - b) Від 14 до 18 висновків.
 - c) Від 4 до 8 висновків.
 - d) Від 8 до 10 висновків.
- 2) **У відповідності до чого складається «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»?**
 - a) У відповідності до вказівок рецензента.
 - b) У відповідності до знайденої літератури.
 - c) У відповідності до чинних державних стандартів.
 - d) У відповідності до вказівок наукового керівника.
- 3) **За допомогою чого складається «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»?**
 - a) Особистої картотеки з літературою.
 - b) Особистої наукової інтуїції.
 - c) Суспільної думки.
 - d) Особистої картотеки.
- 4) **Що робиться на першому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) З бібліотеки вибираються картки, які увійшли до роботи.
 - b) З картотеки вибираються картки з джерелами, які увійшли до роботи.
 - c) З дипломної роботи вибираються джерела, які увійшли до роботи.
 - d) З пам'яті вибираються джерела, які увійшли до роботи.
- 5) **Що робиться на другому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) Картки сортуються.
 - b) Картки сортуються на дві частини.
 - c) Картки сортуються на три частини.
 - d) Картки не сортуються.
- 6) **Що робиться на третьому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) Картки розкладаються по полицкам.
 - b) Картки розкладаються по папкам.
 - c) Картки не розкладаються за абеткою.
 - d) Картки розкладаються за абеткою.
- 7) **Що робиться на четвертому етапі складання списку використаних джерел?**
 - a) Складається кінцевий список використаних джерел.
 - b) Складається попередній список використаних джерел.
 - c) Складається частковий список використаних джерел.
 - d) Складається список завдань.
- 8) **Що доцільно включати до розділу «ДОДАТКИ»?**
 - a) Матеріал, неважливий як доказова база.
 - b) Допоміжний матеріал, важливий як доказова база.
 - c) Будь-який матеріал.
 - d) Список використаної літератури.
- 9) **Що повинен містити титульний аркуш дипломної роботи?**
 - a) Найменування вищого навчального закладу та факультету, кафедри, де виконана робота.
 - b) Прізвище, ім'я, по батькові автора; назву роботи, шифр і найменування спеціальності.
 - c) Наукову ступінь, вчене звання, прізвище і ініціали наукового керівника.
 - d) Місто, в якому знаходиться вищий навчальний заклад, і рік захисту.
- 10) **Яким повинен бути об'єм дипломної роботи бакалавра?**
 - a) 72-78 друкованих сторінок.
 - b) 22-28 друкованих сторінок.
 - c) 30-34 друкованих сторінок.
 - d) 42-48 друкованих сторінок.

В-21

- 1) **Якими є вимоги до розділу дипломної роботи "ЗМІСТ"?**
 - a) Повинен містити найменування та номери початкових сторінок всіх розділів, підрозділів.
 - b) Зміст повинен займати 1-2 друкованих аркуші.
 - c) Повинен містити основний текст.
 - d) Повинен включати оцінку експертів.
- 2) **В яких випадках включається в дипломну роботу розділ "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ"?**
 - a) Якщо у роботі вжита специфічна термінологія більше трьох разів.
 - b) Якщо у роботі вжита специфічна термінологія.
 - c) Якщо у роботі вжиті символи, скорочення, терміни ін. більше трьох разів.
 - d) Якщо у роботі вжита неспецифічна лексика.
- 3) **Що розкривається в розділі «ВСТУП»?**
 - a) Сутність і стан наукової проблеми.
 - b) Значення наукової проблеми, задачі дослідження.
 - c) Підстави і вихідні дані для розробки теми.
 - d) Обґрунтування необхідності проведення дослідження.
- 4) **Скільки підрозділів доцільно включати в розділ «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»?**
 - a) Від 6 до 9-х.
 - b) Від 8 до 10-х.
 - c) Від 0 до 1-х.
 - d) Від 2 до 4-х.
- 5) **Яким повинен бути об'єм розділу «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» по кількості сторінок?**
 - a) Від 4 до 6 сторінок.
 - b) Від 14 до 16 сторінок.
 - c) Від 24 до 26 сторінок.
 - d) Від 30 до 36 сторінок.
- 6) **З яких підрозділів повинен складатися розділ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ»?**
 - a) Організація досліджень.
 - b) Методи досліджень.
 - c) Засоби фізичної реабілітації.
 - d) Характеристика осіб, які залучаються до досліджень.
- 7) **Яким повинен бути об'єм розділу "РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ"?**
 - a) Від 20 до 24 сторінок.
 - b) Від 34 до 46 сторінок.
 - c) Від 4 до 6 сторінок.
 - d) Від 2 до 16 сторінок.
- 8) **Яка є оптимальна кількість занотованих першоджерел для дипломної роботи?**
 - a) Від 5-15 першоджерел.
 - b) Від 15-20 першоджерел.
 - c) Від 55-75 першоджерел.
 - d) Від 25-35 першоджерел.
- 9) **За якою формою подається перелік використаної літератури та джерел?**
 - a) Встановленою УжНУ єдиною формою для всіх наукових робіт.
 - b) Встановленою ВАК України єдиною формою для всіх наукових робіт.
 - c) Встановленою міністром оборони України єдиною формою для наукових робіт.
 - d) Встановленою ФЗФВ єдиною формою для всіх наукових робіт.
- 10) **Якими повинні бути вимоги до розділу дипломної роботи - "ВИСНОВКИ"?**
 - a) Інформативними і лаконічними з опорою на цифрові дані.
 - b) Відповідати основним завданням дослідження.
 - c) Повинні бути пронумерованими.
 - d) Займати 1-1,5 сторінки тексту, надрукованими на окремій сторінці.

В-22

- 1) **Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "ПРОПОЗИЦІЇ"?**
 - a) Кожна пропозиція має свій порядковий номер.
 - b) Кожна пропозиція сформована одним реченням.
 - c) Рекомендується включати до дипломної роботи не більше 1-3 пропозицій.
 - d) Кожна пропозиція не сформована одним реченням.
- 2) **Що містить розділ дипломної роботи - "ДОДАТКИ"?**
 - a) Табличну інформацію, що пов'язана з роботою.
 - b) Графічну інформацію, що пов'язана з роботою.
 - c) Табличну чи графічну інформацію, що не пов'язана з роботою.
 - d) Інформацію про етапи підготовки дипломної роботи.
- 3) **Якими є вимоги до розділу дипломної роботи - "ДОДАТКИ"?**
 - a) Оформляються на останніх сторінках дипломної роботи.
 - b) Розміщуються у порядку появи посилань у тексті.
 - c) Кожен з додатків починають з нової сторінки.
 - d) Повинні мати назву, що відображає матеріал, який в ньому розміщений.
- 4) **Які види ілюстрацій включаються до дипломної роботи?**
 - a) Рисунки, фотознімки.
 - b) Графіки, діаграми.
 - c) Мультфільми, документальні фільми, анімація.
 - d) Структурно-логічні схеми, символи.
- 5) **Які є вимоги до ілюстрацій, включених у дипломну роботу?**
 - a) Повинні мати наскрізну нумерацію.
 - b) Виконані у відповідності з вимогами гостів.
 - c) Номер та назва таблиці розміщуються зверху над таблицею.
 - d) Номер та назва рисунку розміщуються під рисунком.
- 6) **Якими бувають діаграми?**
 - a) Площинні.
 - b) Лінійні і об'ємні.
 - c) Секторні.
 - d) Стовпчикові.
- 7) **Які є вимоги до таблиць, включених у дипломну роботу?**
 - a) Розміщується після першого згадування про неї в тексті.
 - b) Кожна таблиця повинна мати окрему обкладинку.
 - c) Кожна таблиця друкується брайлівським шрифтом.
 - d) Кожна таблиця повинна мати назву.
- 8) **Які є вимоги до математичних формул, включених у дипломну роботу?**
 - a) Рівняння і формули не потрібно виділити з тексту окремими рядками.
 - b) Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.
 - c) Рівняння і формули треба виділити з тексту окремими рядками.
 - d) Рівняння і формули треба виділити жирним шрифтом.
- 9) **Якими є вимоги до посилань на першоджерела?**
 - a) Посилання в тексті слід зазначати великими літерами та англійським шрифтом.
 - b) Посилання в тексті слід зазначати порядковим номером за переліком посилань.
 - c) Допускається наводити посилання на джерела у виносках.
 - d) Оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису.
- 10) **Якими є вимоги до нумерації сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул?**
 - a) Подають арабськими цифрами без знаку «№ ...».
 - b) Ілюстрації нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій у додатках.
 - c) Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації.
 - d) Формули, якщо їх більше однієї, нумеруються в межах розділу.

В-23

- 1) **Якими є загальні вимоги проведення захисту дипломної роботи?**
 - a) захист проводиться під час державної атестації з захисту дипломних робіт.
 - b) захист проводиться у присутності членів екзаменаційної комісії.
 - c) захист проводиться у присутності рецензентів, наукових керівників, студентів.
 - d) захист проводиться під час екзаменаційної сесії.
- 2) **Хто допускаються до захисту дипломної роботи?**
 - a) Студенти, які виявили бажання захистити дипломну роботу.
 - b) Студенти, які виконали навчальний план в повному обсязі.
 - c) Студенти, які своєчасно підготували та здали на перевірку свою роботу.
 - d) Студенти, які отримали позитивну оцінку рецензента.
- 3) **Якою є послідовність проведення захисту дипломних робіт?**
 - a) За 15 днів до захисту студенти повинні представити свої дипломні роботи рецензентам.
 - b) За 15 хвилин до захисту дипломних робіт студенти повинні з'явитися на місце його проведення.
 - c) Захист складається з доповіді студента за темою роботи та відповідей на питання.
 - d) Регламент доповіді студента складає, як правило, 10 хв.
- 4) **Як визначається загальна оцінка дипломної роботи студента?**
 - a) Оцінюється друкований та переплетений варіант роботи (оформлення, структура, зміст).
 - b) Оцінюється вигляд студента, його вихованість.
 - c) Оцінюється манера спілкування студента.
 - d) Оцінюється доповідь та відповіді на запитання.
- 5) **Чи має студент, отримавши незадовільну оцінку за захист роботи, право на її повторний захист?**
 - a) Через 3 роки, але тільки після виправлення недоліків.
 - b) Після виправлення недоліків.
 - c) На наступний рік, але тільки після виправлення недоліків, або підготовки роботи за новою темою.
 - d) Будь-коли після виправлення недоліків, або підготовки роботи за новою темою.
- 6) **Чи може бути дипломна робота допущена до захисту у разі її незадовільної оцінки керівником?**
 - a) Якщо робота доопрацьована частково.
 - b) Якщо робота доопрацьована, але не пізніше, ніж за тиждень до заліку.
 - c) Якщо робота доопрацьована, але не всі помилки виправлені.
 - d) За рішенням наукового керівника.
- 7) **Що оцінюються у процесі захисту дипломної роботи?**
 - a) Вміння студента доповісти основні положення роботи і висновки проведених досліджень.
 - b) Презентація роботи.
 - c) Відповіді на поставлені питання.
 - d) Реакція присутніх на захисті викладачів і студентів.
- 8) **За якими шкалами оцінювання здійснюються оцінка дипломної роботи?**
 - a) 100-бальною шкалою оцінювання, а також – за шкалами ECTS та національною.
 - b) Двобальною шкалою оцінювання: зараховано, не зараховано.
 - c) Дванадцяти бальною шкалою оцінювання.
 - d) В межах від 60 до 100 балів.
- 9) **Хто здійснює контроль за виконанням окремих етапів дипломної роботи?**
 - a) Рецензент.
 - b) Завідувач кафедри.
 - c) Заступник декана з навчальної роботи.
 - d) Науковий керівник.
- 10) **В якому документі визначені основні критерії оцінювання дипломної роботи?**
 - a) Навчальному плані.
 - b) Методичних рекомендаціях про дипломну роботу бакалавра.
 - c) Положенні про дипломну роботу бакалавра.
 - d) Наказі ректора.

- 1) **Які психоемоційні стани можуть виникати у студентів під час підготовки дипломної роботи?**
 - a) Апатія, панічні стани.
 - b) Депресія.
 - c) Невпевненість у власних силах та небажання продовжувати роботу.
 - d) Клаустрофобія.
- 2) **Як попередити виникнення негативних психоемоційних станів під час підготовки роботи?**
 - a) Розуміти сутність процесів, що відбуваються під час роботи над дипломною роботою.
 - b) Займатися само настановою та не піддаватися панічним настроям.
 - c) Припинити роботу
 - d) Клопотати про зміну теми.
- 3) **Що ще, крім якісної підготовки роботи, може вплинути на її оцінку?**
 - a) Попередні домовленості з членами екзаменаційної комісії.
 - b) Вміння кожного студента "себе презентувати", залишити після свого виступу хороше враження.
 - c) Заперечення на зауваження членів екзаменаційної комісії.
 - d) Не тактовні відповіді на запитання.
- 4) **Якими словами слід починати доповідь на захисті дипломної роботи?**
 - a) "Шановний голова комісії, шановні члени комісії та присутні!".
 - b) "Шановний науковий керівник та присутні!".
 - c) "Шановний рецензент та шановні присутні!".
 - d) "Шановний декан факультету!".
- 5) **Якими словами слід починати відповіді на питання членів екзаменаційної комісії?**
 - a) «Задане Вами питання не відповідає суті роботи».
 - b) «Я не знаю відповіді на Ваше запитання».
 - c) "Дякую за запитання!».
 - d) «Чи можете Ви запитати мене про щось інше?».
- 6) **Чи є правильним на захисті вступати в емоційну суперечку з будь-ким з присутніх?**
 - a) Так.
 - b) Ні.
 - c) В залежності від обставин.
 - d) Якщо це не член екзаменаційної комісії.
- 7) **Які результати НДР повинна містити дипломна роботи?**
 - a) Теоретичних чи практичних досліджень.
 - b) Отримання нових науково обґрунтованих даних.
 - c) Що розв'язують наукове завдання, яке повинно мати практичне значення для певної галузі науки.
 - d) Особистих припущень та методичних рекомендацій.
- 8) **Хто несе відповідальність за результати дипломної роботи та достовірність усіх даних?**
 - a) Екзаменаційна комісія.
 - b) Лаборант кафедри.
 - c) Автор роботи та науковий керівник.
 - d) Завідувач кафедри.
- 9) **Що оцінює рецензент під час перевірки дипломної роботи?**
 - a) Структуру роботи.
 - b) Річну успішність студента.
 - c) Зміст роботи.
 - d) Оформлення роботи.
- 10) **Хто з посадових осіб надає офіційний допуск дипломної роботи до захисту?**
 - a) Декан.
 - b) Завідувач кафедри.
 - c) Науковий керівник
 - d) Рецензент.